

The background of the cover features a photograph of a multi-story building with a grid-like facade, possibly a school or institutional building. Overlaid on this image is a large, white-outlined puzzle pattern that covers most of the central area. The text is centered within this puzzle area.

STRATEJİK PLAN

2008 - 2012

BAKAN SUNUŞU

Yirminci yüzyılın son çeyreğinden itibaren bütün dünyada sosyal yapıyı etkileyen ekonomik, toplumsal ve kurumsal değişim ülkemizde de yansımaları bulmuş ve Türk kamu yönetiminde de kapsamlı bir yeniden yapılanma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu çerçevede kamu yönetiminde yeniden yapılandırma çalışmaları başlatılmış ve kamu kesiminde, toplumun taleplerine karşı daha duyarlı, katılımcılığa önem veren, hedef ve önceliklerini netleştirmiş, hesap veren, şeffaf, etkin bir kamu yapılanmasının gereği olarak “stratejik yönetim” yaklaşımı benimsenmiştir.

Hükümetimizin Acil Eylem Planı (AEP) ile gündeme getirdiği kamu yönetimi reformu çerçevesinde kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması, kamu idarelerinin şeffaflık ve hesap verme sorumluluğunun

artırılması amacıyla 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 24 Aralık 2003 tarih ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Kanun ve buna dayalı ikincil mevzuat düzenlemeleri gereğince kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren bir stratejik plan hazırlamaları hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, stratejik planlama; kuruluşların politika oluşturma kapasitelerinin artırılması, kamu mali yönetiminin iyileştirilmesi, kuruluş performansının izlenmesi ve hesap verme sorumluluğunun değerlendirilmesinde temel araçlardan biri olarak kabul edilmiştir.

Ülkemizde ve dünyada gerek kamu yönetim sistemlerine gerekse bölgesel kalkınmaya ilişkin politika ve uygulamalardaki gelişmeler de dikkate alınarak, 5018 sayılı kanun ve ona dayanılarak hazırlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik gereğince GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Stratejik Plan çalışmalarını tamamlamıştır. Planda belirlenen hedeflere ulaşılması, Yatırım Programlarında bulunan projelerin ihtiyacı olan finansman ihtiyacının aksatılmadan karşılanması ve Stratejik Planda belirlenen ilkelere sadık kalınması ile sağlanabilecektir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın 2008 – 2012 dönemini kapsayan stratejik planının hazırlanmasında emeği geçenlere ve katkılarından dolayı diğer kamu kurumlarına teşekkür eder, planın başarı ile uygulanmasını dilerim.

Doç. Dr. Abdülatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

BAŞKAN SUNUŞU

Son yıllarda tüm dünyada yaşanan gelişmeler Türk kamu yönetiminde de kapsamlı bir yeniden yapılanma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Kamu kesiminde, toplumun taleplerine karşı daha duyarlı, katılımcılığa önem veren, hedef ve önceliklerini netleştirmiş, hesap veren, şeffaf, etkin bir kamu yapılanmasının gereği olarak “stratejik yönetim” yaklaşımı benimsenmiştir.

Bu doğrultuda gerekli yasal düzenlemeler yapılmış; kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren bir stratejik plan hazırlamaları hükme bağlanmıştır.

Ülkemizde ve dünyada gerek kamu yönetim sistemlerine gerekse bölgesel kalkınmaya ilişkin politika ve uygulamalardaki gelişmeler de dikkate alınarak GAP İdaresi'nin 2008-2012 yıllarını kapsayan stratejik planının hazırlanması çalışmaları yürütülmüştür.

Bu çerçevede, GAP İdaresi 2008 – 2012 Stratejik Planı hazırlama süreci, “Altyapı Hazırlıkları”, “Durum Analizi”, “Kurumsal Kimliğin Yeniden Tanımlanması”, “Stratejik Amaç ve Hedeflerin Belirlenmesi”, “Proje ve Faaliyetlerin Belirlenmesi”, “Maliyetlendirme” aşamalarından oluşan bir proje olarak tasarlanmıştır. Bu proje, yaklaşık sekiz aylık kesintisiz bir çalışma sonunda tamamlanmış olup, bu süreçte, oluşturulan proje organizasyonu kapsamında GAP İdaresi'nin tüm birimleri katılımcı bir yaklaşımla projenin her aşamasında yer almıştır.

GAP İdaresi 2008 – 2012 Stratejik Plan Belgesi, 2008 – 2012 dönemine ilişkin Stratejik Amaçlar ve Hedefler ile gerçekleştirilmesi öngörülen Proje ve Faaliyetleri içermektedir. İdaremizin Stratejik Planlama çalışmaları kapsamında oluşturulmuş olan yeni misyonu ve vizyonu doğrultusundaki stratejik amaçlarımız ve bunlara bağlı olarak ölçülebilir hedeflerimiz ışığında belirlenmiş olan proje ve faaliyetlerimizin önümüzdeki dönemlerde hizmetlerimizi daha etkin bir biçimde sunabilmemizi sağlayacağına ve bu süreçte edindiğimiz deneyimin, daha sonraki stratejik planlama çalışmalarına ışık tutacağına inanmaktayız.

Bu inancımızla, stratejik planlama çalışmalarımızın başlangıcından sonuna kadar bize her türlü katkı ve desteklerini esirgemeyen Milli Prodüktivite Merkezi'ne; Durum Analizi çalışmalarımız kapsamında görüş ve düşüncelerini bizlerle paylaşan paydaşlarımıza ve özverili çalışmaları ile projenin başarıyla tamamlanmasını sağlayan GAP İdaresi Stratejik Planlama Ekibi'ne, Stratejik Planlama Yürütme Kurulu'na ve katkıda bulunan tüm GAP İdaresi çalışanlarına teşekkür ederiz.

Muammer Yaşar ÖZGÜL
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
1. GAP İDARESİ'NİN İŞLEYİŞİ – POLİTİKA VE STRATEJİLERİ	5
1.1. İDARE'NİN KURULUŞUNA İLİŞKİN MEVZUAT VE GELİŞMELER	6
1.2. ORGANLARIN İŞLEYİŞİ	8
1.2.1. GAP YÜKSEK KURULU	8
1.2.2. GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (GAP İDARESİ)	9
1.2.3. ÖRGÜTSEL DÜZENLEMELER	9
1.2.4. ÜSTLENİLEN GÖREVLER	12
2. STRATEJİK PLANLAMA ÇALIŞMALARI	15
2.1. PLANIN ALTYAPI ÇALIŞMALARI	16
2.2. TEKNİK ÇALIŞMALAR	17
3. DURUM ANALİZİ	19
3.1. İÇ YAPI ANALİZİ	20
3.1.1. GAP İDARESİ'NİN KAYNAKLARI	20
3.1.2. GAP İDARESİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR	24
3.1.3. GAP İDARESİ'NİN YÜRÜTTÜĞÜ ÖNEMLİ PROJE VE ETKİNLİKLER	24
3.1.4. İZLEME – DEĞERLENDİRME VE KOORDİNASYON	28
3.1.5. ÇALIŞANLARIN GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİ	28
3.2. GAP PAYDAŞ ANALİZİ	29
3.2.1. PAYDAŞLARIN GÖZÜNDEN İDARE'NİN BAŞARI DÜZEYİ	29
3.2.2. İDARE'DEN AĞIRLIK VERMESİ BEKLENEN FONKSİYONLAR	32
3.2.3. PAYDAŞLAR İLE İDARE ARASINDAKİ ORTAK ÇALIŞMA ALANLARI VE ORTAK ÇALIŞMALARDAKİ ETKİNLİK DÜZEYİ	32
3.2.4. İDARE'NİN YETKİ VE SORUMLULUKLARININ YETERLİLİĞİNE İLİŞKİN DÜŞÜNCELER	34
3.2.5. PAYDAŞLARIN İDARE'DEN BEKLENTİLERİ	36
3.2.6. PAYDAŞLARIN GÖZÜNDEN İDARE'NİN FAALİYETLERİNİ OLUMLU VE OLUMSUZ ETKİLEYECEK FAKTÖRLER	41
3.3. ÇEVRE ANALİZİ	44
3.4. GZFT ANALİZİ	48
4. KURUMSAL KİMLİĞİN YENİDEN TANIMLANMASI	53
4.1. GAP İDARESİ'NİN MİSYON BİLDİRİMİ	55
4.2. GAP İDARESİ'NİN VİZYON BİLDİRİMİ	55
4.3. GAP İDARESİ'NİN TEMEL DEĞERLERLERİ (İLKELERİ)	55
5. STRATEJİK AMAÇLAR VE HEDEFLER	57
5.1. STRATEJİK AMAÇLAR	59
5.2. STRATEJİK HEDEFLER	59
6. HEDEFLERE İLİŞKİN PERFORMANS GÖSTERGELERİ VE GAP İDARESİ 2008 – 2012 YILLARI PROJE VE FAALİYETLERİ	63
7. MALİYETLENDİRME	95
8. GAP İDARESİ 2008-2012 STRATEJİK PLANI İLE ÜST ÖLÇEK PLANLAR ARASINDAKİ UYUM	101
9. STRATEJİK PLANI UYGULAMA, İZLEME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	105
9.1. STRATEJİK PLANIN UYGULANMASI	107
9.2. STRATEJİK PLANIN İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ	107
SONUÇ	108

TABLolar

Tablo 1 : Yıllar İtibariyle Personel Durumu	21
Tablo 2 : Eğitim Durumlarına Göre Personel Durumu	21
Tablo 3 : Yazılım (MS Office, işletim sistemleri, diğer yazılımlar, vb.) / Donanım	24
Tablo 4 : Paydaşlara Göre İdare'nin Çeşitli Fonksiyonlar Açısından Başarı Düzeyi	30
Tablo 5 : Paydaşların İdare'nin Bölge'ye Katkı Düzeyine İlişkin Değerlendirmelerinin Yüzde ve Sayısal Dağılımı	31
Tablo 6 : Paydaşların İdare'nin Proje'ye Yaptığı Katkı Düzeyine İlişkin Değerlendirmelerinin Yüzde ve Sayısal Dağılımı	31
Tablo 7 : Paydaşlara Göre İdare'nin Ağırlık Vermesi Gereken Fonksiyonlar	32
Tablo 8 : Paydaşlar İle Ortak Çalışma Alanları	33
Tablo 9 : İşbirliklerinin Etkinliği ve Verimliliğine İlişkin Değerlendirmelerin Kuruluş Tiplerine Göre Dağılımı	33
Tablo 10 : Paydaşların İdare'nin Yetki ve Sorumluluklarının Yeterliliğine İlişkin Düşünceleri	34
Tablo 11 : Paydaşların İdare'den Beklentileri	36
Tablo 12 : İdare'nin Faaliyetlerini Olumlu ve Olumsuz Etkileyebilecek Faktörler	42
Tablo 13 : İdare'nin Karşılaşabileceği Riskler, Belirsizlikler ve Fırsatlar	45
Tablo 14 : GZFT (Güçlü Yönler – Zayıf Yönler)	49
Tablo 15 : GZFT (Fırsatlar – Tehditler)	51
Tablo 16 : GAP İdaresi 2008 – 2012 Stratejik Planı Yıllara Göre Tahmini Maliyet Tablosu (Hedefler Bazında)	96
Tablo 17 : GAP İdaresi 2008 – 2012 Stratejik Planı Yıllara Göre Tahmini Maliyet Tablosu	97

ŞEKİLLER

Şekil 1 : GAP İdaresi Teşkilatı Organizasyon Yapısı	8
Şekil 2 : GAP İdaresi Merkez Teşkilatı Organizasyon Şeması	10
Şekil 3 : GAP İdaresi Bölge Teşkilatı Organizasyon Şeması	11
Şekil 4 : GAP İdaresi 2008–2012 Stratejik Planı Amaç – Hedef – Proje ve Faaliyetler Seti	86

Stratejik planlama konusu, 80'li yıllarda gelişmiş ülkelerde öncelikli olarak ele alınmaya başlamış ve 90'lı yıllarda kamu kesiminin şekillenmesinde önemli rol oynamıştır. Son yıllarda benzer bir süreç Türkiye'de de yaşanmaktadır.

Ülkemizde kamu yönetiminin etkinlik düzeyinin yükseltilmesi amacıyla yeni düzenlemeler yapılmıştır. 24 Aralık 2003 tarih ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca ülkedeki tüm kamu kurum ve kuruluşları, çalışmalarını stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme sistemi içinde planlamak ve gerçekleştirmekle yükümlü olacaklardır. Bu çerçevede, stratejik planlama; kuruluşların politika oluşturma kapasitelerinin artırılması, kamu mali yönetiminin iyileştirilmesi, kuruluş performansının izlenmesi ve hesap verme sorumluluğunun değerlendirilmesinde temel araçlardan biri olarak kabul edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9. maddesiyle, kamu idarelerinin stratejik planlarını hazırlamaları zorunlu kılınmış; ilgili yasa ve ona dayanılarak hazırlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik gereğince; GAP İdaresi Başkanlığı'nın ilk stratejik planını 2008 – 2012 yıllarını kapsayan dönem için hazırlaması öngörülmüştür.

GAP İdaresi'nde, Stratejik Plan çalışmalarına 2006 yılı sonlarında başlanmıştır. Açıklık, katılımcılık ve demokratiklik temel ilkelerinden hareketle tasarlanan ve yönetilen Stratejik Planlama sürecinde, her aşamada tüm GAP İdaresi çalışanlarının etkin katılımı sağlanmış, bunun yanı sıra GAP İdaresi'nin paydaşlarının görüş ve önerilerine de başvurulmuştur. Stratejik planlama çalışmalarının yürütülmesi sırasında öncelikle aşağıdaki mevzuat temel alınmıştır:

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 5436 Sayılı KMYK Kanunu İle Bazı Kanun ve KHK'de Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik,
- Kamu İdareleri Faaliyet Raporlarının Düzenlenmesi ile Bu İşlemlere İlişkin Diğer Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik (Taslak),
- DPT tarafından hazırlanan Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu
- Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Performans Esaslı Bütçeleme Rehberi (Pilot Kurumlar için Taslak)

Bu temel belgelerin yanı sıra, pilot kuruluşların hazırlamış olduğu stratejik planlama çalışmalarına ve konuya ilişkin kuramsal kaynaklara sıkça başvurulmuştur. Özellikle Misyon ve Vizyon bildirimlerinin oluşturulmasından Proje ve Faaliyetlerin belirlenmesine kadar uzanan Stratejik Planın her aşamasında Çalışma Gruplarının koordinasyonunda tüm çalışanların görüş ve düşünceleri derlenmiş; bu görüş ve düşünceler Proje Yürütme Kurulu tarafından değerlendirilerek, hazırlanan raporlar İdare üst yöneticilerinden oluşan GAP İdaresi Stratejik Planlama Üst Kurulu'na sunulmuş ve üst kurulun aldığı kararlar doğrultusunda, 2008 – 2012 Stratejik Planı oluşturulmuştur.

GAP İdaresi 2008 – 2012 Stratejik Planı belgesi, 21 Eylül 2006 – 22 Haziran 2007 döneminde gerçekleştirilen stratejik planlama çalışmalarının çıktılarını içermektedir. Birinci bölümde GAP İdaresi'nin kuruluşuna, yasal yükümlülüklerine, görevlerine ve yönetim yapısına ilişkin bilgiler sunulmuş, ikinci bölümde ise İdare'de stratejik planlama sürecinin örgütlenme ve yürütülme süreci ana hatlarıyla açıklanmıştır. Durum Analizi kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların özetlendiği üçüncü bölümün ardından, dördüncü bölümde Kurumsal Kimliğin Yeniden Tanımlanması başlığı altında Misyon, Vizyon ve Temel Değerler Bildirimleri sunulmuştur. Beşinci bölümde Stratejik Amaçlar ve Hedeflere, altıncı bölümde Performans Göstergeleri kapsamındaki çalışmalar ile 2008 – 2012 yıllarında yürütülecek Proje ve Faaliyetlere yer verilmiştir. Yedinci bölümdeki Maliyetlendirmenin ardından, sekizinci bölümde GAP İdaresi 2008 - 2012 Stratejik Planı ile Üst Ölçek Planlar arasındaki uyum ele alınmıştır. GAP İdaresi Stratejik Plan Uygulama, İzleme ve Değerlendirme Yaklaşımı başlıklı dokuzuncu bölümle Stratejik Plan Belgesi tamamlanmıştır.

Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda GAP İdaresi web sayfası aracılığıyla kamuoyuna da sunulacak olan bu belgeyle, ilgililerin GAP İdaresi Stratejik Planı'nı, bu bağlamda Misyonuna, Vizyonuna, Temel Değerlerine, Stratejik Amaçlarına, Hedeflerine ve 2008 – 2012 yıllarında gerçekleştireceği Proje ve Faaliyetlerine ilişkin bilgilenmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

BÖLÜM 1

GAP İDARESİ'NİN İŞLEYİŞİ – POLİTİKA VE STRATEJİLERİ

1.1. İdare'nin Kuruluşuna İlişkin Mevzuat ve Gelişmeler

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın kurulması; 12 Mart 1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9 Nisan 1987 tarihli ve 3479 sayılı, 1 Haziran 1989 tarihli ve 3569 sayılı kanunların verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulu'nca 27 Ekim 1989 tarihinde kararlaştırılmış ve 6 Kasım 1989 tarih ve 20334 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 388 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK)** ile gerçekleştirilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı, “**GAP kapsamına giren yörelerin – Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak – süratle kalkındırılması, yatırımların gerçekleştirilmesi için plan, altyapı, ruhsat, konut, sanayi, maden, tarım, enerji, ulaştırma ve diğer hizmetleri yapmak veya yaptırmak, yöre halkının eğitim düzeyini yükseltmek için gerekli tedbirleri almak veya aldirmek, kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak**” üzere 15 yıllık bir süre için kurulmuştur.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın görevleri 2. maddede aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- a) Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt ve Şanlıurfa illerini içine alan GAP Bölgesi (Batman, Kilis ve Şırnak da il statüsünü kazandıktan sonra buraya dahil olmuştur) için gerekli araştırma ve uygulama projelerini yapmak ve yaptırmak,
- b) Bölge içindeki faaliyetleri yönlendirmek, uygulamasını değerlendirmek ve takip etmek,
- c) Bölge'de uzun vadeli planlar ve programlar muvacehesinde süratle kalkınmayı sağlamak için tarım madencilik, imalat sanayi, enerji, ulaştırma, haberleşme, inşaat, turizm gibi kamu hizmetleri, beşeri kaynaklar, sosyal ekonomi, bilim araştırma, geliştirme ve teknoloji, çevre ve şehircilik, bölge geliştirme ve kültür sektörlerinde yapılacak yatırımlar konusunda çalışmalarda bulunmak, çalışmaları yönlendirmek, koordinasyonu ve uygulamaların gerçekleşmesini sağlamak,
- d) Bölge'de sektörler arası entegrasyonu sağlayacak şekilde bölge planlamasını gerçekleştirmek,
- e) Bölge'de kaynakların kullanılması, dış ekonomik ilişkiler, finansman dengesi, krediler, bankalar, fiyatlar ve sermaye piyasası konularında gerekli çalışmaları yapmak,
- f) Nazım ve uygulama imar planları ile revizyonların tamamını veya bir kısmını plan değişikliği dahil ada ve parsel bazına kadar yapmak veya yaptırmak,
- g) Yol, su, elektrik, kanalizasyon ile konut, sanayi ve ulaştırma hizmetlerini yürütmek,
- h) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait her türlü bina ve tesislerin yapılmasında koordinasyonu sağlamak,

- İ) Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile koordine edilerek, halkın tarımsal alan dahil her konuda eğitim düzeyinin yükseltilmesini ve her derecedeki eğitim kurumlarının açılmasını sağlamak,
- j) Başbakanlıkça bu konuda verilecek diğer görevleri yapmaktır.

388 sayılı KHK'nın 9'uncu maddesi, 11 Aralık 1997 tarihinde kabul edilen **4314 sayılı Kanun** ile değiştirilerek İdare'nin gelirleri;

- a) Başbakanlık bütçesine konulacak ödenekler,
- b) Her türlü yardım, kredi, hibe ve bağışlar,
- c) Faiz, hizmet, kira gelirleri ile sair gelirler

şeklinde belirlenmiştir.

Yasal sürenin bitme aşamasına gelindiğinde, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın süresinin **3 yıl daha uzatılması** hakkındaki **5254 sayılı Kanun**, 11 Kasım 2004 tarih ve 25640 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Diğer yandan, 8 Şubat 2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında **5449 sayılı Kanun**; GAP İdaresi'ne, “**Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerini kapsayan bölgelerde kurulacak kalkınma ajansları üzerindeki koordinasyon görevini, Devlet Planlama Teşkilatı'nın belirleyeceği usul ve esaslara göre yürütmek**” görevini vermiştir.

5449 sayılı Kanun'un 30. maddesi;

388 sayılı GAP İdaresi Teşkilatı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki KHK'nın 2. maddesinin “nazım ve uygulama imar plan değişikliği dahil ada ve parsel bazına kadar yapmak veya yaptırmak” şeklindeki (f) bendini de “nazım ve uygulama imar planlarını yapmak ve yaptırmak” şeklinde değiştirmiş ve 3. maddenin son fıkrasını (GAP İdaresi'nin görev alanına giren konularda 1580 sayılı Belediye Kanunu ve 3194 sayılı İmar Kanunu ile diğer kanunların ilgili idarelere verdikleri imar ve altyapıya dair hak ve yetkiler bu İdare'ye devredilmiş sayılır.) yürürlükten kaldırmıştır.

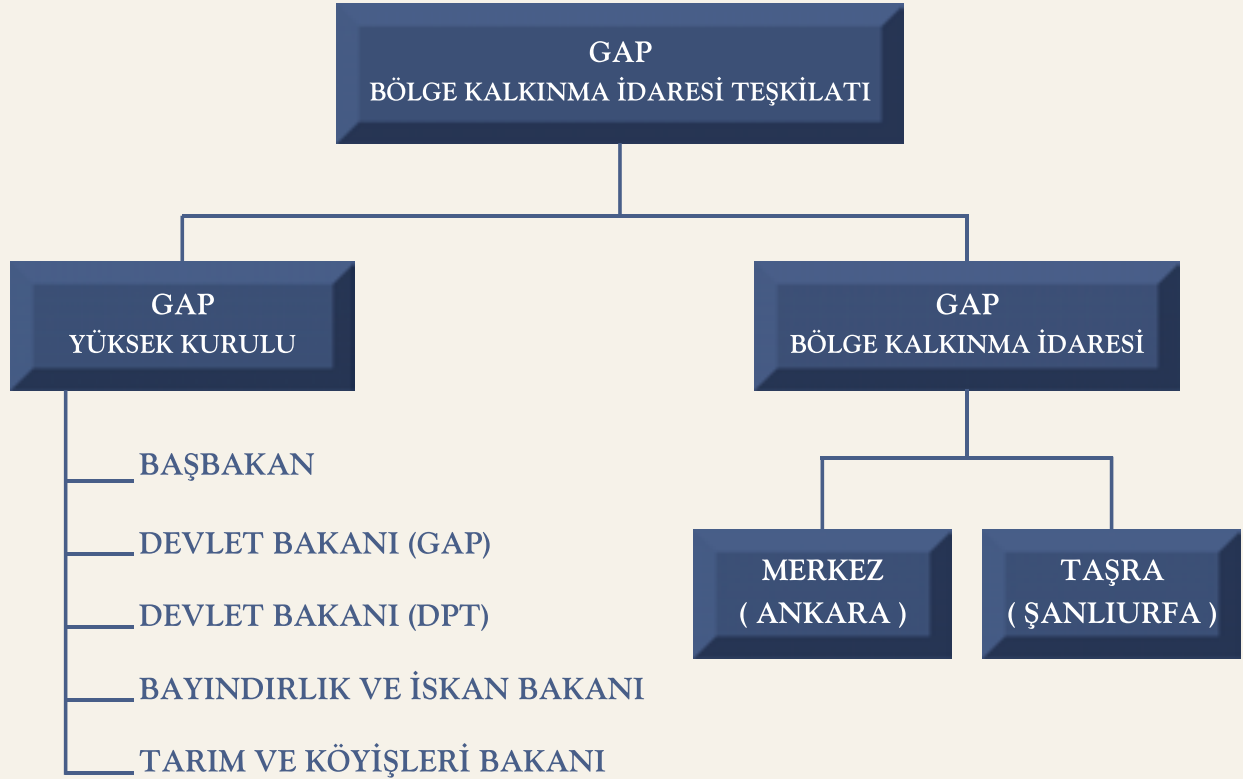
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın görev süresinin ikinci kez ve bu defa **5 yıl daha uzatılması** hakkındaki 25 Mayıs 2007 tarihli ve **5670 sayılı Kanun**, 1 Haziran 2007 tarih ve 26539 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

1.2. Organların İşleyişi

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın genel organizasyon şeması Şekil 1'de yer almaktadır.

Şekil 1: GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı Organizasyon Yapısı

1.2.1. GAP Yüksek Kurulu

GAP Yüksek Kurulu, Teşkilat'ın en yüksek karar organı olup, GAP İdaresi tarafından hazırlanacak her türlü plan, proje ve programları inceleyerek karara bağlar. GAP Yüksek Kurulu, Başbakan başkanlığında GAP'tan sorumlu Devlet Bakanı, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Devlet Bakanı ile Bayındırlık ve İskan Bakanı'ndan oluşmuştur.

2002/56 sayılı Başbakanlık genelgesi ile Tarım ve Köyişleri Bakanı da 2 Aralık 2002 tarihinden itibaren GAP Yüksek Kurulu'nun üyesi olmuştur.

Gerektiğinde GAP Yüksek Kurulu'na, konuları ile ilgili olarak diğer Bakanlar da davet edilebilir.

GAP Yüksek Kurulu'nun çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar, 26 Aralık 1989 tarihli ve 20384 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "GAP Yüksek Kurulu'nun Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik"le belirlenmiştir. Yönetmelik gereğince iki ayda bir toplanması gereken Kurul'un, daha düzenli olarak toplanmasını sağlamak amacıyla ilgili yönetmelik maddesinde değişiklik yapılmış; Kurul'un yılın birinci ve ikinci yarısında olmak üzere iki kez toplanması kararı, 6 Kasım 2005 tarihli ve 25985 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

1.2.2. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (GAP İdaresi)

Bir başkan ve iki başkan yardımcısı ile yeterli sayıda uzman ve memurdan oluşan GAP İdaresi'nin, merkez teşkilatı Ankara'da, taşra teşkilatı ise Şanlıurfa'da örgütlenmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, ilgili Devlet Bakanı'nın sorumluluğunda, GAP Yüksek Kurulu kararları çerçevesinde, Bölge kalkınmasına dair planlama, araştırma ve uygulama çalışmalarını yürütmekle görevlidir.

GAP İdaresi, GAP Yüksek Kurulu'nun sekretarya hizmetlerini de yürütmektedir.

388 sayılı KHK'ye göre Şanlıurfa'da örgütlenen GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü (Taşra Teşkilatı), daha ziyade GAP Bölgesi'nde uygulama ve araştırma çalışmalarını yürütmektedir.

1.2.3. Örgütsel Düzenlemeler

GAP İdaresi'nin kuruluş yasası olan 388 sayılı KHK'da GAP İdaresi'nin 1 Başkan, 2 Başkan Yardımcısı ve yeterli sayıda uzmandan oluşacağı ifade edilmiştir. Bu çerçevede 1989 yılında matris sisteme dayanan bir organizasyon yapısı oluşmuştur. Görevler başkan veya başkan yardımcıları tarafından doğrudan bir uzmana veya bir gruba verilmiştir. Dikey ve yatay iletişim kesintisiz bir şekilde ve doğrudan sağlanmıştır.

Ancak, bir süre sonra İdare'nin yürüttüğü proje ve faaliyetlerin artması ve farklılaşması, etkinliklerin çoğalması, personel sayısının fazlalaşması işlerin daha verimli ve etkin yürütülmesi amacıyla yeni bir organizasyon yapısını gerekli kılmıştır. 1990 – 1995 yıllarında GAP İdaresi, tarımsal araştırma ve tarım projelerinin yanı sıra toplumsal yapı araştırmaları yürütmüş ve bunun çıktıları olarak sosyal projeler uygulamaya başlamış, acil ve öncelikli altyapı yatırımlarını ele almış, Güneydoğu Anadolu Projesi'nin uluslararası alanda tanıtımına yönelik faaliyetler gerçekleştirmiştir.

Eylül 1997'de İdare tarafından yürütülen proje ve faaliyetler gruplandırılarak birimler ve koordinatörlükler oluşturulmuş ve her bir birim ve koordinatörlüğün iş tanımı belirlenmiştir. Bu yapılanma belli ölçüde hiyerarşiyi de beraberinde getirmekle birlikte, geleneksel olarak, uzmanların başkan ve başkan yardımcıları ile birebir çalışmasını veya onlarla doğrudan iletişim kurmalarını engellememiştir.

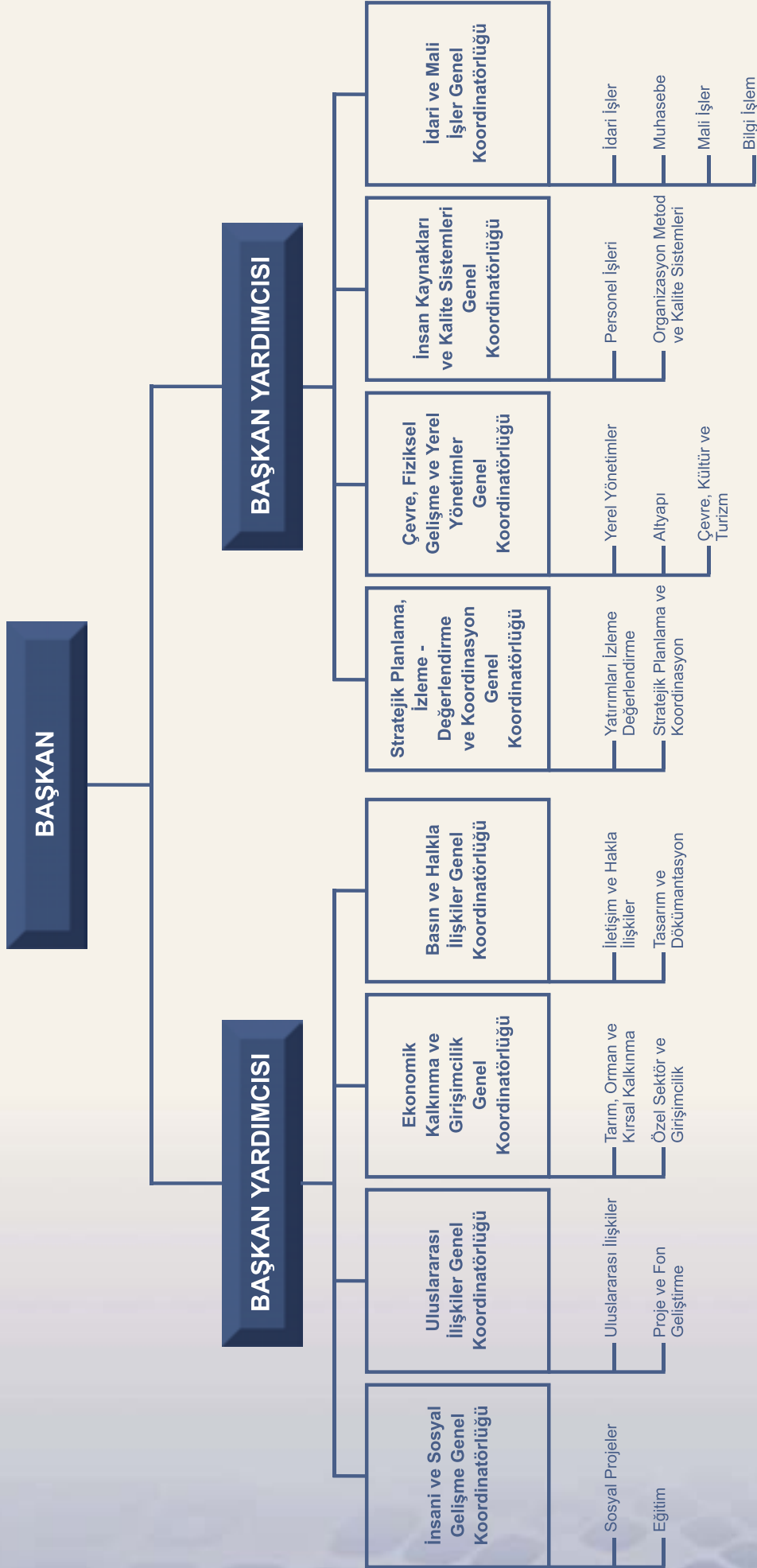
GAP İdaresi, dünyadaki gelişmeleri de dikkate alarak, GAP'ın tamamlanmasına yönelik kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere 2000 yılında yeni bir yapılanma içinde olmuştur. İdare, yürütmekte olduğu proje ve faaliyetlerin daha verimli ve etkin işleyişini sağlamak; kurumlararası koordinasyonu en iyi şekilde gerçekleştirmek; sinerji yaratan, çağdaş ve örnek bir kurum olarak GAP'ı 2010 yılına taşıyacak bir organizasyona sahip olmak üzere "yeniden yapılanma" çalışmasını tamamlamıştır.

GAP İdaresi 2001/39 sayılı Başbakanlık Genelgesi doğrultusunda Merkez ve Bölge teşkilatında bulunan tüm birimlerle birlikte "norm kadro" çalışmalarını tamamlamış ve ilgili kuruluşlara teslim etmiştir. Böylece bugünkü organizasyon yapısının temeli oluşturulmuştur.

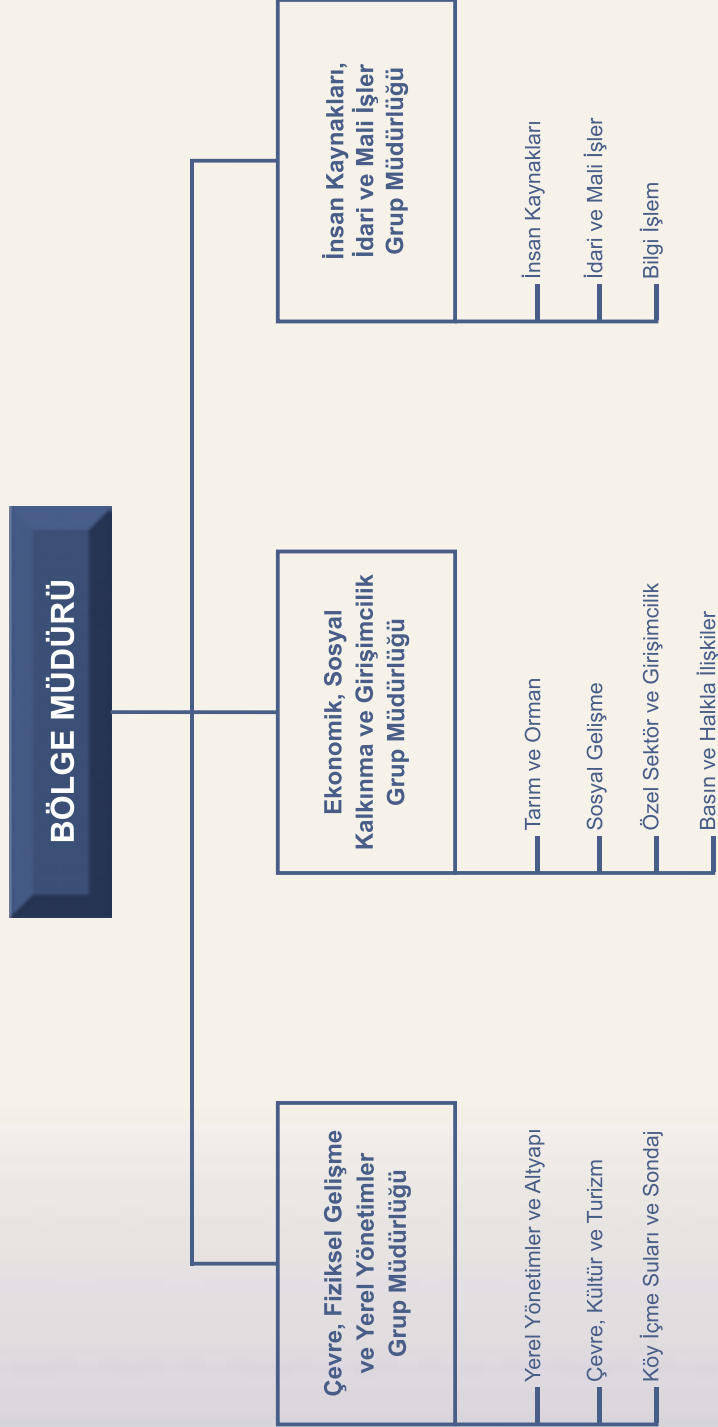
Başkanlıkça 7 Haziran 2005 tarihinde yayınlanan bir iç genelge ile merkez ve bölge teşkilatı organizasyon şeması yeniden düzenlenmiştir.

Merkez Organizasyon şeması 20 Ocak 2006 tarih ve 2006 / 1 sayılı genelgeyle, Bölge Organizasyon Şeması da 25 Ocak 2006 tarih ve 2006 / 2 sayılı genelgeyle aşağıdaki son halini almıştır:

Şekil 2: GAP İDARESİ MERKEZ TEŞKİLATI ORGANİZASYON ŞEMASI

Şekil 3: GAP İDARESİ TAŞRA (BÖLGE) TEŞKİLATI ORGANİZASYON ŞEMASI

1.2.4. Üstlenilen Görevler

Başkanlıkça 4 Nisan 2006 tarihinde yayınlanan 2006 / 3 sayılı genelge ile merkez ve bölge teşkilatı birimlerinin iş tanımları aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

MERKEZ TEŞKİLÂTI BİRİMLERİ

- ***İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri Genel Koordinatörlüğü (İKKS)***

GAP İdaresi'nin insan gücü planlaması, kalite yönetim sistemi faaliyetleri, iş tanımları, iş analizleri, hizmet içi eğitim ve performans değerlendirme sistemi çalışmalarını yapmak; İdare'nin özlük haklarını kapsayan personel politikası çalışmalarını yürütmek ve personel sistemini geliştirmek için çalışmalar yaparak tekliflerde bulunmak.

- ***İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü (İMİ)***

GAP İdaresi'ne ait bütçeyi oluşturmak ve bütçe çerçevesinde her türlü idari, mali, satınalma ve muhasebeleştirme işlemlerini gerçekleştirmek ve İdare'nin bilgisayar, yazıcı, diğer donanım birimleri ve yazılımları ile web sayfasının güncelleşmesiyle ilgili işleri yürütmek.

- ***Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü (ÇFGY)***

Bölge'de harita, imar, altyapı ve inşaat işleriyle ilgili çalışmalar yapmak, yaptırmak ve onaylamak, fiziksel gelişme ve mekana ilişkin projeler yürütmek, yerel yönetimler ile ilişkileri geliştirmek ve ortak çalışmalarda bulunmak, Bölge'de büyük fiziki yatırımların gerçekleşmesi ve kalkınma ile beraber çevre koruma ve çevre yönetimine yönelik politikaları, projeleri geliştirmek ve uygulamak, Bölge kültürel mirasının korunmasına dönük çalışmalar ile Bölge'nin sahip olduğu turizm potansiyelinin tanıtımı, değerlendirilmesi, korunmasına dönük çalışmaların gerçekleştirilmesini, izlenmesini ve koordinasyonunu sağlamak.

- ***Uluslararası İlişkiler Genel Koordinatörlüğü (UI)***

GAP İdaresi'nin yabancı ülke ve uluslararası kuruluşlar ile olan iletişimini gerçekleştirmek, AB bölgesel kalkınma hedef ve stratejileri ile ilgili gelişmeleri takip ederek İdare'nin hedef ve faaliyetlerini yenilemek, bölgesel gelişme hedeflerine ulaşılması yönünde yürütülen proje ve faaliyetlerde gereksinim duyulan ulusal/uluslararası alanlarda proje ve fon geliştirme çalışmalarını yürütmek.

- ***Stratejik Planlama, İzleme-Değerlendirme ve Koordinasyon Genel Koordinatörlüğü (SPİD)***

GAP İdaresi tarafından yürütülen faaliyetler dahil, Bölge'de gerçekleştirilen tüm kamu yatırım ve faaliyetlerini izlemek, değerlendirmek, koordine etmek; İdare'nin strateji ve politikalarına yön verecek çalışmaları yapmak.

- ***İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü (İSG)***

Bölge'de, sosyal ve insani gelişmeyi gerçekleştirmeye yönelik araştırma, planlama, projelendirme ve uygulama çalışmalarını gerçekleştirmek; GAP'ın bu süreçte edindiği bilgi birikimi ve deneyimlerinin ulusal/uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapılarak paylaşılmasına ve kapasite geliştirmesine yönelik eğitim çalışmalarını yürütmek.

- ***Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü (EK)***

Bölge kalkınmasına yönelik olarak tarım, orman, kırsal kalkınma ve özel sektör yatırımlarıyla ilgili araştırma, etüt, proje ve plan-program çalışmalarını yürütmek; diğer ilgili kurum ve kuruluşların bu yöndeki uygulamalarıyla ilgili koordinasyonu sağlamak; Ulusal Kalkınma Planı ve AB uyum çalışmaları kapsamında faaliyetlerde bulunmak.

- ***Basın ve Halkla İlişkiler Genel Koordinatörlüğü (BHI)***

Güneydoğu Anadolu Projesi ve Başkanlığın ulusal ve uluslararası tanıtımına yönelik faaliyetleri yürütmek; ulusal veya uluslararası sivil toplum örgütleri, meslek kuruluşları ve basın yayın kuruluşlarıyla gerekli iletişimi sağlamak; GAP Yüksek Kurulu ve GAP Koordinasyon Kurulu toplantılarının sekretaryasını ve çalışmalarını organize etmek; yayınların ve periyodiklerin düzenlenmesi, arşivlenmesi, stoklanması, satışı ve GAP İdaresi bünyesindeki yazılı, görsel ulusal ve uluslararası tanıtım amaçlı materyallerin, kontrol, tasarım ve ürün haline gelmeden önceki tüm aşamaları ile Bilgi Edindirme Birimi faaliyetlerini yürütmek.

TAŞRA (BÖLGE) TEŞKİLATI BİRİMLERİ

- ***Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Grup Müdürlüğü***

Bölge'de harita, imar, altyapı ve inşaat işleriyle ilgili çalışmalar yapmak ve yaptırmak; fiziksel gelişme ve mekana ilişkin projeler yürütmek, yerel yönetimlerle ilişkileri geliştirmek ve ortak çalışmalarda bulunmak; Bölge'de büyük fiziki yatırımların gerçekleşmesi ve kalkınma ile beraber çevre koruma ve çevre yönetimine yönelik politikaları, projeleri geliştirmek ve uygulamak, Bölge kültürel mirasının korunmasına dönük çalışmalar ile Bölge'nin sahip olduğu turizm potansiyelinin tanıtımına ve korunmasına dönük çalışmaları gerçekleştirmek, Bölge'deki kamu kuruluşlarının sektörel bazda yatırım ve faaliyetlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve koordinasyonuna yönelik çalışmalar yapmak.

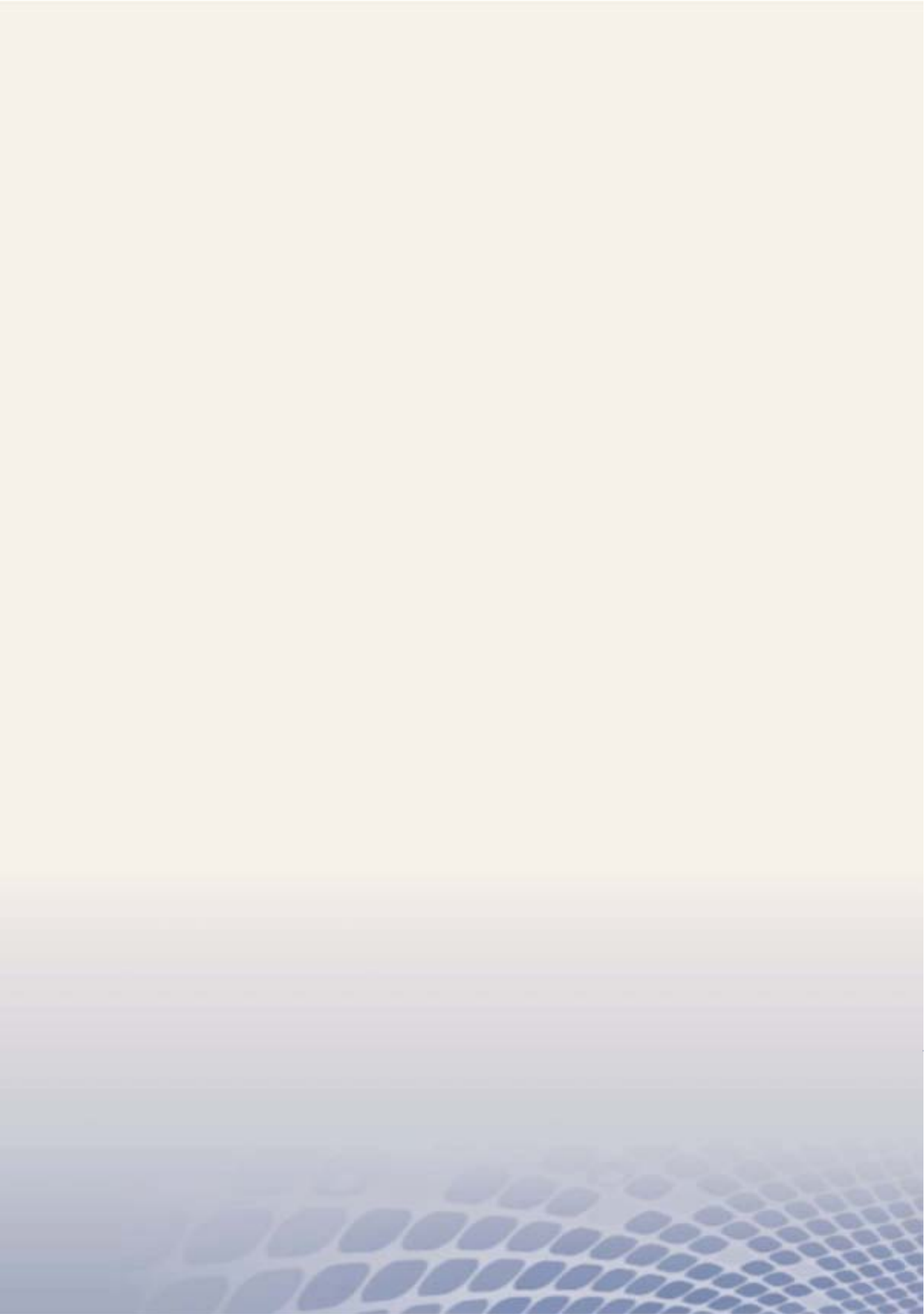
- ***Ekonomik, Sosyal Kalkınma ve Girişimcilik Grup Müdürlüğü***

Bölge'de ekonomik kalkınma ile eşgüdüm içinde dengeli, adil, sosyal, insani ve ekonomik gelişmenin sağlanması amacıyla, tarım, orman ve kırsal kalkınmaya yönelik faaliyetlerle ilgili araştırma, planlama ve uygulama çalışmaları yapmak; özel sektörün desteklenmesi, geliştirilmesi ve yatırımların Bölge'ye yönlendirilmesi konusunda faaliyetlerde bulunmak; GAP'ın ulusal ve uluslararası tanıtımına yönelik faaliyetleri Bölge düzeyinde yürütmek; uygulanan proje ve diğer konulara ilişkin Bölge'deki kuruluşlarla izleme, değerlendirme ve koordinasyonu sağlamak.

- ***İnsan Kaynakları, İdari ve Mali İşler Grup Müdürlüğü***

Bölge Müdürlüğü'nün insan gücü planlaması, Kalite Yönetim Sistemi faaliyetlerinin geliştirilmesini ve değerlendirmesini yapmak; çalışanların özlük haklarına ilişkin çalışmaları gerçekleştirmek; Bölge Müdürlüğü'nde İdari ve Mali İşler ile Bilgi İşlem Birimi faaliyetlerini yürütmek.

BÖLÜM 2

STRATEJİK PLANLAMA ÇALIŞMALARI

2.1. Planın Altyapı Çalışmaları

- Stratejik Planlama çalışmalarının başlatıldığı 3 Ağustos 2006 tarih ve 2006 / 8 sayılı Başkanlık genelgesiyle birimlere duyurulmuştur.
- 21 Eylül 2006 tarihinde Bölge Müdürlüğü ve tüm Genel Koordinatörlükleri temsilen toplam 20 kişiden oluşan “Stratejik Planlama Ekibi (SPE)” oluşturulmuştur.

Aslıhan Güven	Stratejik Planlama-İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon
Emine Akın	Stratejik Planlama-İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon
İbrahim Tuğrul	İnsani ve Sosyal Gelişme
Şükrü Aşçı	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler
Vedat Özbilen	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik
Fatma Başata Temur	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik
Hasan Kılıç	Bölge Müdürlüğü
Saregül Ünler	İdari ve Mali İşler
Hüsnü Özdemir	İdari ve Mali İşler
Ruhsar Yenigün	Stratejik Planlama-İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon
Taner Söylemez	Stratejik Planlama-İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon
Derya Pektaş	İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri
Deniz Özcan	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik
Ece Ateş	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler
Serap Üzer	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler
Okan Şükrü Ergün	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler
Günes Erdoğan	Uluslararası İlişkiler
Selin Dünder	İnsani ve Sosyal Gelişme
Burak R. Sat	Basın ve Halkla İlişkiler
Enver Cerit	Bölge Müdürlüğü

- Ekibin kurulmasını takiben, yapılan ilk ekip toplantısında eğitim ve danışmanlık hizmeti alınmasına karar verilmiş ve 7 Aralık 2006 tarihinde Milli Prodüktivite Merkezi (MPM) ile protokol imzalanmıştır.
- MPM uzmanları ile gerçekleştirilen ilk toplantıda planlama çalışmalarını yürütecek organlar ve Stratejik Planlama Projesi'ne ilişkin yol haritası belirlenmiştir.
- Planlama sürecinden sorumlu organlar ve görevleri şu şekilde belirlenmiştir:

GAP İdaresi Başkanlığı: Planlama sürecinin başlatılmasından, ilgili birim, yönetici ve personelin görevlendirilmesi ve gerektiğinde yetkilendirilmesinden, ilgili tarafların katkı ve katılımlarının sağlanmasına yönelik yazışmaların, gerektiğinde görüşmelerin yapılmasından, hazırlık çalışmalarının gerektirdiği yazılı kaynaklar, malzeme, araç gereçler, eğitim hizmetleri ve yardımcı hizmetler gibi gereksinimlerin çalışmaları aksatmayacak şekilde, zamanında karşılanmasının sağlanmasından ve Stratejik Plan belgesinin ilgili makamlara sunulmasından sorumlu olmuştur.

GAP İdaresi Stratejik Planlama Üst Kurulu (SPÜK): Başkan, Başkan Yardımcıları, Genel Koordinatörler ve Bölge Müdürü'nden oluşmuştur.

Planlama sürecinin karar almakla yükümlü olan bu birimi, her aşamaya ilişkin çıktılara son şekillerinin verilmesinden, planlama sürecinin etkinlik düzeyinin yükseltilmesine yönelik düzenlemelerin yapılmasından ve Plan Belgesi Taslağının incelenmek üzere DPT'ye gönderilmeden önce onaylanmasından sorumlu olmuştur.

GAP İdaresi Stratejik Planlama Koordinasyon Kurulu (SP-KK): Stratejik Planlama ve Koordinasyon Koordinatörlüğü elemanlarından oluşmuştur.

Planlama çalışmalarının sekreteryası, koordinasyonu ve GAP İdaresi Stratejik Planlama Projesi Yürütme Kurulu'nda üretilen metinlerin incelenerek SPÜK'e iletilmesinden sorumlu olmuştur.

GAP İdaresi Stratejik Planlama Projesi Yürütme Kurulu (SP - PYK): Stratejik Planlama Ekibi içinden görevlendirilen ve yetkilendirilen GAP İdaresi uzmanlarından oluşmuştur. SP - PYK, sürecin tüm aşamalarında, öncelikle SPE olmak üzere GAP İdaresi personelinin görüş ve önerilerinin alınmasına ve değerlendirilerek SP – KK'ye sunulmasına yönelik çalışmalar yürütmekten, projenin belirlenen takvim ve ilkeler çerçevesinde sürdürülmesinden ve İdare içi bilgilendirme etkinliklerinden sorumlu olmuştur.

2.2. Teknik Çalışmalar

Proje takvimi ve iş takvimi oluşturulduktan sonra yapılan çalışmalar, bu programa uygun olarak gerçekleştirilmiştir. GAP İdaresi 2008 – 2012 Stratejik planı hazırlama sürecinde, aşağıdaki aşamalar tamamlanmıştır.

° İlk olarak “**neredeyiz?**” sorusuna cevap aranmış ve bu kapsamda İdare'nin faaliyetlerini gerçekleştirdiği iç ve dış ortamın kapsamlı bir biçimde incelenmesi ve değerlendirmesini içeren durum analizi ile çalışmaya başlanmıştır.

Bu kapsamda SPE, çevre analizi, paydaş analizi ve iç yapı analizi çalışma gruplarına ayrılmış, literatür taraması, soru formu uygulaması gibi yöntemlerle elde edilen bilgiler doğrultusunda ilgili raporları hazırlamıştır.

Durum analizinin son adımını, tüm İdare çalışanlarının katılımıyla gerçekleştirilen SWOT analizleri oluşturmuştur. Bu çalışmalar sonucunda, GAP İdaresi'nin mevcut konjonktürdeki yerinin belirlenmesinde rol oynayan fırsat ve tehditler ortaya çıkarılmış ve var olan koşullar altında zayıf ve güçlü yönleri ayrıntılı biçimde tartışılarak belirlenmiştir.

- ° Daha sonra **“nereye ulaşmak istiyoruz?”** sorusu çerçevesinde yine tüm İdare çalışanlarının katılımı ile İdare'nin misyon, vizyon ve temel değerler bildirimleri belirlenmiştir.
- ° Bir sonraki aşamada, GAP İdaresi'nin 2008-2012 yılları arasında yerine getirmeyi öngördüğü misyonu doğrultusunda İdare'nin Stratejik Amaçları ve Hedefleri katılımcı yöntemlerle ortaya konmuştur.
- ° **“Başarımızı nasıl takip eder ve değerlendiririz?”** sorusuna cevap teşkil etmek üzere hedeflere ilişkin performans göstergeleri belirlenmiştir.

- ° **“Gitmek istediğimiz yere nasıl ulaşabiliriz?”** sorusuna cevaben, İdare'nin hedeflerine ulaşabilmesi için gerçekleştirilmesi öngörülen faaliyet ve projeleri belirlenmiş, bunların maliyetlendirilmesi yapılmıştır.
- ° Bilgilendirme Çalışmaları: Stratejik Planlama çalışmalarına ilişkin gelişmeler, sürecin her aşamasında gerçekleştirilen üretimler ve alınan kararlar Merkez ve Bölge Müdürlüğü olmak üzere tüm İdare personeline düzenli olarak e-posta yoluyla duyurulmuştur.
- ° Son olarak elde edilen çıktılar doğrultusunda, Plan Belgesi yazılmıştır.

BÖLÜM 3

DURUM ANALİZİ

GAP İdaresi'nin Stratejik Plan Projesi için zamanının çok sınırlı olması nedeniyle bir yandan proje çerçevesinde gerekli altyapı çalışmaları yürütülmüş, diğer yandan da projenin ilk teknik aşaması olan Durum Analizi'ne yönelik çalışmalar, 12 Aralık 2006'da başlatılmıştır.

Durum Analizi kapsamında üç ayrı çalışma yürütülmüş; İçyapı, Çevre ve Paydaş analizleri Stratejik Planlama Proje Yürütme Kurulu tarafından eşanlı olarak gerçekleştirilmiştir.

Bu analizlerin çıktıları, çalışmanın son dizisi olan SWOT (GZFT) Analizleri öncesinde, personelin görüş ve önerilerini geliştirecekleri bir hazırlık zemini oluşturulmuştur. Böylece SWOT analizlerinin bu raporlardan edinilen bilgiler ışığında gerçekleşmesi sağlanmıştır.

GAP İdaresi 2008 – 2012 Stratejik Planı belgesinin bu bölümünde, Durum Analizi kapsamında üretilen saptamalar yer almaktadır.

3.1. İÇ YAPI ANALİZİ

İçyapı Analizi kapsamında kurumun kaynakları, organizasyonel yapısı, işlevleri, gerçekleştirdiği başlıca çalışmalar, yürütülen önemli projeler, zaman içinde İdare'nin yönelimlerinde farklılıklar ile izleme, değerlendirme ve koordinasyon işlevlerine ilişkin konular irdelenmiş, ayrıca iç paydaşlara yönelik olarak düzenlenen anketin sonuçlarına da bu analiz çerçevesinde yer verilmiştir.

3.1.1. GAP İdaresi'nin Kaynakları

İnsangücü

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın 6 Kasım 1989 tarihindeki kuruluşundan bu yana, çalışmalarını yürüttüğü fiili çalışan sayısı, 1990–2006 yılları itibariyle Tablo 1'de gösterilmiştir. İdare'de memur, sözleşmeli, geçici işçi gibi statülerde kadrolar mevcut olup, bu statülerde çalışan sayısı tabloda yer almaktadır. GAP İdaresi'nde 1 Başkan, 2 Başkan Yardımcısı, 73 memur, 95 sözleşmeli uzman, 25 sözleşmeli bilgisayar işletmeni, 1732 adam/ay geçici işçi kadrosu mevcuttur.

Haziran 2007 tarihi itibariyle İdare'de 1 Başkan, 2 Başkan Yardımcısı, 20 memur, 59 sözleşmeli uzman, 30 proje bazında çalışan personel, 3 diğer bir şekilde görevli (1 kurumundan görevli, 2 hizmet sözleşmeli), 141 geçici işçi olmak üzere toplam 256 kişi görev yapmaktadır.

Tablo 1: Yıllar İtibariyle Personel Durumu

Yıllar	Sözleşmeli	657	Geçici İşçi	Proje Bazında Çalışan	Diğer	Toplam
1990	52	-----	-----	-----	-----	52
1991	57	1	-----	-----	-----	58
1992	67	2	82	-----	-----	151
1993	68	3	100	-----	-----	171
1994	60	8	85	-----	-----	153
1995	55	15	79	-----	-----	149
1996	60	12	73	-----	-----	145
1997	66	14	113	-----	-----	193
1998	82	17	134	-----	17	250
1999	87	17	134	-----	17	255
2000	82	18	141	-----	16	257
2001	77	23	141	15	23	279
2002	74	27	142	35	27	305
2003	72	24	143	33	10	282
2004	65	22	140	32	4	263
2005	66	17	132	32	7	254
2006	65	20	144	31	4	264
Haziran 2007	62	20	141	30	3	256

GAP İdaresi Başkan ve Başkan Yardımcıları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun (DMK) 59. maddesi çerçevesinde Başbakan tarafından atanır. Diğer memurlar ise 657 sayılı DMK gereğince atanır. Sözleşmeli personel; bütçe kanunları, 388 sayılı KHK ve "Sözleşmeli Personel Hakkında Hizmet Sözleşmesi Esasları" hükümleri gereğince atanırlar. Geçici işçiler de yine bütçe kanunları ve "Geçici İşçi Çalışma Esasları" çerçevesinde görev yaparlar. Söz konusu esaslarda belirtilmeyen konularda sözleşmeli personel için 657 sayılı DMK hükümleri, geçici işçiler için ise 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri uygulanmaktadır.

GAP İdaresi çalışanlarının eğitim durumlarına göre dağılımı Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2: Eğitim Durumlarına Göre Personel Durumu

	Sözleşmeli	Memur	Geçici İşçi	Diğer	Toplam
Yüksek Öğrenim	56	13	54	20	143
Lise	6	5	52	5	68
İlköğretim	-	2	35	8	45
Toplam	62	20	141	33	256

GAP İdaresi'nde Haziran 2007 tarihi itibarıyla 145 yüksek öğrenim, 68 lise, 45 ilköğretim mezunu olmak üzere toplam 256 kişi çalışmaktadır. Yüksek öğrenim yapmış olanların 37'si mühendis, 13'ü şehir plancısı ve mimar; 60'ı sosyal bilimler, 14'ü diğer bölümler ve 19'u meslek yüksekokulu (2 yıllık) mezunudur.

Karar alma süreçleri

GAP İdaresi'nde çalışan personel; 657 sayılı DMK, 4857 sayılı İş Kanunu, 388 sayılı KHK ve diğer ilgili yönetmelikler haricinde "Sözleşmeli Personel Hakkında Hizmet Sözleşmesi Esasları" ve "Geçici İşçi Çalışma Esasları"na göre görev yapmaktadırlar.

GAP İdaresi'nin çalışma düzeni ve karar alma süreçleri, çeşitli zamanlarda çıkarılmış yönetmelikler ve yayınlanmış genelgeler çerçevesinde belirlenmiştir. Bu yönetmelikler şunlardır:

- 1- GAP Yüksek Kurulu'nun çalışma usul ve esaslarına dair yönetmelik
- 2- Sicil amirleri yönetmeliği
- 3- Disiplin amirleri yönetmeliği
- 4- Görevde yükselme ve unvan değişikliği yönetmeliği
- 5- İmza yetkileri yönergesi
- 6- Hizmet içi eğitim yönergesi
- 7- Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yönergesi
- 8- Teşkilat ve görev yönergesi

Mali Kaynaklar

GAP İdaresi Bütçesi

GAP İdaresi'nin kuruluşuna dair 388 sayılı KHK'nin 9. maddesinde; GAP İdaresi Başkanlığı'nın her türlü giderlerinin, Kamu Ortaklığı Fonu (KOF) ile Toplu Konut Fonu'ndan (TKF) karşılanacağı öngörülmüştür. Ancak Bakanlar Kurulu Kararlarına rağmen 1993 yılından itibaren gelirlerin genel bütçeye irat kaydedilmesi gerekçesiyle TKF'den hiçbir kaynak sağlanamamıştır. Bu düzenleme; uygulamada çıkan sıkıntıların yanı sıra fonların Genel Bütçe'ye dahil edilmesi nedeniyle 4314 sayılı yasa ile değiştirilmiştir. 11 Aralık 1997 tarihinde yürürlüğe giren 4314 sayılı yasa ile 388 sayılı KHK ile verilen görevlerin İdare tarafından yerine getirilmesi için her türlü giderlerin; Başbakanlık bütçesine konulacak ödeneklerle, her türlü yardım, kredi, hibe ve bağışlarla, faiz, hizmet, kira ile sair gelirlerle karşılanacağı ve bütçenin Maliye Bakanlığı, DPT ve Hazine Müsteşarlığı temsilcileri ile koordine edilerek hazırlanacağı hükme bağlanmıştır.

388 sayılı KHK'nin 9. maddesi gereği, GAP İdaresi'nin bütçesi, GAP Yüksek Kurulu'nca kabul edildikten sonra Bakanlar Kurulu'na sunulmakta iken, bu hüküm 11 Aralık 1997 tarihinde kabul edilen 4314 sayılı kanunla değiştirilmiştir. Kanunda ayrıca, GAP bütçesi ile öngörülen projelerin yıllık yatırım programlarının hazırlanması ile ilgili usul ve esaslara tabi olduğu da belirtilmiştir.

Fiziksel Yapı

GAP İdaresi'nin herhangi bir gayrimenkulü yoktur. Bölge'de ve merkezde bulunan hizmet binaları kiralanmıştır. Merkez hizmet binası 8 katlı olup teras katında yemekhanesi bulunmaktadır. Bölge Müdürlüğü ise Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü'ne ait bir kampus içinde yer almakta olup 3 adedi ofis, 4 adedi de lojman olarak kullanılan toplam 7 binadan oluşmaktadır. Binalar iki katlı olup, her katta iki daire vardır.

Taşıtlar

Merkez'de ikisi makam olmak üzere toplam 13 binek aracı, Bölge Müdürlüğü'nde 9 binek aracı, 3 minibüs, 1 pikap, 1 traktör, 1 sondaj makinesi, Koruklu'da bir traktör, Şanlıurfa'da ise 1 pikap olmak üzere 17 araç bulunmaktadır.

Bilgi Teknolojileri Altyapısı

GAP İdaresi Merkez'inde bulunan iletişim ağı altyapısı 1998 yılında yenilenerek, Bölge Müdürlüğü'nde ise 1999 yılında kurularak bilgisayarlar ile switch'ler arasında 10/100 MBit hızında çalışan ethernet tabanlı altyapıya geçilmiştir. Kablolamada ise Merkez'de Fiber Optik ve UTP Kablolar kullanılırken Bölge Müdürlüğü'nde ise UTP kablolar kullanılmıştır.

GAP İdaresi'nin Merkez ve Bölge Müdürlüğü arasında fiziksel/sanal aktif bir bağlantı bulunmamaktadır.

GAP İdaresi Merkezi 2 MBit hızında kablosuz olarak servis sağlayıcı firma aracılığı ile internet bağlantısına sahiptir. GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü ise 512 KBit hızında Frame Relay olarak TTelekom aracılığı ile internet bağlantısına sahiptir.

*E-Dönüşüm: Internet, Intranet olanakları, web sayfası (sayfaları) portal çalışmaları vb.

GAP İdaresi İnternet Sitesi, Bilgi İşlem Koordinatörlüğü tarafından İdare'nin ihtiyaçları çerçevesinde geliştirilmiştir. Gelişen teknoloji ve ihtiyaçlar çerçevesinde periyodik olarak güncellenmekte ve yenilenmektedir.

GAP İdaresi uygulama sunucularında İtranet ortamında kullanılan yazılımlar 2002 yılından sonra yapılandırılmış olan yüksek hızlı internet bağlantısı ile ilgili güvenlik prosedürleri çerçevesinde internete bağlı herhangi bir bilgisayardan erişilebilir hale getirilmiştir.

GAP İdaresi bünyesindeki Uygulama Sunucuları üzerinde PHP ve MySQL kullanılarak açık kaynak kodlu olarak her türlü uygulamaların geliştirilmesi ve çalıştırılması mümkündür. GAP İdaresi Bilgi İşlem Koordinatörlüğü tarafından geliştirilen Araç Takip Yazılımı, Depo Takip Yazılımı ve Bilgi Edinme Yazılımı uygulama sunucuları üzerinde çalıştırılmaktadır.

Tablo 3: Yazılım (MS Office, işletim sistemleri, diğer yazılımlar, vb.) / Donanım

GAP İdaresi – Merkez				GAP İdaresi – Bölge Müdürlüğü			
Yazılım	adet	Donanım	adet	Yazılım	adet	Donanım	adet
Solaris 7	1	PC	146	Solaris 7	1	PC	61
Office XP	180	Notebook	12	Office XP	3	Notebook	5
Oracle	5	Renkli Yazıcı	11	Windows 98	15	Renkli Yazıcı	2
Linux Redhat Fedora Core 4	2	Lazer Yazıcı	28	Linux Redhat Fedora Core 4	2	Lazer Yazıcı	7
Linux Redhat 8.0	1	Diğer	6	Linux Redhat 8.0	2	Diğer	13
		Tarayıcı	3			Tarayıcı	5
		Server	3			Server	3
		Switch	13			Switch	4
		Firewall	1			Firewall	1
		Projeksiyon Cihazı	4			Projeksiyon Cihazı	2

3.1.2. GAP İdaresi Tarafından Yürütülen Çalışmalar

GAP İdaresi, yasal görevleri çerçevesinde bölgesel kalkınmaya yönelik planlama, koordinasyon ve izleme – değerlendirme çalışmaları yürütmekte; tarım, sosyal, kültür, çevre ve alt yapı sektörlerine yönelik projeler uygulamakta; GAP'ın ulusal ve uluslararası tanıtımına yönelik etkinlikler gerçekleştirmekte ve Bölge'de girişimciliğin geliştirilmesine, yerli ve yabancı yatırımcıların Bölge'ye yönlendirilmesine çalışmaktadır.

Planlama Çalışmaları

GAP İdaresi bünyesinde yürütülen planlama çalışmaları şunlardır:

- * GAP Master Planı (1989-2005) (DPT tarafından yaptırılmıştır.)
- * GAP Aksiyon Planı (1993-1997)
- * GAP Sosyal Eylem Planı (1994)
- * GAP Bölge Kalkınma Planı (2002-2010)

Planlamaya yönelik diğer çalışmalar:

- * Ekonomik Kalkınma Ajansı Model etüdü (EKA) (1991)
- * GAP Bölgesel Ulaşım ve Altyapı Geliştirme Projesi (BUA) (1992)
- * GAP Sürdürülebilir Kalkınma Şemsiye Programı (GAP – UNDP) (1997)
- * Güneydoğu Anadolu Kültürel Mirası ve Turizmi Geliştirme Planı (GAP – AB Kırsal Kalkınma Programı) (2002 - 2007)

3.1.3. GAP İdaresi'nin Yürüttüğü Önemli Proje ve Etkinlikler

GAP İdaresi, bölgesel kalkınmayı “izlemek, değerlendirmek ve kurumlararası koordinasyonu sağlamak” görevini en etkin şekilde yerine getirmek ve bölgesel kalkınmayı en kısa sürede gerçekleştirmeye yönelik tedbirleri zamanında almak amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Bölge'de GAP kapsamında 40 farklı kamu kurum ve kuruluşu tarafından 300'e yakın yatırım projesi yürütülmektedir. GAP İdaresi, kamu kurumları, özel kesim, yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri ve üniversitelerle beraber Bölge'de gerçekleşen tüm yatırım ve faaliyetleri sektörler itibariyle izlemekte, sorun ve darboğazları kurumlarla işbirliği içinde belirlemekte, öncelikli ve koordinasyon gerektiren konuların GAP Yüksek Kurulu'nda görüşülmesini sağlamaktadır.

Bölge kalkınmasının sağlanmasında kamu kaynaklarının yanı sıra özel kesim yatırımlarının yönlendirilmesi de son derece önemlidir. GAP İdaresi, Bölge'nin sahip olduğu potansiyel ve dinamikleri harekete geçirerek, özel sektörü Bölge'de yatırım yapmaya yönlendirerek bölgesel gelişmeyi hızlandırmaya çalışmaktadır.

Adıyaman, Diyarbakır, Mardin ve Şanlıurfa illerinde kurulan Girişimci Destekleme ve Yönlendirme Merkezleri (GİDEM), özellikle imalat sanayine yönelik küçük ve orta ölçekli işletmelerin girişimcilik, yönetsel ve operasyonel kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla faaliyetlerini yürütmektedir.

Ayrıca GAP İdaresi, Bölge'deki yatırım potansiyelinin yerli (bölge içi ve dışı) ve yabancı yatırımcılara anlatılması, ortak yatırım imkanlarının araştırılması, ulusal ve uluslararası düzeyde karşılıklı ekonomik ve ticari ilişkilerin kurulabilmesi ve geliştirilmesi amacıyla çalışmalarda bulunmaktadır.

Bu çerçevede 2005 yılında GAP I. İş ve Yatırım Forumu Şanlıurfa'da, GAP Turizm Zirvesi Mardin'de, I.Ortadoğu Ekonomik İşbirliği Forumu Diyarbakır'da, Avrupa'da Yaşayan Genç İşadamlarımızın I. GAP Buluşması Gaziantep'te gerçekleştirilmiştir.

Kasım 2006'da Şanlıurfa'da, Avrupa'da Yaşayan Genç İşadamlarımızın II. GAP Buluşması düzenlenmiştir.

GAP Bölgesi'nin yatırım potansiyelini ve özel sektör yatırımlarını değerlendirmek ve yatırımları teşvik etmek amacıyla, GAP için 9 İlden 90 İşadaminin Buluşması 14 Kasım 2006 tarihinde İstanbul'da yapılmış; toplantıda, 1 milletvekili, 1 belediye başkanı, 1 vali, 5 ticaret ve sanayi odası başkanı ve 14 özel sektör temsilcisinin katılımıyla 22 kişilik "GAP Kalkınma Platformu" oluşturulmuştur. Oluşan platform; Bölge'ye yapılacak yatırımların teşviki, yatırım ortamının iyileştirilmesi, yatırımcılar arasında oluşan sinerjinin devamlılık kazanması, yatırımların sürdürülebilirliğinin sağlanması ve yapılacak çalışmaların takibi konusunda faaliyet gösterecektir.

GAP İdaresi, Bölge'nin ekonomik ve sosyal gelişmesinin sağlanmasına yönelik olarak tarım, sosyal, çevre, kültür, turizm ve altyapı alanında araştırma, etüd-proje ve model çalışmalar ve uygulama projeleri yürütmektedir.

Bölge'de bir yandan sulu tarıma geçilmesiyle birlikte yetiştirilecek tarım ürünlerinin tespiti amacıyla araştırma çalışmaları gerçekleştirilmekte; diğer yandan sulama dışı alanlarda halkın gelir düzeyinin artırılmasına yönelik örnek bahçe tesisi, yabancı ağaç aşılması, örnek mantar yetiştiriciliği, arıcılık, ipek böcekçiliği, su ürünleri, yüksek tünel, kümes hayvancılığı, sözleşmeli hayvancılık, yem bitkisi üretiminin geliştirilmesi gibi faaliyetler yürütülmektedir.

Kırsal yoksulların gelirini, yaşam standardını artırmak ve geçimini iyileştirmek amacıyla 2006 yılından itibaren Entegre Kırsal Kalkınma Programı uygulanmaya başlanmıştır.

GAP Bölgesi'nde hayvancılığın geliştirilmesi ve çiftçilerin gelir düzeyinin yükseltilmesi amacıyla Şırnak, Mardin ve Batman'da sözleşmeli koyunculuk projesi (GAP Halkaları Modeli) uygulamaktadır. Kilis'de ise yerli gen kaynaklarımızdan olan Kilis keçisinin koruma altına alınması amacıyla sözleşmeli Kilis Keçisi damızlık işletmeleri kurulması faaliyeti yürütülmektedir.

Sulamaya yeni açılmış ve açılacak alanlardaki sulama birliklerinin teknik, idari ve mali açıdan geliştirilip güçlendirilmesi amacıyla sulama birlikleri personelinin ve su kullanıcılarının tesislerin işletme-bakım ve yönetimi konularında eğitilmesi, söz konusu birliklerin kurumsallaşmasına katkıda bulunulması amacına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca, Bölge'de sulamaya açılan alanlarda "GAP Sulama Sistemlerinin İşletme Bakım ve Yönetimi Projesi" kapsamında modern sulama sistemleri, bitki yetiştiriciliği, bağ-meyve bahçe ve tohumluk demonstrasyonları ile arazi tesviyesi, çiftçi eğitimi ve çiftçi gezisi, ağaçlandırma gibi faaliyetler sürdürülmektedir.

GAP İdaresi, GAP Bölgesi'nin sahip olduğu tarımsal üretim potansiyelini tümü ile sürdürülebilir olarak kullanacak tarım liderleri yetiştirmek amacıyla 12-15 yaş gruplarındaki çocukların yaz tatili döneminde 12 günlük devreler halinde eğitimlerini sağlamakta ve eğitim sonucunda kazanılan becerilerin izlenmesi ve geliştirilmesi yoluyla gelecekteki tarım liderlerinin yetiştirilmesine çalışmaktadır.

GAP Bölgesi'nde orman kaynaklarının korunması ve iyileştirilmesi amacıyla ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmaları devam etmektedir.

Kamu tarafından sunulan sosyal hizmetlerin ve fiziksel ve sosyal altyapının gelişme potansiyeli bulunan köylerde yoğunlaştırılması yoluyla kırsal alanda cazibe merkezleri oluşturulması ve kırsal nüfusa yönelik hizmetlerin bu cazibe merkezleri üzerinden sunulması amacıyla Batman, Siirt ve Şırnak illerinde pilot merkez köy alanları seçilmiş ve bu alanlarda kırsal kalkınma programları yürütülmektedir.

GAP Bölgesi'nde sulama yatırımlarının maliyetinin azaltılması konusunda alternatif finans modelleri geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Bölge'de ekonomik kalkınmanın desteklenmesiyle birlikte sosyal altyapının geliştirilmesine, dezavantajlı nüfus kesimlerinin toplumsal kalkınmaya entegrasyonlarını sağlamaya yönelik proje ve programlar da geliştirilmektedir.

Bölge'de kurulan 29 Çok Amaçlı Toplum Merkezi'nde (ÇATOM) genç kız ve kadınların durumlarının iyileştirilmesine yönelik sosyal ve gelir getirici/beceri kazandırıcı programlar uygulanmakta; 9 Gençlik ve Kültür Evi'nde ise gençler için sosyal, eğitsel ve kültürel faaliyetler ile kapasite artırıcı etkinlikler yürütülmektedir.

Adıyaman, Diyarbakır, Batman, Gaziantep ve Şanlıurfa'da sokakta çalışan çocuklara ve ailelerine ulaşılarak bu çocukların topluma kazandırılmasına yönelik eğitim ve programlar gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Batman, Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa, Adıyaman ve Şırnak'ta kurulan çocuk okuma odalarında okul öncesindeki ve okul çağındaki çocukların zihinsel, psikolojik ve sosyal gelişimlerinin desteklenerek ailelerinin bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

GAP Bölgesi'nde bölgesel kalkınmanın sağlanması ve bölgeler arası farklılıkların giderilmesi amacıyla biri Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), diğeri ise Avrupa Birliği (AB) ile işbirliği içinde 2 dış kaynaklı proje yürütülmektedir.

GAP Bölgesi Entegre Bölgesel Kalkınmanın Güçlendirilmesi ve Sosyo-ekonomik Farklılığın Giderilmesi Proje Paketi 33 alt projeden oluşmuştur. UNDP, İsviçre Kalkınma Teşkilatı ve diğer uluslararası kuruluşların ortak finansmanı ile uygulanan program temel olarak Bölge'de sosyal ve insani gelişmeyi amaçlamaktadır. Toplam bütçesi 5.9 milyon ABD Doları tutarındadır ve bugüne kadar 15 proje tamamlanmıştır.

Toplam finansman tutarı 47 milyon Avro olan AB - GAP Bölgesel Kalkınma Programı; Bölge nüfusunun ekonomik ve sosyal koşullarının iyileştirilmesini hedeflemekte; aynı zamanda bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması, üreticilerin kapasitelerinin geliştirilmesi, istihdamın artırılması, sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın sağlanması gibi ulusal program hedeflerini de önemli ölçüde desteklemektedir. Program üç bileşenden oluşmaktadır. Kültürel Mirasın Geliştirilmesi bileşeni için 15 milyon Avro, Kırsal Kalkınma Projesi için 24 milyon Avro, Küçük ve Orta Ölçekli Girişimcileri Destekleme Projesi için 7.6 milyon Avro tahsis edilmiştir.

GAP İdaresi, altyapının geliştirilmesine yönelik harita alımı ve imar planı çalışmaları yürütmektedir. Ayrıca, Akçakale Kanalizasyon ve Arıtma Tesisi Projesi 2001 sonunda, Ceylanpınar Kanalizasyon ve Arıtma Tesisi ise 2006 yılı itibarıyla tamamlanmıştır. Kahta Kanalizasyon ve Arıtma Tesisi inşaatında ise kanalizasyon inşaatı tamamlanmış olup, arıtma tesisi inşaatı devam etmektedir.

Yerel yönetimlerin katı atık yönetim sistemlerini oluşturmalarına destek vermek amacıyla 9 yerleşim yerinin ÇED ve SED çalışmaları ile fizibilite raporları hazırlanmış; 3 il merkezinin Uygulama Projeleri tamamlanarak belediyelerine teslim edilmiştir. 3 ilçenin uygulama projesi çalışmaları ise devam etmektedir.

GAP İdaresi, kültürel mirasın korunması, turizmin canlandırılarak ve çeşitlendirilerek sosyo-ekonomik kalkınmaya katkı sağlamasına ve çevreye yönelik projeleri de yürütmektedir. GAP Bölgesi Yaban Hayatı Projesi, GAP Bölgesi'nin Günümüzdeki ve Yakın Gelecekteki İklim Durumunun İncelenmesi, GAP Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi, Hasankeyf Tarihi ve Arkeolojik Sit Alanı Araştırma, Kazı ve Kurtarma Projesi, Mardin Katılımcı Kentsel Rehabilitasyon Projesi, Güneydoğu Anadolu Bölgesi Arkeolojik Yerleşmelerin Taranması Projesi söz konusu çalışmalara örnek oluşturmaktadır.

GAP İdaresi, çeşitli uluslararası kuruluşlar, STK'lar ve üniversitelerle entegre bölgesel kalkınma sürecinde bilgi ve deneyimlerin karşılıklı paylaşımı, uzman değişimi ve teknoloji transferi amaçlı işbirliği çalışmalarını yürütmektedir. ABD, Mısır, Suriye, İsrail, İtalya gibi ülkelerin kurum, kuruluş ve üniversiteleri ile işbirliği protokolleri imzalanmıştır.

2000 – 2006 yılları arasında 34 bölgesel, 9 ulusal ve 22 uluslararası olmak üzere toplam 65 eğitim semineri ve çalışma ziyareti düzenlenmiştir. Sivil toplum örgütlerine, kamu kurum ve kuruluşlarına, ulusal ve uluslararası uzmanlara, üniversitelere yönelik olarak düzenlenen eğitim programlarının konuları çok geniş bir yelpazeye yayılmış olup, eğitimler ile toplam 4 513 katılımcıya ulaşılmıştır.

3.1.4. İzleme – Değerlendirme ve Koordinasyon

GAP İdaresi, kuruluşunun ilk yıllarında kurumlar arası koordinasyonu sağlamak, yürütülen projelerin gerçekleştirilmesini izlemek ve değerlendirmek amacıyla dört ayda bir, bağlı olduğu Bakanın başkanlığında kamu kurum ve kuruluşlarının üst düzey yöneticilerinin ve üniversite temsilcilerinin katıldığı Koordinasyon Kurulu toplantıları düzenlemiştir. 1990 ve 1998 yılları arasında 27 Koordinasyon Kurulu Toplantısı yapılmıştır.

Bu dönemde koordinasyon kurulu toplantılarına paralel olarak kamu kurum ve kuruluşlarından her dört ayda bir gelen “faaliyet raporları” yatırımların izlenmesi için esas alınmıştır. 1994 yılından itibaren projelerin nakdi gerçekleştirmelerini DPT paralelinde izlemek üzere kamu kurumlarının her üç ayda bir “yatırım izleme raporu” göndermesi sağlanmıştır. Ayrıca, gerektiğinde kurumlardan yazılı ve sözlü bilgi istenmektedir.

İdare, GAP Bölgesi'nde yürütülmekte olan yatırımların izlenmesi, değerlendirilmesi, yönlendirilmesi ve kurumlar arası koordinasyonun gerçekleştirilmesi görevini etkin bir şekilde yerine getirmek amacıyla 2005 ve 2006 yıllarında yeni düzenlemeler yapmış ve uygulamalar gerçekleştirmiştir.

İdare öncelikle, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın karar organı olan GAP Yüksek Kurulu'nun düzenli olarak toplanmasını sağlamak amacıyla Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik maddesinde değişiklik yaparak Kurul'un iki ayda bir yerine, yılın birinci ve ikinci yarısında olmak üzere iki kez toplanmasını karara bağlamıştır. Birinci toplantıda GAP Bölgesi'nde yürütülen kamu yatırımlarının yıl sonu itibarıyla değerlendirilmesi, karşılaşılan sorun ve darboğazlar ile çözüm önerilerinin ele alınması; ikinci toplantıda ise sonraki yılın yatırım programının gözden geçirilerek öncelikli projelerin ve koordinasyon gerektiren konuların görüşülmesinin sağlanması öngörülmüştür.

Diğer yandan, Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı'nın 14 Şubat 2006 tarih ve B.02.0.001/286 sayılı yazısıyla GAP kapsamındaki projelerin izlenmesi amacıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından biri en az daire başkanı düzeyinde yönetici, diğeri uzman olmak üzere iki personelin 'GAP Yatırımları Koordinasyon Sorumlusu' olarak görevlendirilmesi sağlanmıştır. İlk Kurumlararası Koordinasyon Toplantısı, 13 Nisan 2006 tarihinde 38 kamu kurum ve kuruluşunun temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Bu tarihten itibaren GAP İdaresi'nin koordinatörlüğünde ilgili kurum temsilcileriyle sektör toplantıları yapılmakta, GAP Yüksek Kurulu Toplantıları'nın gündemi ilgili tüm kurumların görüş ve önerileri doğrultusunda katılımcı bir yöntemle belirlenmekte; öncelikli ve koordinasyon gerektiren konuların GAP Yüksek Kurulu'nda görüşülmesi sağlanmaktadır.

3.1.5. Çalışanların Görüş ve Düşünceleri

GAP İdaresi personelinin İdare'nin iç yapısına yönelik görüş ve düşünceleri tüm çalışanlara uygulanan İç Yapı Analizi Anketi ile belirlenmeye çalışılmıştır. İç Yapı Analizi Anket soruları i) Başkanlığın görevleri ve dışarıya sunduğu hizmetler, ii) Personele yönelik destek hizmetleri, iii) GAP İdaresi'nde iç koordinasyon ve iletişim, iv) GAP İdaresi'nin yapısal özellikleri hakkında düşünceler ve v) İnsangücü olmak üzere beş ana başlık altında toplanmıştır.

Ankete, 97'si merkezde, 25'i Bölge'de 122 uzman personel ile 23'ü merkezde, 31'i Bölge'de 54 destek personel olmak üzere toplam 176 kişi katılmıştır.

Anket sonuçları değerlendirildiğinde tüm gruplarda en düşük puanlar “personel özlük hakları” ile İdare'nin “görev ve yetkileri”ne verilmiştir. En yüksek puanlar ise sırasıyla teknolojik altyapı, idari hizmetler ve insan kaynaklarına verilmiştir.

“Diğer hususlar” başlığı altında dile getirilen konular ise İdare'nin görev ve yetkilerinin netleştirilmesi, personel ücretlerinin Başbakanlığa bağlı diğer kurumlar ile aynı düzeye getirilmesi, kurumlararası koordinasyonun ve izleme-değerlendirmenin etkinleştirilmesi, projelerin yerele mal edilmesi ve bütçe kısıtlılığı olarak özetlenebilir.

3.2. GAP PAYDAŞ ANALİZİ

GAP İdaresi'nin 2008–2012 Stratejik Planı'nın hazırlanması sürecine girdi vermek üzere, GAP İdaresi'nin bölge kalkınmasında ilgili taraflarını ve hedef kitlesini belirlemek, bu paydaşların GAP İdaresi ve çalışmaları hakkındaki bilgi düzeylerini, İdare'ye ilişkin sahip oldukları imaj ve tutum alışları ölçmek ve hedef kitlenin ve ilgili tarafların İdare'den beklentilerini belirlemek amacıyla bir paydaş analizi gerçekleştirilmiştir.

GAP İdaresi'nin paydaş analizi yapılırken ilk olarak kimlerin/hangi kurumların İdare'nin hedef kitlesi veya ilgili tarafı (paydaşı) olduğu araştırılmıştır. Bu amaçla İdare'nin tüm birimlerinden önemli gördükleri tüm paydaşları belirlemeleri ve listeleyerek çalışma grubuna göndermeleri istenmiştir. Bu araştırma sürecinde İdare'nin doğrudan veya dolaylı hedef kitlesi ve/veya ilgili tarafı olabilecek tüm kişi, kurum ve kuruluşlar listelenmiştir. Bu kuruluşlar konum ve tiplerine göre 8 alt gruba ayrılmıştır. Bu gruplar (1) merkezi kamu kuruluşları, (2) taşra kamu kuruluşları, (3) yerel yönetimler (belediyeler), (4) ulusal sivil toplum kuruluşları, (5) yerel (bölgesel) sivil toplum kuruluşları, (6) bölge illerinin milletvekilleri, (7) uluslararası kuruluşlar ve (8) bölge üniversiteleridir.

Ayrıca bu süreçte görülmüştür ki, bazı uluslararası kuruluşlar, ulusal sivil toplum kuruluşları ve bazı merkezi kamu kuruluşları dışında kalan tüm kuruluşlar İdare'nin aynı zamanda hem ilgili tarafı hem de hedef kitlesidir. Çünkü İdare'nin temel fonksiyonu bölge kalkınmasını planlamak, bu planlar doğrultusunda kuruluşlar arası koordinasyonu sağlamak ve uygulama sürecini izlemek ve değerlendirmektir ve bu faaliyetlerinin doğrudan hedef kitlesi ilgili kuruluşlardır (özellikle kamu kuruluşları). Bu nedenle ilgili taraf analizi dışında ayrı bir hedef kitle analizi yapılmasına gerek duyulmamıştır.

Bu analizde veri toplama tekniği olarak kapalı ve açık uçlu sorulardan oluşan bir soru formu kullanılmıştır. Soru formu hazırlanmış ve belirlenen ilgili taraflara (252 kişi veya kuruluşa) posta veya elektronik posta ile gönderilmiştir. Bu kuruluşlardan 161'inden doldurulmuş anlamlı soru formları geri dönmüş ve kapalı uçlu sorulara verilen cevaplar kodlanarak bilgisayar ortamına girilmiş ve SPSS programı yardımı ile analiz edilmiştir. Açık uçlu sorulara verilen cevaplar ise niteliksel değerlendirmeye-yorumlamaya tabi tutulmuştur.

3.2.1. Paydaşların Gözünden İdare'nin Başarı Düzeyi

Paydaşlardan çeşitli fonksiyonlar açısından İdare'nin başarı düzeyini değerlendirmeleri ve başarı düzeyine 1'den (başarısız) 5'e (çok başarılı) kadar puan vermeleri istendiğinde, paydaşların yanıtları ağırlıklı olarak orta düzey başarı (3)'da yoğunlaşmıştır. Paydaşlara göre İdare'nin en başarılı olduğu alan Bölge'nin ve Proje'nin tanıtımıdır. Paydaşların yarısından fazlası İdare'yi Bölge'nin ve Proje'nin tanıtımı fonksiyonu açısından başarılı veya çok başarılı olarak değerlendirmişlerdir. Elde edilen ortalama puanlara göre ise en başarısız olduğu alan olarak eğitim hizmetleri gösterilmektedir. Ancak, paydaşlara göre GAP İdaresi tüm bu alanlarda vasat düzeyde bir başarı sergilemektedir. Tablo 4'te İdare'ye verilen puanların dağılımı ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 4: Paydaşlara Göre İdare'nin Çeşitli Fonksiyonlar Açısından Başarı Düzeyi

Fonksiyonlar / puan	1	2	3	4	5	Ortalama
Planlama (%)	5.2	7.8	40.9	34.4	11.7	3.40
Sayı	(8)	(12)	(63)	(53)	(18)	
İzleme- değerlendirme	4.6	15.7	41.2	30.7	7.8	3.22
	(7)	(24)	(63)	(47)	(12)	
Proje/Fon Geliştirme	5.3	17.9	35.1	34.4	7.3	3.21
	(8)	(27)	(53)	(52)	(11)	
Uygulama projeleri	4.6	15.8	43.4	29.6	6.6	3.18
	(7)	(24)	(66)	(45)	(10)	
Koordinasyon / işbirliği hizmetleri	6.6	17.8	34.9	28.9	11.8	3.22
	(10)	(27)	(53)	(44)	(18)	
Tanıtım	5.8	10.4	30.5	33.1	20.1	3.51
	(9)	(16)	(47)	(51)	(31)	
Eğitim hizmetleri	7.9	21.9	41.7	21.2	7.3	2.98
	(12)	(33)	(63)	(32)	(11)	
Toplantı düzenleme	5.3	24.7	29.3	28.7	12.0	3.17
	(8)	(37)	(44)	(43)	(18)	

Kuruluş tiplerine göre bir değerlendirme yapılacak olunursa; İdare'yi planlama açısından en başarılı (başarılı veya çok başarılı) gören paydaşlar mülki idareler ve kamu kuruluşlarının taşra teşkilatları (% 53.4) ile yerel yönetimler (% 47.4) ve ulusal sivil toplum kuruluşlarıdır (% 43.8). Bölge üniversiteleri de İdare'yi orta düzey veya başarılı olarak değerlendirmektedirler. Benzer bir eğilim diğer alanlarda da gözlenmektedir.

Paydaşlara, ayrıca vurgulamak, belirtmek istedikleri başka hususların olup olmadığı sorulduğunda, çok az paydaşın bu konuda fikir belirttiği görülmektedir. Bu fikirler ise daha çok verilen puanların gerekçesini açıklamak biçiminde olmuştur. Bu anlamda Bölge'de özürllülerle ilgili bir sivil toplum kuruluşu, verdiği puanı gerekçelendirmekte ve "özürllülere yönelik sosyal ve ekonomik açıdan güçlendirme çalışmalarının yapılmamasını" bir eksiklik olarak vurgulamaktadır.

Paydaşların bir kısmı ise faaliyetlerin özellikle Şanlıurfa üzerinde yoğunlaştığı, Şırnak ve Siirt gibi bazı illerin ise ihmal edildiği serzenişinde bulunmaktadırlar.

Bunların dışında dile getirilen konular daha çok öneri biçiminde ifade edilmekte ve koordinasyon, işbirliği, katılım ve halkın işin içine çekilmesine ilişkin eksiklikler vurgulanmaktadır.

Paydaşlardan bir bütün olarak İdare'nin Bölge'ye ve Proje'ye katkı düzeyini değerlendirmeleri istenmiş; bu sorgulama sonucunda İdare'nin Bölge'ye yaptığı katkı 5 üzerinden ortalama 3.32 puan, Proje'ye yaptığı katkı ise 3.34 puanla değerlendirilmiştir.

Tablo 5'ten görüleceği gibi, paydaş tiplerine göre bir değerlendirme yapıldığında, İdare'nin Bölge'ye katkı düzeyinin en yüksek olduğunu düşünen paydaşlar yerel sivil toplum kuruluşları ve Bölge'deki mülki idareler ve kamu kuruluşlarının taşra teşkilatlarıdır. Aynı şekilde ulusal sivil toplum kuruluşları da İdare'nin Bölge'ye yaptığı katkı düzeyini yüksek olarak değerlendirmektedirler. Bölge milletvekilleri ve Bölge belediyeleri ise katkı düzeyinin en düşük olduğunu düşünen paydaşlardır.

Paydaşların İdare'nin Proje'ye yaptığı katkı düzeyine ilişkin değerlendirmelerinin dağılımı ise aşağıda Tablo 6'de sunulmaktadır. İdare'nin Proje'ye önemli düzeyde katkı yaptığını düşünen paydaşlar ağırlıklı olarak bölge üniversiteleri, ulusal sivil toplum kuruluşları ve merkezi kamu kuruluşlarıdır. İdare'nin Proje'ye yaptığı katkıyı en düşük düzeyde değerlendiren paydaşlar ise Bölge milletvekilleridir.

Tablo 5: Paydaşların İdare'nin Bölge'ye Katkı Düzeyine İlişkin Değerlendirmelerinin Yüzde ve Sayısal Dağılımı

Kuruluş Tipi/ Katkı Düzeyi	1	2	3	4	5	Toplam
Merkezi Kamu Kuruluşu		6.6 (4)	41.0 (25)	39.3 (24)	13.1 (8)	100.0 (61)
Kamu Kuruluşu – Bölge	6.7 (2)	20.0 (6)	23.3 (7)	40.0 (12)	10.0 (3)	100.0 (30)
Yerel Yönetim	22.2 (4)	5.6 (1)	44.4 (8)	27.8 (5)		100.0 (18)
Sivil Toplum Kuruluşu – Ulusal	5.9 (1)	23.5 (4)	23.5 (4)	29.4 (5)	17.6 (3)	100.0 (17)
Sivil Toplum Kuruluşu – Bölge	5.9 (1)	5.9 (1)	35.3 (6)	52.9 (9)		100.0 (17)
Parlamente	18.2 (2)	27.3 (3)	36.4 (4)	9.1 (1)	9.1 (1)	100.0 (11)
Uluslararası Kuruluş				100.0 (1)		100.0 (1)
Üniversite			50.0 (1)		50.0 (1)	100.0 (2)
Toplam	6.4 (10)	12.1 (19)	35.0 (55)	36.3 (57)	10.2 (16)	100.0 (157)

Tablo 6: Paydaşların İdare'nin Proje'ye Yaptığı Katkı Düzeyine İlişkin Değerlendirmelerinin Yüzde ve Sayısal Dağılımı

Kuruluş Tipi/ Katkı Düzeyi	1	2	3	4	5	Toplam
Merkezi Kamu Kuruluşu		5.0 (3)	48.3 (29)	33.3 (20)	13.3 (8)	100.0 (60)
Kamu Kuruluşu – Bölge		23.3 (7)	40.0 (12)	30.0 (9)	6.7 (2)	100.0 (30)
Yerel Yönetim	5.6 (1)	22.2 (4)	44.4 (8)	22.2 (4)	5.6 (1)	100.0 (18)
Sivil Toplum Kuruluşu – Ulusal	6.3 (1)	18.8 (3)	12.5 (2)	50.0 (8)	12.5 (2)	100.0 (16)
Sivil Toplum Kuruluşu – Bölge	11.8 (2)		47.1 (8)	35.3 (6)	5.9 (1)	100.0 (17)
Parlamente	9.1 (1)	27.3 (3)	45.5 (5)	9.1 (1)	9.1 (1)	100.0 (11)
Uluslararası Kuruluş					100.0 (1)	100.0 (1)
Üniversite				100.0 (2)		100.0 (1)
Toplam	3.2 (5)	12.0 (20)	41.3 (64)	32.3 (50)	10.3 (16)	100.0 (155)

3.2.2. İdare'den Ağırlık Vermesi Beklenen Fonksiyonlar

İdare'nin, en fazla hangi fonksiyonlara önem ve ağırlık vermesi gerektiği sorgulandığında ve fonksiyonları önem derecesine göre 1'den 5'e kadar sıralamaları istendiğinde, aşağı yukarı bütün fonksiyonlara eşit oranda ağırlık verilmesi gerektiğinin düşünüldüğü ortaya çıkmaktadır. Farklı fonksiyonların aldığı puanlar birbirlerine çok yakındır, ancak küçük farklarla da olsa aralarında bir sıralama yapılırsa en yüksek puandan en düşük puana göre, sıralama şu şekilde olmaktadır: eğitim hizmetleri, ortak proje geliştirme, koordinasyon, izleme-değerlendirme, planlama ve ortak proje uygulama. Bu verilere bakıldığında, paydaşların İdare'yi ilgili taraflarla işbirliği içinde proje geliştiren ve uygulayan, gerek halka gerek yerel kuruluşlara yönelik kapasite geliştirici eğitim programları düzenleyen, Proje'nin izleme ve değerlendirmesini yapan bir kuruluş olarak görmek istedikleri sonucu çıkarılabilir. Paydaşlar tüm bu işleri yapan, ancak kendileri ile yakın bir işbirliği ve koordinasyon içinde ve ağırlıklı olarak halkın katılımını alarak bu işleri yapan bir GAP İdaresi istemektedirler.

Tablo 7: Paydaşlara Göre İdare'nin Ağırlık Vermesi Gereken Fonksiyonlar

FOKSIYONLAR	Verilmesi İstenen Ortalama Önem
Planlama	4.48
İzleme-değerlendirme	4.51
Ortak proje geliştirme	4.54
Ortak proje uygulama	4.42
Koordinasyon	4.52
Eğitim hizmetleri	4.57

Bunların dışında, GAP İdaresi'nin önem vermesi, yerine getirmesi gereken fonksiyonlar olarak; İdare'nin projeler için fon yaratması – fon bulması; yerel yönetimlerle birlikte çalışarak kentlerin altyapı ihtiyaçlarının karşılanması, yatırımcıların doğru yönlendirilmesi ve bilgilendirilmesi ile GAP'ın uluslararası tanıtımı vurgulanmıştır.

3.2.3. Paydaşlar ile İdare Arasındaki Ortak Çalışma Alanları ve Ortak Çalışmalardaki Ekinlik Düzeyi

Bu konuyla ilgili olarak, paydaşların % 76.3'ü GAP İdaresi ile ortak çalışma alanlarının bulunduğunu bildirmiştir. Bu ortak çalışma alanları gerçekten büyük bir çeşitlilik göstermektedir ki, bu Güneydoğu Anadolu Projesi'nin entegre ve çok sektörlü olma özelliği ile son derece uyumlu bir sonuçtur. Ortak çalışma alanlarına ilişkin ayrıntılı değerlendirmeler ise aşağıdaki tabloda (Tablo 8) sunulmaktadır.

Tablo 8: Paydaşlar İle Ortak Çalışma Alanları

Ortak Çalışma Alanları	Ortak Çalışma Alanı Olduğunu Belirten Paydaşların Sayısı	Ortak Çalışma Alanı Olduğunu Belirten Paydaşların Oranı (%)
Tarım, Orman ve Kırsal Kalkınma	58	37.7
Su kaynaklarının geliştirilmesi ve yönetimi	31	20.1
Uluslararası İlişkiler	25	16.2
Çevre Koruma	31	20.1
Mekansal Planlama	25	16.2
Altyapı	33	21.4
Sosyal Gelişme	48	31.2
Özel sektörün geliştirilmesi	37	24.0
Kültür-Turizm	31	20.1
Tanıtım ve Halkla İlişkiler	31	20.1
Eğitim Hizmetleri	51	33.1

İleri bir adım atıp, bu alanlarda yürütülen ortak çalışmaların ve işbirliğinin etkinlik ve verimlilik düzeyinin değerlendirilmesi istendiğinde ise, bu etkinliğin orta düzeyin altında olarak değerlendirildiği görülmektedir. Öyle ki, paydaşlardan bu işbirliklerinin etkililik ve verimlilik düzeyini 5 üzerinden değerlendirilmeleri istendiğinde, ortalama hesaplanan puan 2.70 olup, en fazla tekrarlanan puan (mode) 2'dir. Bu durum yapılan işbirliği ve ortak çalışmaların gözden geçirilmesini ve üzerinde tekrar düşünülmesi gerektiği işaretini vermektedir.

İşbirliğinin etkinliğinin ve verimliliğinin yüksek olduğunu düşünenler ağırlıklı olarak ulusal sivil toplum kuruluşları, Bölge'deki kamu kuruluşları ve yerel sivil toplum kuruluşları arasında yer almaktadır.

Tablo 9: İşbirliklerinin Etkinliği ve Verimliliğine İlişkin Değerlendirmelerin Kuruluş Tiplerine Göre Dağılımı

Kuruluş Tipi / Puan		1	2	3	4	5	Toplam
Merkezi Kamu Kuruluşu	Sayı %	10 17.2	17 29.3	15 25.9	15 25.9	1 1.7	58 100.0
Kamu Kuruluşu – Bölge	Sayı %	1 3.4	9 31.0	8 27.6	10 34.5	1 3.4	29 100.0
Yerel Yönetim	Sayı %	5 26.3	6 31.6	5 26.3	3 15.8		19 100.0
Sivil Toplum Kuruluşu – Ulusal	Sayı %	2 12.5	4 25.0	6 37.5	2 12.5	2 12.5	16 100.0
Sivil Toplum Kuruluşu – Bölge	Sayı %	3 18.8	4 25.0	4 25.0	5 31.3		16 100.0
Parlamentar	Sayı %	3 42.9	2 28.6	1 14.3		1 14.3	7 100.0
Uluslararası Kuruluş	Sayı %			1 100.0			1 100.0
Üniversite	Sayı %		1 50.0		1 50.0		2 100.0
Toplam	Sayı %	24 16.2	43 29.1	40 27.0	36 24.3	5 3.4	148 100.0

Kuruluşların bu konuda ayrıca vurguladıkları konular birkaç noktada yoğunlaşmaktadır. Bunlardan birincisi ve en önemlisi, yeterince işbirliği yapılmadığına ilişkin düşüncedir. Bu alanda verilen puanın düşüklüğü biraz da bu noktadan kaynaklanmaktadır. Paydaşlar ayrıca, işbirliğinin etkinlik ve verimliliğinin artırılması için proje ve faaliyetlerle ilgili bilgilendirme çalışmalarının artırılması gerektiğini vurgulamaktadırlar. Bu iki noktanın, ankete verilen diğer sorularla da karşılaştırıldığı zaman, paydaşların büyük çoğunluğu tarafından paylaşıldığı anlaşılmaktadır.

İşbirliğinin ve bilgilendirmenin yetersiz olmasının dışında vurgulanan diğer hususlar ise; (i) özellikle Bölge'deki kuruluşlar kendi insan kaynakları kapasitesinin düşüklüğünü verimliliği azaltıcı bir etken olarak görmektedirler, (ii) yapılacak işbirliklerinin protokollerle kesin kurallara bağlanmasını talep etmektedirler, ve (iii) işbirliği ile yürütülen faaliyetlerin izleme ve değerlendirilmesinin yapılması gerektiğini vurgulamaktadırlar.

3.2.4. İdare'nin Yetki ve Sorumluluklarının Yeterliliğine İlişkin Düşünceler

İdare'nin yetki ve sorumluluklarını yeterli bulup bulmadıkları sorulduğunda paydaş kuruluşların üçte iki gibi büyük bir çoğunluğu yeterli bulduğunu belirtmiştir. Ancak bu düşünceler kuruluşlara göre değişiklik göstermektedir. Yeterli bulduğunu söyleyenlerin oranı merkezi ve bölgesel kamu kuruluşlarında, yerel yönetimlerde ve ulusal sivil toplum kuruluşlarında ortalamanın üstünde iken, diğerlerinde yetersiz bulanların oranı yükselmektedir. İdare'nin yetki ve sorumluluklarını yetersiz bulanların oranı Bölge milletvekillerinde % 72.7 gibi yüksek bir orana çıkmaktadır. Yine Bölge'deki sivil toplum kuruluşlarının yaklaşık yarısı (% 47) İdare'nin yetki ve sorumluluklarının yetersiz olduğunu düşünmektedir.

Tablo 10: Paydaşların İdare'nin Yetki ve Sorumluluklarının Yeterliliğine İlişkin Düşünceleri

Kuruluş Tipi		Evet	Hayır	Toplam
Merkezi Kamu Kuruluşu	Sayı %	37 72.5	14 27.5	51 100.0
Kamu Kuruluşu – Bölge	Sayı %	19 73.1	7 26.9	26 100.0
Yerel Yönetim	Sayı %	13 68.4	6 31.6	19 100.0
Sivil Toplum Kuruluşu – Ulusal	Sayı %	13 76.5	4 23.5	17 100.0
Sivil Toplum Kuruluşu – Bölge	Sayı %	9 52.9	8 47.1	17 100.0
Parlamente	Sayı %	3 27.3	8 72.7	11 100.0
Uluslararası Kuruluş	Sayı %	1 100.0		1 100.0
Üniversite	Sayı %	2 100.0		2 100.0
Toplam	Sayı %	97 67.4	47 32.6	144 100.0

GAP İdaresi'nin yetki ve sorumluluklarını yeterli bulmayanlara neden öyle düşündükleri sorulduğunda cevapların genel olarak çeşitli başlıklar altında toplandığını görüyoruz. Bunları aşağıdaki şekilde gruplayabiliriz:

1. Çok az sayıdaki paydaşa göre İdare'nin yetki ve sorumlulukları olması gerekenden daha fazladır. Bu gruba giren cevaplar aşağıda sıralanmaktadır:
  - İdare'nin yasal çerçeveye göre yetkileri fazla, istediğinde daha etkin olabilir; fakat diğer kurumların yapılan çalışmalara yeterince aktif katılmaması yüzünden ve bunun gibi nedenlerden dolayı sorumluluklarını yeterince yerine getirememektedir.
  - GAP İdaresi, Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamında Bölge'nin kalkınması amacı ile kurulurken, lokomotif görevi görmesi gerekir. Maalesef bu yetkisini kısmen varsa da kullanmıyor veya kullanmak istemiyor.
2. İdare'nin kuruluş yasası, İdare'yi gerekli yetki ve sorumluluklarla donatmamıştır. Özellikle yetki alanında yetersizlikler bulunmaktadır. İdare'nin yetki ve sorumluluklarını yetersiz bulanların büyük bir çoğunluğu tarafından dile getirilen bu görüşe göre; yasal olarak İdare'nin sorumlulukları fazla olmasına rağmen yetkileri kısıtlıdır, koordinasyonu sağlamak ve planları hayata geçirmek için yaptırım gücü bulunmamaktadır ve kaynak geliştirme ve tahsisinde yeterli yetkilerle donatılmamıştır.
3. Diğer bir grup cevap ise; yasalarda tanımlanmış yetki ve sorumluluklardan ziyade örgütlenme biçimine ve İdare'nin kullandığı mali kaynaklara vurgu yapmakta ve alanlara ilişkin önerilerini dile getirmektedir. Bu gruptaki düşünceler aşağıdaki şekilde özetlenebilir:
  - Bakanlık düzeyinde örgütlenerek, master plan ve proje temelinde, planlama ve eşgüdümü sağlamalıdır.
  - GAP İdaresi, müsteşarlık olarak örgütlenmeli ve uygulamada daha bağımsız karar verme yetkisi olmalıdır.
  - Yatırımcı bir kuruluş görünümünde değildir ve bütçesi yatırıma yönelik değildir.
  - İdare'nin yetki ve sorumlulukları artırılmalı ve her ilde bir temsilciliği, eğitim evi veya koordinasyon merkezi bulunmalıdır.
  - GAP İdaresi, kendi görev alanı içerisinde bulunan, fakat başka kuruluşların sahiplendiği konularda devre dışı kalmıştır. Yetkileri zaman içerisinde erozyona uğramıştır. Bu nedenle yeniden yetki ve sorumluluklar belirlenmelidir. Bunun ilk adımı ise konuyu bilen, bilgili ve yetenekli yöneticilere yer verilmesidir.

İdare'nin yetki ve sorumluluklarının yetersiz olduğunu düşünenlerin büyük çoğunluğunun gerekçesi 2. ve 3. kategoride yoğunlaşmaktadır. Diğer gerekçelerin büyük çoğunluğu İdare'nin yetki ve sorumluluklarına ilişkin bilgiden ziyade, GAP'ta elde edilen sonuçlardan memnuniyetsizliğe dayanan gerekçelerdir.

Anlamlı olan diğer bir gerekçe ise (sadece 1 kuruluş dile getirmiştir) İdare'nin misyonunu tamamladığı yönündedir ve bölge kalkınma ajansları ile ilişkileri içinde yeniden yetki ve sorumluluklarının tanımlanmasına ihtiyaç duyulduğuna vurgu yapmaktadır.

3.2.5. Paydaşların İdare'den Beklentileri

Paydaşların GAP İdaresi'nden beklentileri kuruluş tiplerine göre aşağıdaki tabloda (Tablo 11) özetlenmekte ve gruplanmaktadır.

Tablo 11: Paydaşların İdare'den Beklentileri

Kuruluş Tipi	İdare'den Beklentiler	Frekans
Merkezi Kamu Kuruluşu	<u>Koordinasyon, İşbirliği, Ortak Çalışma</u>	35
	- Kuruluşlar arası (kamu, sivil toplum vb.) işbirliği ve koordinasyonun sağlanması,	18
	- Proje'nin ortak yönetimi,	
	- İzleme, değerlendirme ve raporlama; raporları ilgili kuruluşlara ileterek bilgilendirme,	12
	- GAP Bölgesi'nde bulunan illerde mülkiyetleri kendilerine ait kültür-tabiî varlıklarının korunmasının GAP ile koordineli bir şekilde yürütülmesi,	
	- GAP Bölgesi'nde kurulacak olan Kalkınma Ajanslarının (3 adet) gerek kendi aralarında, gerekse Merkez ile koordinasyonunun etkin bir biçimde sağlanması,	2
	- Bölge'nin tanıtımına ve ihracatının artırılmasına yönelik olarak dış tanıtım, pazarlama vb. konularda ortak projeler tasarlanması.	
	<u>Kuruluşlara Finansal ve Teknik Destek</u>	4
	- Taşradaki bağlı kuruluşlara teknik destek sağlanması,	
	- Projede planlanan ve programlanan tüm iş ve işlemlerin yerine getirilmesi için ödenek ve teknik yardım sağlanması,	
Merkezi Kamu Kuruluşu	- Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Küçük Sanayi Siteleri (KSS) inşaatlarında GAP İdaresi fonlarından mali destek verilme imkanlarının araştırılması, projenin bütünlüğü ve çevresel etkileri göz önüne alındığında GAP kapsamındaki projelere ilişkin imar planı onama yetkisinin GAP İdaresi'nce sürdürülmesi.	2
	<u>Tanıtım - Bilgilendirme</u>	3
	- Esas olarak bölgesel kalkınmanın gerçekleşmesi için yerinde (Bölge'de) eğitim, araştırma ve uygulama programlarının geliştirmesi, bunların sonuçlarının raporlanması ve ilgili kurumlara iletilmesi,	
	- Bölge'de yürütülen faaliyetlerin Bölge halkına tanıtımı,	
	- Tanıtımın daha iyi yapılarak yatırımcıların Bölge'ye kazandırılması,	
	- GAP için planlanan demiryolu projelerinin öncelikli olarak hayata geçirilmesi.	

Kuruluş Tipi	İdare'den Beklentiler	Frekans
Kamu Kuruluşu – Bölge	<u>Koordinasyon, İşbirliği ve Ortak Çalışma</u>	6
	- Ortak proje geliştirme, uygulama, izleme - değerlendirme ve koordinasyon konularında daha fazla işbirliği yapılması,	4
	- Uluslararası ilişkiler, Bölge'nin tanıtımı ve yabancı yatırımların Bölge'ye çekilmesi konusunda işbirliği çalışmalarının artırılması,	
	- GAP İdaresi bünyesinde her ildeki çalışmaları takip ve koordine edecek 9 ile has birbirinden bağımsız masalar ve bunları yönetecek uzmanların atanması.	2
	<u>Planlama</u>	
	- Uzun vadeli, geleceğe dönük, bölge ve il ihtiyaçlarını karşılayacak planların yapılması ve bu planlar doğrultusunda projeler geliştirerek, bölgesel kalkınmaya yardımcı olunması,	
	- Tarımsal üretimde planlama ve Bölge'de organik tarımın artırılmasına yönelik projelendirme çalışmalarının artırılması.	
	<u>Tanıtım, Bilgilendirme ve Katılımın Sağlanması</u>	3
	- İdare'nin proje ve faaliyetlerini uygulamaya başlamadan önce, alanda geniş kitleler üzerinde araştırma-soruşturmalar yapması, proje ve faaliyetleri hakkında kamuoyunu bilgilendirici toplantılar düzenlemesi,	
	- GAP İdaresi'nin çalışma ve faaliyetleriyle ilgili tanıtımların artırılması,	
	- Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin tanıtımı ve Bölge'de özellikle KOBİ'lerin ve işletmelerin bilgilendirilmesi için düzenli eğitim programlarının gerçekleştirilmesi.	
	<u>Finansal ve Teknik Yardım</u>	4
	- GAP Bölgesi'ndeki çiftçilere modern tarım teknikleri konusunda yardımcı olunması, proje üretilerek Avrupa Birliği'nden yardım veya kredi almaları için danışmanlık yapılması,	
	- Özellikle sağlık alanında (koruyucu sağlık hizmetleri) bir fonun tahsisi ve işletilmesi,	
	- Sempozyum, panel, festival, seminer organizasyonlarının koordine edilmesi ve doğrudan doğruya desteklenmesi,	
	- Teknik elemanların eğitime tabi tutulması,	
	- Sulama projelerinin tamamlanması,	
	- Bölge'de sıtma vakalarının artmaması ve kullanılacak zirai ilaçların insan sağlığını tehdit etmemesi için başlangıçtan itibaren gerekli önlemlerin alınması.	

Kuruluş Tipi	İdare'den Beklentiler	Frekans
Yerel Yönetim	<u>Finansal ve Teknik Destek</u> - Özellikle AB ve dış kaynaklı hibe şeklindeki finansmanların kullanımında yerel yönetimlere yön gösterilmesi ve öncülük edilmesi, - Yerel yönetimlere destek olunması, - Yerel yönetimlere proje hazırlama konusunda danışmanlık hizmeti verilmesi, - Kentsel altyapı sorunları için hibe ve kredi fonları oluşturulması ve kullanımının kolaylaştırılması, - Eğitim ve seminerler düzenlenmesi, - GAP İdaresi'nin finansal olarak güçlendirilmesi ile Bölge'ye uygulamalı hizmet sunulması, - Seminer ve eğitim alanlarında daha fazla hizmet verilmesi, - Belediyelerin ihtiyaçlarının belirlenerek ileriye dönük planlama konularında yardımcı olunması. <u>Koordinasyon-İşbirliği</u> - Koordinasyon ve işbirliğinin geliştirilmesi, bilgilendirme toplantılarının düzenli yapılması, - Birlikte proje geliştirme ve uygulama imkanlarının artırılması, bilgi akışının daha iyi olması, ortak bir veri tabanının oluşturulması, GAP İdaresi'nin teknik hizmetlerinin yanında Bölge'ye ilişkin sosyo-ekonomik analizler doğrultusunda gerçekçi, somut ve özgün yaklaşımlar içeren hizmet ve projelerin gerçekleştirilmesi, - GAP'ın Bölge'den yönetilmesi, - İşlerin hızlandırılması ve verilen hizmetlerin ve projelerin uzun yıllar etkili olacak şekilde hazırlanması, - İvedilikle konuya hakim elemanlarla takviye edilmesi ve geliştirilen projelerin mahallinde iyi bir şekilde analiz edilmesi.	10 3 3
Sivil Toplum Kuruluşu - Ulusal	<u>Koordinasyon-İşbirliği-Katılım</u> - Esnaf ve sanatkar kesiminin ihtiyaçlarının karşılanması için çalışmalar ve projeler yapılması, projeler hakkında yeterli bilgi akışı ve koordinasyonun sağlanması, - Sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içinde proje geliştirme ve uygulama faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, - Bölge'deki kooperatiflerle daha iyi koordinasyon kurarak birlikte projeler yürütülmesi, - Doğru iletişim ve koordinasyonun sağlanması, - Yerel projelerde ve plan çalışmalarında yerel yönetimlerle daha fazla işbirliği yapılması. <u>Bilgilendirme-Tanıtım</u> - Bilgilendirme-tanıtım, - Yaygın tanıtım ve işbirliği toplantıları yapılması - Bölge'nin tanıtımı, - Gerek Parlementerlerin gerekse sermaye gruplarının ve Bölge halkının bilgilendirilmesi.	13 7 2 5 2

Kuruluş Tipi	İdare'den Beklentiler	Frekans
Sivil Toplum Kuruluşu - Ulusal (devam)	<u>Fon Yaratma</u> - Yurtiçi ve yurt dışı kaynakların harekete geçirilmesi suretiyle GAP Projesi'nin hızlandırılarak bir an önce tamamlanması.	1
	<u>Sosyal ve Çevresel Duyarlılık</u> - Planlama süreçlerinde biyolojik çeşitlilik değerlerine özen gösterilmesi, - Bölge'de doğa koruma konularında çalışmaların desteklenmesi, - Duyarlılık, - Çiftçi eğitimine önem verilmesi.	3
Sivil Toplum Kuruluşu – Bölge	<u>İşbirliği, Koordinasyon, Paylaşım</u> - İllerde periyodik olarak koordinasyon ve bilgilendirme toplantılarının yapılması, - Bölge'deki ve yurdumuzdaki "Kadın" konulu çalışma ve etkinliklerde bilgi, iletişim, koordinasyon ve paylaşım özen gösterilmesi, - Sıkıntıların çözümü boyutunda ortak çalışmalar, projeler vb. gibi uygulamalar gerçekleştirilerek bir sinerji yaratılması ve sorunların minimuma indirilmesinin sağlanması, - Daha fazla katılım ve işbirliği sağlanması.	4
	<u>Ortak Proje Geliştirme-Rehberlik</u> - Sivil toplum kuruluşları ile özellikle Ticaret ve Sanayi Odaları ile projeler geliştirilmesi. TSO projelerinin İPA programları çerçevesinde değerlendirilmesi için AB nezdinde girişimlerde bulunulması, - Tarımsal konularda örnek projelerle Bölge'nin tarımsal gelişmesine katkıda bulunulması.	2
	<u>Proje Uygulama</u> - Planlama yapmanın yanı sıra uygulayıcı veya denetleyici olmalı. Denetleyici olaksa müeyyidesi olmalı. Yatırımı olmayan bir izleme yeterli olmuyor, - Tarımsal sulamanın biran önce uygulanması, - Tarım ve hayvancılık konusunda projelerin yapılması, - Kadının statüsünün yükseltilmesi, - Tanıtıma ağırlık verilmesi.	4
Parlamente	- Yöre halkının sosyo- ekonomik kalkınması için GAP İdaresi'nin sorumluluklarını ivedilikle yerine getirmesi, - Bölge temel altyapı gereksinimlerinin Bölge potansiyeline göre tespiti, planlama ve projelendirilmesi, uygulamanın izlenmesi, - Yapılan uygulamalardan, projelerden, hizmetlerden bilgi verilmesi, iletişim içinde bulunulması.	

Kuruluş Tipi	İdare'den Beklentiler	Frekans
Uluslararası Kuruluş	- Hazine Müsteşarlığı üzerinden borçlanarak Dünya Bankası'nın kaynakları ile bölgesel bazda yoksulluğun giderilmesine yönelik çeşitli proje uygulamalarına gerekli kaynak sağlaması.	
Üniversite	- Tarımsal yayım konusundaki işlevinin geliştirilmesi ve üniversite ile daha yakın işbirliğine gidilmesi (özellikle ortak projeler başlatılması), - Üniversiteler ile teknoloji geliştirme ve teknolojilerin bölgesel uyumu konularında işbirliği yapılması ve Teknokent gibi bölgesel kalkınmaya katkı sunacak oluşumlarda üniversite öğretim elemanlarının işin içine çekilmesi.	

Bu tablodan görülebileceği gibi paydaşların GAP İdaresi'nden beklentileri ağırlıklı olarak koordinasyonun sağlanması, paydaşlarla yakın işbirliği yapılması ve tüm süreçlerle ilgili olarak paydaşların bilgilendirilmesi noktalarında odaklanmaktadır. Bu noktalarda kuruluş tiplerine göre önemli bir farklılaşma görülmemektedir. Koordinasyon ve işbirliğinin sağlanması ve ortak çalışma, her türden paydaşın İdare'den ortak beklentisidir. Ancak koordinasyonun sağlanması beklentisi özellikle merkezi kamu kuruluşları arasında ön plana çıkmaktadır. Merkezi kamu kuruluşları arasında ikinci ön plana çıkan beklenti ise kuruluşlara teknik finansal destek sağlanmasıdır.

Mülki İdareler (valilik, kaymakamlık) ve kamu kuruluşlarının taşra teşkilatlarının İdare'den temel beklentileri koordinasyon-işbirliği-ortak çalışma, kuruluşlara finansal ve teknik destek sağlanması ve tanıtım-bilgilendirme-katılımın sağlanması konuları üzerinde odaklanmaktadır.

Yerel yönetimlerin (belediyelerin) İdare'den beklentilerinde, finansal ve teknik destek sağlanması ön plana çıkmakta, koordinasyon ve işbirliğinin sağlanması ikinci sırada gelmektedir.

Ulusal sivil toplum kuruluşları katılımın sağlanması anlamında koordinasyon ve işbirliğini harekete geçirmeyi temel beklenti olarak ortaya koymaktadırlar. Bu beklentiye sırası ile bilgilendirme ve tanıtım ile çevresel ve sosyal duyarlılık izlemektedir. Ayrıca teknik destek ve rehberlik edilmesi dile getirilen önemli bir beklentidir.

Bölgesel ve yerel sivil toplum kuruluşlarının dile getirdiği öncelikli beklentiler ise İdare'nin proje uygulayan bir kuruluş olması ve koordinasyon, işbirliği ve paylaşımı sağlamasıdır. Bunlar tarafından dile getirilen diğer bir beklenti de ortak proje geliştirme ve bu kuruluşlara rehberlik edilmesidir.

Bölge milletvekillerinin İdare'den beklentileri ise etkin planlama, izleme-değerlendirme ve koordinasyonu gerçekleştirerek projenin bir an önce tamamlanmasını sağlamaktır.

Bölge'deki üniversiteler ise özellikle araştırma-geliştirme faaliyetlerinde işbirliği yapılmasını, ortak çalışılmasını temel beklentileri olarak dile getirmektedirler.

3.2.6. Paydaşların Gözünden İdare'nin Faaliyetlerini Olumlu ve Olumsuz Etkileyecek Faktörler

Paydaşların, İdare'nin çalışmalarını olumlu ve olumsuz etkileyecek faktörler sorusuna verdikleri cevaplar, çeşitli başlıklar altında toplanabilmektedir. Ancak öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, bu soruya verilen cevapların önemli bir kısmı İdare'nin neyi yapıp yapmaması veya nasıl yapıp yapmaması gerektiğine ilişkin önerilerden oluşmaktadır.

İdare'nin çalışmalarını olumlu etkileyeceği düşünülen faktörler, ilk planda iki ana gruba ayrılabilir. Bunlardan birincisi; İdare'nin iç teşkilatlanma yapısı ve çalışma tarzıyla ilgili olup, doğrudan kendinden kaynaklanan faktörlerdir. Yani burada “eğer böyle yaparsa İdare daha etkin çalışmalar yürütebilir ve daha başarılı olur” demek istenmektedir. İkinci grup faktörler ise; tamamen dışsal ve İdare'nin kontrolünde olmayan faktörlerdir ve “şayet bu koşullar oluşursa İdare daha başarılı çalışmalar yürütebilir” demek istenmektedir. Bu iki gruba ilişkin tekrarlanma sayılarına baktığımızda, İdare'nin kontrolünde olabilecek faktörlerden bahsedilme sayısı toplamı 79'dur. Ayrıca “proje planlama ve uygulama sonuçları” kategorisi altında bahsedilen faktörlerin bazıları da İdare'nin kontrolünde olabilecek faktörlerdendir ve bunu da eklersek bu faktörlerin tekrarlanma sıklığı 80'i geçmektedir. İdare'nin kontrolünde olmayan olumlu dışsal faktörler ise; “ülke politikası ve mevzuat”, “bütçe finansman”, “proje bölgesinin yapısı ve potansiyelleri”, “diğer kurumlarla ilgili faktörler”, “uluslararası ilişki ve koşullar” başlıkları altında gruplandırılmıştır ve bunların tekrarlanma sıklığı 47'dir. Genel olarak bakıldığında en fazla dile getirilen olumlu faktör İdare'nin çalışma tarzı ile ilgili olanlardır ve bunların içinde ön plana çıkan “ilgili tüm kuruluşlarla yakın iletişim, işbirliği ve koordinasyon içinde çalışma ve onların katılımını alma” dır. Bu, İdare'ye önemli bir mesaj niteliğindedir. İkinci sırada önemli faktör grubunu İdare'nin teşkilatlanması ile ilgili faktörler oluşturmaktadır ve burada vurgulanan, İdare'nin güçlü bir bölge teşkilatlanmasına sahip olması gerektiği ve yüksek düzeyde uzmanlaşmış bir kadro ile çalışması gerekliliğidir. Dışsal faktörlerde ise en fazla vurgulanan konular; yeterli ve zamanında gerekli bütçenin sağlanması ile Bölge'nin yapısı ve potansiyelleridir. Ayrıca mevzuata vurgu yapılmakta ve Avrupa Birliği süreci ile fonları, önemli konular olarak ifade edilmektedir. Bu faktörlerin ayrıntılı dökümü aşağıda Tablo 12'de sunulmaktadır. Bu tabloda ifadelerin sonundaki rakamlar, bu faktörlerin tekrarlanma sıklığını göstermektedir.

Olumsuz faktörlere baktığımızda; burada da yine aynı ikili sınıflandırma yapılabilmektedir. Burada da İdare'nin kontrolünde olan faktörlerin tekrarlanma sıklığı 80'in üzerindedir. Dışsal faktörlerin tekrarlanma sıklığı ise yine 80 civarındadır. Diğer bir ifade ile içsel ve dışsal olumsuz faktörler hemen hemen birbirine yakın sayıda ifade edilmektedir..

İdare'nin çalışmalarını olumsuz etkileyecek faktörler arasında en fazla ifade edilenler, olumlu faktörlerde olduğu gibi İdare'nin çalışma, iş yapma tarzına vurgu yapmakta ve “paydaşlarla işbirliği ve koordinasyonun sağlanmamasını ve onların katılımlarının alınmamasını” önemli bir sorun olarak dile getirmektedir. Ayrıca halkın katılımının aranmaması, İdare'nin, proje ve faaliyetlerinin kamuoyuna yeterince tanıtılamadığı ifade edilmektedir.

İdare'nin teşkilatlanmasından kaynaklanan olumsuz faktörler, tekrarlanma sıklığı açısından ikinci sırada gelmektedir ve İdare'nin Bölge'de güçlü bir teşkilatlanmaya sahip olmaması, merkezi ve bürokratik bir yapılanmaya sahip olması ve uzman kadrolarının yetersiz olması önemli olumsuz faktörler olarak değerlendirilmektedir.

Tablo 12: İdare'nin Faaliyetlerini Olumlu ve Olumsuz Etkileyebilecek Faktörler

Olumlu Faktörler	Olumsuz Faktörler
<u>Ülke Politikası ve Mevzuatla İlgili (8)</u> - GAP İdaresi'nin görev süresinin uzatılması, - Etkin yetki, özellikle kamu kurum ve kuruluşlara dönük koordinasyon kapasitesi ve yetkisinin artırılması (6), - Devlet politikası haline gelmesi. <u>İdare'nin Çalışma Tarzıyla İlgili (54)</u> - Tüm ilgili kurum ve kuruluşlarla (kamu, yerel yönetim, STK vb.) yakın işbirliği- koordinasyon içinde çalışılması ve onların katılımının sağlanması (28), - Halkın ve ilgili kuruluşların yapılan çalışmalarla ilgili bilgilendirilmesi (6), - Bölge'de belli noktalarda edinilen tecrübelerin ve örnek uygulamaların bölge genelinde özendirilmesi ve uygulama olasılıklarının araştırılması, - Bölge'nin ihtiyaçlarına göre planlanmış çalışmaların yatırımlara dönüştürülmesi (2), - Tanıtımın daha iyi ve daha geniş kitlelere ulaştırılması (3), - Bölge'de yapılacak çalışmaların, özellikle hizmetin zamanla devir edileceğinin fayda sahiplerine iyi anlatılması, - Sivil toplum kuruluşları ile işbirliği (2), - Toplumsal destek sağlanması (3), - Bölge potansiyelinin içerde ve dışarıda daha fazla tanıtımı, - Yurtdışı faaliyetlerin izlenmesi ve uluslararası işbirliği, - Çevre halkının projelerin içine alınması (4), - Konusunda uzman kişilerin ve bilim çevrelerinin altyapı çalışmaları ve projelerin her aşamasında katılımının sağlanması, - Yerel ile birlikte çözüm üretilmesi. <u>Teşkilatlanma ile İlgili (25)</u> - Bölge teşkilatının güçlendirilmesi ve yerinden yönetimin sağlanması (4), - İllerde yerel büroların kurulması, - GAP Bölgesi'nde kurulacak olan Ajansların etkin çalışması, - Kurumsallık - Disiplin - Göreve talip olanların, görev ve sorumluluklarının bilinciyle hareket etmeleri, - Önyargıdan ve kibirlilikten uzak yöneticilerin işbaşına gelmeleri, - GAP İdaresi'nin teknik personel sayısının artırılması (3), - İllerde hizmet veren GAP İdaresi'ne ait büro ödenek ve personel sayılarının artırılması,	<u>Ülke Politikası ve Mevzuatla İlgili (11)</u> - GAP Bölgesi'nde yapılan yatırımlarda İdare'nin fonksiyonunun olmaması, - Proje'ye inanmayıp gereklerinin yerine getirilmemesi (2), - İdare'nin kapatılacak olmasının çalışanlar üzerinde olumsuz etkisi, - Hükümetin GAP projelerine ilgisizliği ve gerekli desteğin verilmemesi, - Geçici süreyle faaliyette olması teknik kadronun güçlendirilmesine engel teşkil etmesi, - Yetki azlığı (2), - Sınırlı yetki ve sorumluluklar (2), - GAP İdaresi ve mevcut personelinin gündemde olan tasviye ya da projenin süresinin uzatılıp uzatılmayacağı konusundaki belirsizlikler. <u>İdare'nin Çalışma Tarzıyla İlgili (42)</u> - İdare'nin kamuoyuna kendisini anlatamaması ve yeterince tanıtılamaması (4), - İşbirliği, koordinasyon ve paydaşların katılımının sağlanmaması/sağlanamaması (24), - İzleme ve değerlendirme mekanizmasının kurulmaması (2), - Çiftçi ve STK katılımının sağlanmaması (2), - Bölge'ye yönelik analiz çalışmalarının yetersiz kalması (2), - Ülke ve Bölge genelinde projelere yönelik tanıtım ve katılım çalışmalarının yeterli düzeyde yapılmaması (3), - Plan ve programlarının iyi tanıtılmaması (3), - Yapılacak projelerin halka mal edilmemesi ve sürdürülebilirliğin oluşturulmaması, - Halk nezdinde gerekli açılım sağlanmaması. <u>Teşkilatlanma ile İlgili (29)</u> - Konusunda uzman personel yetersizliği (5), - Merkezden alınan planlama kararlarının/aşırı merkezîyetçilik, uzman ve yönetim birimlerinin proje bölgesinden uzakta konumlanmış olması (9), - Bürokrasiye fazla yer vermesi (bürokratik engeller) (6), - Disiplinsizlik, - Yönetim bozukluğu, - Taşradaki yetersizliği, - Tecrübesiz personel, - Esnek olmayan bir yapı, - Yeterli teknik destek ve teçhizatın olmaması, - GAP İdaresi'nin GAP Bölgesi'nde bulunan 9 ilin tamamında teşkilatlanmamış olması.

Olumlu Faktörler (devam)	Olumsuz Faktörler (devam)
- Çalışanların sürekli eğitime tabi tutularak, öğrendiklerini Bölge halkı ile birlikte uygulaması, - Profesyonel ekip-uzman kadroların oluşturulması (6), - Esnek bir yapı, - Bölge'ye özgü bir idari yapılanmanın sağlanması, - Mahallinde nitelikli elemanların istihdam edilmesi (2). <u>Bütçe-Finansman ile İlgili(18)</u> - Gerekli kaynakların (bütçe) zamanında ve yeterli düzeyde temin edilmesi (15), - Yatırım bütçesi olması (2), - Kaynakların etkin kullanılması. <u>Bölge'nin Yapısı ve Potansiyelleri ile İlgili (11)</u> - Bölge'de büyük bir tarım ve su potansiyelinin olması (2), - Tarımsal nüfusun istihdamı için fırsatlar olması, - Tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi için imkanlar olması (2), - Genç ve dinamik işgücü potansiyeli, - Refah düzeyindeki artış, - Toplumda artan bilinç düzeyi, - Bölge'de asayişin kalıcı olarak temini (3). <u>Proje, Planlama ve Uygulama Sonuçları(18)</u> - Ortaya çıkarılan hizmetlerin verimliliği, - Gündemde olan kalkınma projelerinin bir an evvel canlandırılması ve hayata geçirilmesi, çözüme yönelik yeni projelerin üretilmesi, - Yarım kalan yatırımların bitirilmesi, - GAP'taki illerin, her birinde ortak sorunları çözecek, ilgili şehre özel tip ve örnek projeler yapılması, uygulanması, - GAP Yatırım Platformu kanalı ile yerel desteklerin üst düzeyde sağlanması, - Plan ve programların zamanında uygulanması, - Sürdürülebilirlik ilkesinin önemsenmesi, - İzleme ve değerlendirmenin aksatılmadan yapılması (7), - Bölge'de barajlar dışında tarım, hayvancılık ve turizme daha fazla önem verilmesi, - Havza planlamasına özel önem verilmesi, - Bölge ihtiyaçlarının tespitine dayalı uzun dönemli planlamalar yapılması (2) <u>Diğer Kurumlarla İlgili (1)</u> - Yerel işbirliği yapılacak kurumların nitelikli uzman kadrolar ile desteklenmesi.	<u>Bütçe-Finansman ile İlgili (22)</u> - Finansman (bütçe) kısıtı, yetersizliği (21), - Kaynakların verimli ve yerinde kullanılmaması. <u>Bölge'nin Yapısı ve Potansiyelleri ile İlgili(28)</u> - Hızlı artan nüfus (2), - Eğitim eksikliği, - Bölge'de yaşanan terör ve güvenlik sorunu (7), - Yöre halkının çalışmalara ilgisizliği (3), - Eğitim ve sağlık olanaklarının halen ortalamanın altında olması, - Feodal yapı, - Gizli işsizlik, - Kalifiye eleman azlığı (3), - Bölge'nin gelir seviyesinin düşüklüğü, genç nüfusun fazla olması, işsizliğin olması, ekonomik ve sosyal nedenlerden dolayı çocukların sokağa yöneliyor olması, - Eğitim eksikliği, kırsal kesimde yaşayan insanların fakir olması, işsizlik, genç nüfusun büyük şehirlere gitmesi, alt yapı, ulaşım, enerji unsurlarının eksikliği, aile planlamasının yapılamaması, personel yetersizliği, su sıkıntısı, - Bölge'nin az gelişmişliği, terör ve eğitim seviyesinin düşük olması, - Sosyo-ekonomik gelişme göstergeleri açısından Bölge'deki gerilik (eğitim, işsizlik, yoksulluk, altyapı yetersizliği vb), - Bölge halkının GAP İdaresi konusunda yeterince bilgili ve bilinçli olmayışı, - Bölge'de özel sektör yatırımlarının az olması, - Bölge halkının ve çiftçi eğitim düzeyinin düşüklüğü, - Bölge'nin çok geniş olması (2), halkın bilinçsiz olması. <u>Proje, Planlama ve Uygulama Sonuçları (16)</u> - İzleme ve değerlendirme mekanizmasının kurulmaması (2), - Yöreye uygun olmayan projelerin uygulanmaya çalışılması, - Kültürel değerlere ve turizme gereken önemin verilmemesi, - Yatırımlarda eşit dağılımın yapılmaması, belli yerlerde çalışmaların yapılması, - Projelerin planların süresi içerisinde hayata geçirilememesi (3), - Özellikle su kaynaklarının kirlenmemesine dikkat edilmemesi ve mevcut kaynaklarda en iyi şekilde yararlanmak yolundaki üstün teknolojiden yararlanılmaması, - Proje ve faaliyetlerin herhangi bir sebepten dolayı aksamaması, gecikmesi veya tamamlanmamasının GAP İdaresi'ne duyulan güveni sarsması (2),

Olumlu Faktörler (devam)	Olumsuz Faktörler (devam)
<u>Uluslararası İlişki ve Koşullar (9)</u> - AB Hibe programlarından yeterince yararlanılması (3), - Dış kaynak kullanımının artması, - Komşu bölge ülkelerinde siyasi istikrarın sağlanması (2), - Türkiye- AB ilişkilerinde olumlu süreç, - AB'ye uyum çalışmaları, - Bölge ülkelerinde demokrasi ve refahın gelmesi.	- Proje uygulamasında atalet, - Projelerin semerelerinin alınmaması. (2), - Devletin Bölge'de sadece baraj, yol, elektrik yatırımı yapmaya devam etmesi eğitim, tarım ve hayvancılık projelerinin ihmal edilmesi, - Bölge'nin sosyo-ekonomik kalkınmasında istenilen seviyeye henüz ulaşamamış olması. <u>Diğer Kurumlarla İlgili (5)</u> - Kalkınma Ajanslarının kurulmasının gecikmesi, - Yerel kuruluşların çalışmalara aktif katılmaması (2), - Kurumların destek vermemesi, - Kurumlar arası çekişme, <u>Uluslararası İlişki ve Koşullar (5)</u> - Bölge'nin komşu olduğu ülkelerdeki siyasi belirsizlikler (2) - Komşu ülkelerde karmaşanın devam etmesi, Ortadoğu'da istikrarsızlığın devamı (2), - Bölge'nin temel ürünlerinin fiyatını olumsuz etkileyebilecek yurtiçi ve yurtdışı piyasa dalgalanmaları. <u>Genel Ülke Koşulları (2)</u> - Siyasi baskı, - Makro ekonomik istikrarsızlık.

Üçüncü sırada dile getirilen olumsuz faktörler, Bölge'nin sosyo-ekonomik yapısından ve özelliklerinden kaynaklanan olumsuz faktörlerdir. Burada Bölge'deki yüksek nüfus artışına, eğitim düzeyinin düşüklüğüne, halkın bilinçsizliğine, yoksulluğa, teröre vb. koşullara vurgu yapılmakta ve ayrıca proje bölgesinin büyüklüğü bir olumsuzluk olarak dile getirilmektedir.

Bunlar dışında vurgulanan diğer önemli olumsuz faktörler ise bütçe yetersizlikleri ve mevzuatla ilgi sorunlardır. Mevzuat açısından İdare'nin geleceğinin belirsizliği ve yetkilerinin yetersiz olması ön plana çıkan olumsuz faktörlerdir.

Projelerin zamanında tamamlanamaması ve sonuçlarının alınamaması da önemli bir olumsuz faktör olarak dile getirilmekte ve bu durumun İdare'nin kamuoyu nezdindeki güvenilirliğini ve prestijini zedelediği vurgulanmaktadır.

3.3. ÇEVRE ANALİZİ *

Çevre Analizi kapsamında yapılan çalışmalarda, öncelikle bölgesel kalkınma, planlama ve kurumsal düzenlemeler açısından dünyadaki gelişmeler incelenmiş, bu çerçevede Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nden bazı örnekler gözden geçirilmiş, bunun yanı sıra, bölgesel kalkınma konusunda faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlardaki yeni yaklaşımlar irdelenmiştir.

* GAP İdaresi Çevre Analizi Raporu detaylı olarak GAP İdaresi'nden temin edilebilir.

Bölgesel kalkınma, planlama ve kurumsal düzenlemeler açısından Türkiye'deki gelişmeler, bölgesel kalkınma / kırsal kalkınma projeleri bağlamında incelenmiş, ayrıca bölgesel kalkınmada merkezi ve yerel düzeylerde idari yapılanmalar ortaya konmuştur. Planlı dönem boyunca bölgesel kalkınmaya yönelik yaklaşımlar ise planlar bazında irdelenmiştir.

Çevre Analizi Raporu'nun bir başka araştırma başlığı, GAP İdaresi'nin faaliyet alanıyla ilgili Kalkınma Planı, Sektörel ve Bölgesel Plan ve Programları ve etkileri olmuştur. Bu çerçevede, GAP İdaresi'nin faaliyet alanıyla ilgili plan ve programlardan aşağıda yer alanlar, içerik açısından GAP İdaresi'yle bağlantı kurularak incelenmiştir.

- Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007–2013)
- Orta Vadeli Program (2007–2009)
- Tarım Stratejisi (2006-2010)
- Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi
- Türkiye Sanayi Politikası
- KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı
- Ulusal Çevre Stratejisi ve Eylem Planı
- Ulaştırma Ana Planı Stratejisi (2007–2013)
- Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı (2006–2010)

Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma Planı (2002–2010) ise ayrı bir başlık altında değerlendirilmiştir. GAP Bölge Kalkınma Planı ile diğer planlar da bir sonraki alt başlıkta karşılaştırılmıştır.

Çevre Analizi Raporunun başlıklarından biri de GAP İdaresi'nin Karşılaşabileceği Riskler, Belirsizlikler ve Fırsatlardır. Ortaya çıkan sonuçlar şöyle özetlenebilir.

Tablo 13: İdare'nin Karşılaşabileceği Riskler, Belirsizlikler ve Fırsatlar

	Riskler	Fırsatlar
Ekonomik Eğilimler	- Kalkınma alt yapısının tamamlanamaması (sektörel altyapılar, örgütlenme, eğitim, sağlık, mesleki eğitim, sosyal yapılar-aşiret, kadının statüsü, aile planlaması, vs.), - Yerel girişimcilerin Bölge'ye yatırım yapmaya istekli olmaması, yetersiz sermaye birikimi, - Ortadoğu bölgesindeki gelişmeler nedeniyle sınır ticaretinin darbe yemesi.	- Hükümetin yabancı yatırımcıları çekme kararlılığı ve buna uygun ekonomik düzenlemeler.
Politik İklim ve Ulusal Politikalar	- Bölgesel kalkınmadaki çok başlılık, - Bölgesel kalkınma politikalarının temel araçlarından biri olan teşvik uygulamasının ve AB fonları vb. mekanizmaların planlaması, uygulaması ve denetiminde İdare'nin etkin olamaması, - Bölge kalkınma politikalarının araçlarından olan kamu yatırımları ile Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve OSB gibi kurumların faaliyetlerinin birbiriyle koordineli ve etkin bir şekilde gerçekleştirilememesi ve fonlardan sağlanan kredilerin dağınık kullanılması,	- Ulusal düzeyde yeni kalkınma anlayışının verdiği fırsat çerçevesinde GAP İdaresi'nin yeni politika tespit etme imkânının olması.

	Riskler (devam)	Fırsatlar (devam)
Politik İklim ve Ulusal Politikalar (devam)	- Ulusal politikaların bölgesel kalkınma uygulamaları ile uyumunun tam olarak sağlanamaması bölgesel planlama ile sektörel planlamanın entegrasyonunun sağlanamaması, - Huzur ve güven ortamının sağlanamaması (terör), - Kamu- kamu, kamu-özel, yerel-kamu, özel- yerel önceliklerinin uyuşmaması, - Kamu kurumlarındaki istihdam sıkıntıları (tecrübeli ve kalifiye eleman tutulamaması), - Kamu yatırımlarına gerekli ödeneklerin bütçeden ayrılamaması veya çeşitli nedenlerden öngörülen zamanlamanın gerçekleştirilememesi, - Yeni yapının (Kalkınma Ajansları) Türkiye'de ilk defa uygulanıyor olması, - Yöresel politikaların belirlenmesi, desteklenmesi ve koordinasyonun öncelikle kalkınma ajansları aracılığıyla sağlanması yaklaşımı (9. Kalkınma Planı).	
Yasal Düzenlemeler	- İdare'nin devamı hakkındaki belirsizlik ortamı, - Dış faktörlerin bölgesel kalkınma ajansı sistemine etkilerinin kolaylığı, - Gerekli kanunların, yönetmeliklerin usul ve esasların çıkartılmaması, - Kalkınma Ajanlarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri hakkında Kanunun kalkınma ajanslarına verdiği yetkiler ile GAP İdaresi'nin görev ve sorumluluklarında yetki karmaşası, - AB müktesebatına uyum sürecinde yapılan çalışmalarda GAP İdaresi'nin etkin yer almaması ve kuraldışı istisnai bir kurum olarak sadece 3 kalkınma ajansının koordinasyonundan sorumlu tutulmasının İdare'nin kendi gerekçelerini oluşturmada, yapılanmasında ve kurumsallaşmasında sorunlar yaratması, gerçekçi hedef ve önceliklerin belirlemesine imkan bulamaması, - İdare devam edecekse yeni bir uyum yasasının çıkartılmasının gerekliliği, varsa böyle bir çalışmanın stratejik plan çalışmalarına yansıtılmaması, - Yerel idarelere yetki ve görev aktarımı (9. Kalkınma Planı), - Belirsizlik ortamda stratejik plan çalışmasının yapılıyor olması.	
Teknoloji		- Dünyada bilgi teknolojilerinde görülen hızlı değişim.
Rekabet	- GAP Bölgesi'nin rekabet gücünün uluslararası düzeyde süre gelen rekabet ortamındaki konumunun bilinmemesi, - İnovasyon eksikliği	- Uluslararası düzeyde entegre bölgesel kalkınma ve sürdürülebilir insani kalkınma modeli olarak tanınması.

	Riskler (devam)	Fırsatlar (devam)
Uygulanabilirlik	- Kalkınma Ajanslarının kurulma aşamasının gecikmesi, bu arada boşluğu hangi kurumun dolduracağını belirsizliği, - GAP'ın gecikmesinden dolayı oluşan olumsuz imaj, - Yatırımları yönlendirme yetkisinin açık olmaması.	- Merkezde etkili koordinasyon mekanizmalarının desteklenmesi (9. Kalkınma Planı), - Bölgesel gelişme plan ve programları ile tutarlı bir şekilde uygulamalar yapılması (Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi).
Uluslararası Yeni Yaklaşımlar	- AB Su Çerçeve Yönergesi ve bunun getirdiği havza planlama anlayışının ulusal çıkarlarla çatışması, - Bölgesel kalkınmadan bölgesel politikalara geçişin entegre yaklaşımı zayıflatması, - Sınıraşan suların komşu ülkelerle birlikte veya bir hakem heyeti kontrolünde kullanılması yönünde baskılar.	- Yerel kalkınmada kümelenme çalışmalarının sunduğu yeni avantajlar ve küresel dünyanın bu alana kayması.
Sosyal Yapı	- Bölge'nin sosyal yapısının karmaşık bir düğüm gibi olması.	
Soğuk Savaş Etkileri	- Orta Doğu'daki gelişmelerin bölge ekonomisine ve sosyal yapısına etkileri.	
Yaşam Kalitesi	- Kentsel ve kırsal alanlarda yaşam kalitesinin son derece düşük olması.	
Gelişme Odaklarının Kalitesi	- GAP Bölgesi'ndeki büyüme odaklarında (Gaziantep, Şanlıurfa ve Diyarbakır) yaşam kalitesinin düşüklüğü.	
Bölge Kalkınma Deneyimi	- Hazırlanan GAP Bölge Kalkınma Planı'nın gereğince uygulanmaması.	- Mevcut entegre bölgesel gelişme planları uygulanabilir programlara dönüştürülecek (Orta Vadeli Program).
Çevre	- İklim değişikliği, - Su ve toprak kaynaklarının kötü yönetiminin etkileri, - Su krizi ve senaryolar, - Nüfus artışı.	- İklim değişikliği, - Kaynakların daha iyi yönetilmesi yönünde yeni yaklaşım ve sistemlerin irdelenmesi, - Su krizi çerçevesinde su kaynaklarının akılcı yönetimi.
GAP İdaresi'nin Yapılanması	- GAP İdaresi'nin merkezi devlet yapısı içinde yerinin iyi tanımlı olmaması, bölgesel kalkınma ile sektörel planlamanın anlaşılabilmesi nedeniyle İdare'nin fonksiyonlarının da anlaşılabilmesi, - DPT bünyesi içindeki Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü veya Kalkınma teşkilatı yapılanmasına İdare'nin entegre edilmemesi, - GAP Yüksek Kurulu'nun bir fonksiyonu olmaması.	- Uluslararası organizasyon ve kurumlar tarafından kabul görme.

3.4. GZFT (Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler) Analizi

Stratejik Planlama çalışmalarının ilk teknik aşaması olan Durum Analizi'nin son adımını GZFT Analizi oluşturmuştur. 31 Ocak – 5 Şubat 2007 tarihleri arasında, biri Stratejik Planlama Üst Kurulu olmak üzere, 5 grupta (toplam 89 kişinin katılımıyla) GZFT Analizi çalışmaları yapılmıştır.

Analizlerde, GAP İdaresi'nin var olan koşullar altında zayıf ve güçlü yönleri ayrıntılı biçimde tartışılarak belirlenmiş ve mevcut konjonktürdeki yerinin belirlenmesinde rol oynayan fırsat ve tehditler ortaya çıkarılmıştır.

Katılımcılar tarafından “Güçlü ve Zayıf Yönler” olarak ifade edilen önermeler aşağıda yer alan başlıklar altında sınıflandırılmıştır:

1. Genel
2. Yönetimsel Yapı
3. İşlevler, Verilen Hizmetler
4. Kurumsal Yapı ve İşleyiş
5. Personel Varlığı ve Yönetimi
6. Kurum Dışı İlişkiler ve Tanıtım
7. Altyapı, Araç – Gereç, Tesis ve Donanım
8. Bölge Müdürlüğü, Bölge Müdürlüğüyle İlişkiler

“Fırsat” veya “Tehdit” olarak değerlendirilen önermeler ise şu başlıklar altında sınıflandırılmıştır:

1. Bölge'nin Gelişmişlik Düzeyi ve Gelişme Potansiyeli
  - a. Genel
  - b. Sosyal ve Kültürel Yapı
  - c. Tarım, Sanayi ve Rekabet Edebilirlik
  - d. Doğal Kaynaklar, Yeraltı Zenginlikleri ve Turizm Olanakları
  - e. Coğrafi Konum
  - f. Bölge'ye Yapılmakta Olan Yatırımlar, Yatırımcıların Bölge'ye İlgisi Düzeyi
  - g. İnsangücü
  - h. Siyasi Otoritenin Bölge'ye ve Proje'ye İlişkin Görüş ve Uygulamaları
  - i. Bölge'nin İdare'ye Sunduğu Çalışma Olanakları
2. Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları, STK'lar ve Üniversiteler ile İlişkiler
3. Kamu Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar ve Kalkınma Ajansları
4. AB Süreci ve Uluslararası Platformlarda Tanınırlık
5. İlgili Kamuoyunun Bölge'ye, Proje'ye ve İdare'ye İlişkin Görüş ve Değerlendirmeleri
6. Diğer

Bu sınıflandırma, gerçekleştirilen beş GZFT Analizinde ortaya çıkan sonuçlara genel bakışı sağlayabilecek şekilde düzenlenmiştir.

Gerçekleştirilen GZFT Analizlerine ilişkin raporlarda ortaya konan sonuçlar daha sonra tek bir rapor halinde toplulaştırılmıştır. Böylece, birden çok oturumda dile getirilen konulara da dikkat çekilmiştir. Elde edilen sonuçlar ana hatları ile tablolar halinde şöyle özetlenebilir:

Tablo 14: Güçlü Yönler - Zayıf Yönler

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
1. Genel 1. GAP İdaresi'nin 17 yıllık deneyime sahip tek bölge kalkınma kuruluşu olması 2. Sürdürülebilir insani kalkınma yaklaşımına ilişkin uygulama deneyimi olması 3. GAP İdaresi'nin komşu ülkelere ve benzer projelere model oluşturması 4. Kurumun siyasetten çok fazla etkilenmemesi 5. İki bölge planı hazırlanmış olması	1. Genel 1. İdare'nin Proje kapsamındaki yatırımların belirlenmesinde yeterince etkili olmaması 2. İdare'nin oluşturduğu modellerin ulusal politika haline getirilememesi 3. Başka kurum ve kuruluşlarla yetki ve görev çakışmaları bulunması 4. Kurumsal bellegin zayıflaması 5. Personelin öznlük haklarının yetersizliği 6. Son dönemlerde Proje ve İdare'nin sahiplenilmemesi 7. İdare'nin geçmişteki etkisini yitirmiş olması
2. Yönetmel ve Hukuki Yapı 1. 388 sayılı KHK'nin bir esneklik sağlaması ve inisiyatif kullanabilme özgürlüğü yaratması 2. 388 sayılı KHK'nin sunduğu olanaklar sayesinde İdare'nin faaliyet alanının geniş olması 3. GAP Yüksek Kurulu'nun olması	2. Yönetmel ve Hukuki Yapı 1. İdare'nin genel bütçeye dahil edilmesinin hareket alanını sınırlaması ve bütçe olanaklarının kısıtlı olması 2. İdare'nin kuruluşu hakkındaki KHK'nın yenilenmemesi, görev ve yetkilerinin net olarak belirlenmemiş olması 3. Merkeziyetçi yapısı 4. GAP Yüksek Kurulu kararlarının bağlayıcı nitelikte olmaması 5. Rasyonel insan kaynakları planlaması ve yönetiminin olmaması 6. Benimsenen misyonla örgütsel yapı arasında uyumsuzluk olması
3. İşlevler, Verilen Hizmetler 1. İdare'nin gerçekleştirdiği GAP-GİDEM, GAP Halkaları, ÇATOM gibi model niteliğinde projeler olması ve bunların başka kuruluşlarca örnek alınıp uygulanması 2. Geçmişte, dünyadaki yeni kalkınma yaklaşımlarının İdare tarafından benimsenmiş ve uygulanmış olması, o süreçte öncü ve örnek bir kurum olması 3. Yerel, ulusal, uluslararası düzeyde ve geniş bir alanda hareket kabiliyeti olması 4. İdare'nin yaptığı kimi çalışmaları yerel oluşumlara delege edebilmesi 5. Özellikle yerel yönetimlere teknik anlamda güçlü destek verilmesi	3. İşlevler, Verilen Hizmetler 1. İzleme ve değerlendirme çalışmalarının yetersiz olması 2. GAP Master Planı ve Bölge Planı'nın uygulamaya geçirilememesi 3. Ar-Ge çalışmalarına yeterince önem verilmemesi

GÜÇLÜ YÖNLER (devam)	ZAYIF YÖNLER (devam)
4. Kurumsal Yapı ve İşleyiş 1. Organizasyon yapısının esnekliğinden kaynaklı sağlıklı bir iletişim ortamı olması 2. Bölge'ye ilişkin güçlü bir veri kaynağı ve arşive sahip olması 3. Kendine özgü bir kurum kültürü olması 4. Kurum içi ve kurum dışı bilgi paylaşımına açık olması 5. Bölge teşkilatının olması 6. İdare içi yetki dağılımının sağlıklı olması 7. Evrak akışının hızlı olması 8. Diğer kamu kuruluşlarına kıyasla bürokratik yapının sert olmaması 9. İdare'nin STK'larla sonuca giden çalışmalar yapabilmesi	4. Kurumsal Yapı ve İşleyiş 1. Kurumsallaşmanın tam olarak sağlanamamış olması 2. Uzmanların karar alma süreçlerine yeterince katılamaması 3. İç koordinasyon eksikliği olması (birimlerarası, bölge-merkez arası, kişiler arası, vb.) 4. Bölgesel örgütlenmenin yetersizliği 5. Esnek yapının iyi yönetilememesinden kaynaklı görev ve sorumluluk dengesizliği olması 6. Kurumsal performans ölçme sisteminin yeterli olmaması
5. Personel Varlığı ve Yönetimi 1. Belirsizlik ortamına karşın personelin özverili çalışması 2. Çalışanların kendilerini kurumla özdeşleştirmiş olması 3. İdare çalışanlarının ağırlıkla genç ve dinamik bir yapıda olması 4. Çalışanların bölge koşullarını iyi bilmesi	5. Personel Varlığı ve Yönetimi 1. Ücret olanaklarındaki sınırlılıklar ve dengesizlikler nedeniyle nitelikli uzman personelin kurumda tutulamaması 2. Hizmetiçi eğitimin yetersiz olması 3. Çalışanlara verilen sorumluluğa koşut yetki devredilmemesi ya da yetkilerinin ötesinde sorumluluk verilmesi 4. Yabancı dil bilen personel sayısının az olması 5. KHK'ye göre tahsis edilen uzman düzeyinde kadro sayısının yetersizliği 6. Personel gelişimine yönelik bir sistem (kariyer planlaması, vb.) bulunmaması 7. Ödüllendirme sisteminin yeterli olmaması
6. Kurum Dışı İlişkiler ve Tanıtım 1. Bölgesel ve yerel ağların yaygın olması 2. Ulusal, uluslararası ve Bölge'deki kurum ve kuruluşlarla güçlü ilişkiler kurulmuş olması 3. İdare ve projenin tanıtımının iyi yapılıyor olması 4. Proje'nin bir marka ve model olarak değerlendirilmesi 5. Ulusal ve uluslararası kuruluşların İdare'yi paydaş ve muhatap kabul etmesi 6. Toplumun farklı kesim ve aktörleriyle çalışabilmesi	6. Kurum Dışı İlişkiler ve Tanıtım 1. Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla ilişkilerin zayıflamış olması
7. Altyapı, Araç-Gereç, Tesis ve Donanım 1. Teknolojik altyapı ve donanımın diğer kamu kurumlarına göre iyi olması	7. Altyapı, Araç-Gereç, Tesis ve Donanım 1. Teknolojik donanımın yenilenmemesi 2. Fiziksel çalışma koşullarının yeterli düzeyde olmaması

Tablo 15: Fırsatlar - Tehditler

FIRSATLAR	TEHDİTLER
1) Bölge'nin Gelişmişlik Düzeyi ve Gelişme Potansiyeli 1. STK'ların Bölge'ye olan ilgisinin artması 2. Bölge için bir Master Plan hazırlanmış olması 3. Bölge'nin birçok alanda gelişmeye açık olması 4. Bölge'nin kamu yatırımlarına ihtiyaç duyması 5. Bölge'de nüfusun genç ve dinamik olması 6. Yabancı ülkelerin bölgeye ve projeye ilgilerinin olması 7. Ortadoğu pazarına, Orta Asya ve Kafkasya'ya yakın olunması 8. Ortadoğu'daki istikrarsız yapıdan kaynaklı olarak Bölge'nin ve Proje'nin öneminin artması 9. Bölge'nin stratejik ve jeopolitik öneminin olması; çevre ülkelerin bölgeye ilgi göstermesi 10. Bölge tarımının ve tarıma dayalı sanayinin gelişme potansiyeli olması ve sulanacak alanın fazla olması 11. Bölge'de tarım danışmanları istihdam ediliyor olması 12. Avrupa'ya kıyasla girdi maliyetlerinin düşüklüğünün rekabet avantajı yaratması 13. Marka olma potansiyeline sahip yerel ürünlerin bulunması 14. Bölge'nin turizm potansiyelinin çok yüksek, kültürel yapısının çok zengin olması 15. Bölge'nin doğal kaynak potansiyeline sahip olması 16. Bölge Milletvekillerinin İdare'nin varlığını sürdürmesine yönelik destekleri 17. GAP'ın henüz tamamlanmamış olması 18. Nitelikli insan kaynağının yetersiz olduğu bir bölgede çalışılıyor olunması	1) Bölge'nin Gelişmişlik Düzeyi ve Gelişme Potansiyeli 1. Bölge'de terör olaylarının sürmesi ve güvensizlik yaratması 2. Bölge halkının ekonomik gücünün düşük olması 3. Kentte ve kırsalda, her alanda altyapının yetersiz olması 4. Bölge'deki bankacılık hizmetlerinin yetersiz olması 5. Bölge insanının projeyi sahiplenmemesi 6. Kırsaldan kente, bölgeden bölge dışına göç olması 7. Bölge'deki bilinç ve eğitim düzeyinin düşük olması 8. Feodal yapının çalışmalarını zorlaştırıcı bir unsur olması 9. Bölge'deki işsizlik oranının yüksek olması 10. Nitelikli eleman eksikliği bulunması 11. Bölge halkının devlete, kamu idarelerine ve İdare'ye güveninde kayıplar olması 12. Ortadoğu'da karmaşa ve belirsizlik ortamı olması 13. Tarımsal destek politikalarının olumsuz sonuçlar yaratması; mikro düzeyde teşvik ve destek sunulamaması 14. Toprak reformunun tamamlanmamış olması, bunun sonucu olarak toprak mülkiyeti dağılımında dengesizliklerin ortaya çıkması 15. Sulama yatırımlarının bitmemesi 16. Küresel ısınmanın yarattığı iklim değişikliği ve kuraklığın tarım potansiyeline zarar verme olasılığı olması 17. Üretimde teknik ve teknolojik olanakların sınırlı olması 18. Sanayi altyapısının yetersiz olması 19. Bölge'nin turizm altyapısının oluşmamış olması 20. Bölge'deki sermaye birikiminin yetersiz olması 21. Mesleki eğitimin yetersiz ve plansız olması 22. Siyasi otoritenin projeye ilgisinin kaybolmuş olması
2) Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları, STK'lar ve Üniversiteler ile İlişkiler 1. Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı'nın bölgedeki tüm faaliyetlerinde İdare'yi ortak görmesi 2. Eşgüdüm içinde çalışılabilecek yerli ve yabancı oluşumlar olması 3. İlgili kuruluşların işbirliği ve koordinasyon arayışları içinde olması 4. Yerel idarelerin, kamu kurum ve kuruluşlarının kapasitelerinin yetersiz olması	2) Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları, STK'lar ve Üniversiteler ile İlişkiler 1. GAP Bölge Planı'nın yatırım programlarına yansıtılmaması 2. İdare'nin yetkilerine ve yaptırım gücüne kıyasla İdare'den beklentilerin yüksek olması 3. Bölge'de yaşanan hemen her sorunun muhatabı ve sorumlusu olarak İdare'nin görülmesi 4. Bölge'deki yerel idarelerin ve kamu kuruluşlarının kapasitelerinin düşük olması

FIRSATLAR (devam)	TEHDİTLER (devam)
3) Kamu Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar ve Kalkınma Ajansları 1. Kalkınma Ajanslarının kurulacak olmasıyla İdare'nin koordinatörlük işlevinin güçlendirilecek olması	3) Kamu Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar ve Kalkınma Ajansları 1. Kamu yatırımlarına ayrılan bütçenin azalması
4) AB Süreci ve Uluslararası Platformda Tanınırlık 1. Bölge için geliştirilecek projelerde AB fonlarından yararlanma olanaklarının bulunması 2. Projenin uluslararası düzeyde tanınırlığı 3. AB sürecindeki yeni kalkınma anlayışı ile birlikte yeni politika geliştirme olanaklarının ortaya çıkması ve bölgesel kalkınmanın öneminin artması	4) AB Süreci ve Uluslararası Platformda Tanınırlık 1. AB süreci sonrasında su politikasının uluslar üstü kurumlarca belirlenecek olması 2. AB müktesebatına uyum sürecinde İdare'ye yeterli önemin verilmemiş olması 3. AB'nin Bölge'ye sunduğu desteklerin merkezi idarelerden ziyade belediyeler ve bölge STK'ları üzerinden gerçekleştiriyor olması
5) İlgili Kamuoyunun Bölge'ye, Proje'ye ve İdare'ye İlişkin Görüş ve Değerlendirmeleri 1. Kamuoyunda Proje'yle İdare'nin özdeşleştirilmiş olması 2. İdare'nin bölgesel kalkınma alanında tek kuruluş olarak tanınması	5) İlgili Kamuoyunun Bölge'ye, Proje'ye ve İdare'ye İlişkin Görüş ve Değerlendirmeleri 1. Bölge'de Proje'nin su ve enerjiye (Şanlıurfa ve Adıyaman'a) odaklanmış olduğu düşüncesinin hakim olması, projeye Atatürk Barajı'nın özdeşleştirilmesi
6) Diğer 1. Teknolojideki gelişmenin bilgi topluma dönüşüm için fırsat yaratıyor olması	6) Diğer -----

BÖLÜM 4

KURUMSAL KİMLİĞİN YENİDEN TANIMLANMASI

Kurumsal Kimliğin Yeniden Tanımlanması çalışmaları kapsamında, GAP İdaresi'nin Misyon, Vizyon ve Temel Değerler Bildirimlerinin belirlenmesine yönelik olarak 14, 16 ve 19 Şubat tarihlerinde Başkanlık ve Bölge Müdürlüğü'nden toplam 66 kişinin katılımıyla bir dizi çalışma yapılmıştır.

Çalışmalar sonucunda ortaya çıkan misyon, vizyon ve temel değerler bildirimleri, 26 Şubat 2007 tarihinde yapılan Stratejik Planlama Üst Kurulu (SPÜK) çalışmasında değerlendirilerek son şeklini almıştır.

4.1. GAP İdaresi'nin Misyon Bildirimi

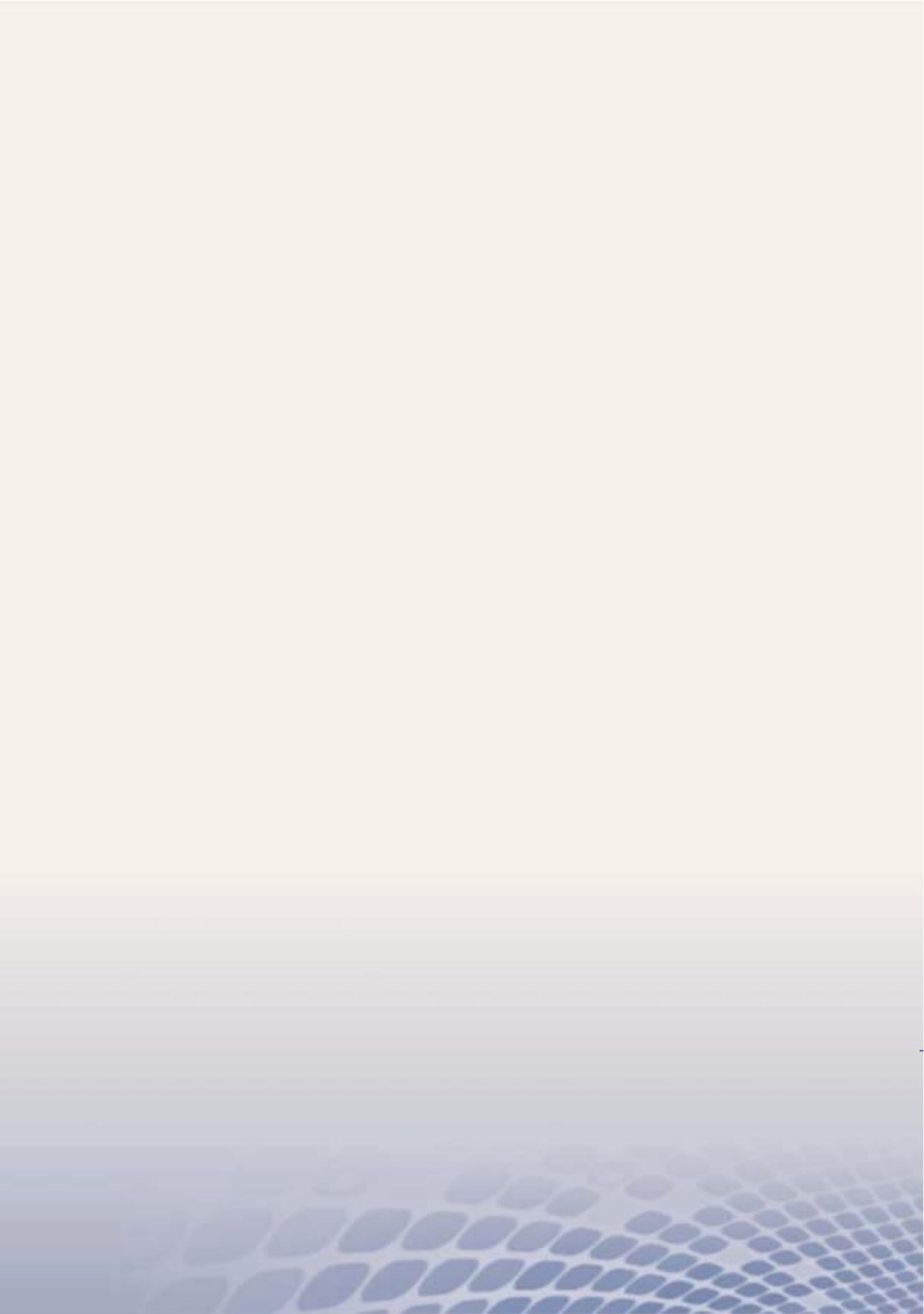
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, insan odaklı sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı sağlamak için katılımcılık ilkesi doğrultusunda bölgesel kalkınma planları ve programları hazırlayarak kamu ve özel sektör yatırımlarını yönlendiren, uygulamaları koordine eden, izleyen ve değerlendiren, uygulamalar için fon yaratan, model olabilecek yenilikçi pilot projeler geliştiren, yerel kapasiteyi güçlendiren, ulusal ve uluslararası düzeyde GAP'ın tanıtımını yapan bir bölgesel kalkınma kuruluşudur.

4.2. GAP İdaresi'nin Vizyon Bildirimi

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın vizyonu, sürdürülebilir bölgesel kalkınmanın sağlanması, yaşam kalitesinin ve verimliliğin artırılması için doğal ve beşeri kaynakların yönetimine ilişkin politika oluşturma süreçlerinde söz sahibi olan, yüksek kalitede uzmanlığa sahip, ulusal ve uluslararası alanda adres gösterilen bir bölgesel kalkınma kuruluşu olmaktır.

4.3. GAP İdaresi'nin Temel Değerleri (İlkeleri)

* Katılımcılık	* Evrensel değerlere uyumluluk
* Sürdürülebilirlik	* Dinamiklik
* Verimlilik	* Saygınlık
* Güvenilirlik	* Erişilebilirlik
* İnsan odaklılık	* İşbirliğine açıklık
* Entegre yaklaşım	* Çözüm odaklılık
* Yenilikçilik	* Dışa açıklık
* Çevreye duyarlılık	* Adillik
* Kültürel değerlere duyarlılık	* Saydamlık

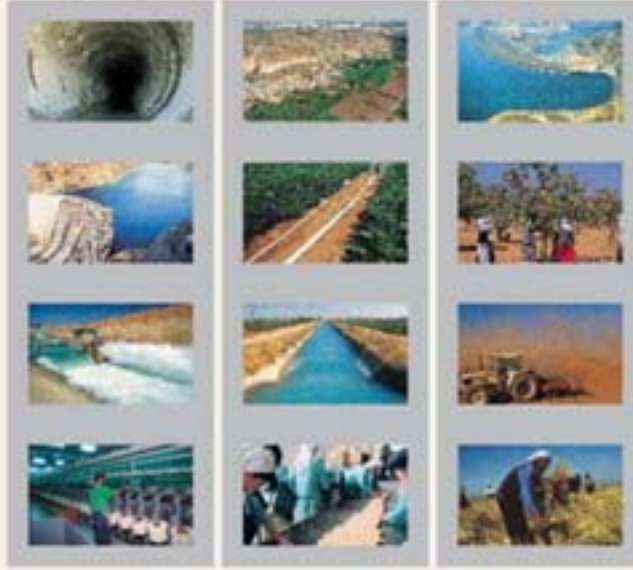

BÖLÜM 5

STRATEJİK AMAÇLAR VE HEDEFLER

CUMHURİYETİN KENDİSİNDEN SONRA EN BÜYÜK ESERİ GAP

Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek bu yörede yaşayan insanların

- Gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi,
- Bölgesel arazi farklılıklarını gidermeyi
- Ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve
- sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlar.

Projenin uygulandığı bölgede:

Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Tunceli illeri yer almaktadır.

GAP Bölgesi:

Alan ve nüfus açısından ülkemizin yaklaşık % 30'unu

ülke genelinde ekonomik olarak kullanılabilir toplam alanın % 30'üne sahiptir.

Fırat ve Dicle nehirleri birlikte Türkiye'nin toplam su potansiyelinin % 18'ini oluşturmaktadır.

GAP Tamamlandığında

- ✓ Toplam sulanacak alan; 1.82 milyon ha
- ✓ Elektrik üretimi; Yılda 27 milyar kWh
- ✓ Kişi başı gelirde artış; % 200
- ✓ İstihdam; 3.8 milyon kişi

GAP İdaresi Stratejik Planlama çalışmalarında Kurumsal Kimliğin Yeniden Tanımlanması kapsamında Misyon, Vizyon ve Temel Değerler bildirimlerinin üretilmesinin ardından GAP İdaresi'nin Stratejik Amaçlarının ve Hedeflerinin belirleneceği aşamaya geçilmiştir. Bu aşamanın ilk adımında, İdare'nin belirlenen Misyonu çerçevesinde ve Misyonun, GAP İdaresi'nin uzun dönemde ulaşması istenen kurumsal kimliğinin bir tanımı olmasından hareketle, aşağıda yer alan sekiz Stratejik Amaç ve bu amaçlara ulaşılmasına yönelik Hedefler belirlenmiştir.

5.1. Stratejik Amaçlar

- 1- GAP Bölge Kalkınma Planı doğrultusunda kamu ve özel sektör yatırımlarını yönlendirmek için ilgili tüm tarafların katılımıyla konu ve sektör bazında işlevsel plan ve programlar hazırlamak.
- 2- Sektörlerarası entegrasyonu gerçekleştirmek için kurum ve kuruluşlararası koordinasyonu sağlamak.
- 3- Güneydoğu Anadolu Projesi'ndeki gelişmeleri izlemek, değerlendirmek ve sonuçları ilgili taraflarla paylaşmak.
- 4- Bölgesel kalkınmayı hızlandırmak için yeni finansman modelleri geliştirmek ve olası fonları yönlendirmek.
- 5- Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek, sürdürülebilir insani kalkınmanın hayata geçirilmesine yönelik olarak Bölge'nin ihtiyaçları doğrultusunda katılımcı ve yenilikçi pilot projeler geliştirmek.
- 6- Yerel kurum ve kuruluşların, sürdürülebilir bölgesel kalkınmaya katkısını artırmaya yönelik olarak kurumsal kapasitelerini geliştirmek.
- 7- Ulusal ve uluslararası düzeyde Güneydoğu Anadolu Projesi'nin tanıtımını yapmak.
- 8- İdare'nin görevlerini daha nitelikli, verimli ve etkin şekilde yerine getirebilmesi için eğitim ve teknoloji desteğiyle gelişmeye açık bir kurumsal yapı oluşturmak, kurum çalışanlarının gelişimini ve iş tatminini sağlamak.

5.2. Stratejik Hedefler

STRATEJİK AMAÇ 1 : GAP Bölge Kalkınma Planı doğrultusunda kamu ve özel sektör yatırımlarını yönlendirmek için ilgili tüm tarafların katılımıyla konu ve sektör bazında işlevsel plan ve programlar hazırlamak.

- 1.1. 2009 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle 9. Ulusal Kalkınma Planı ve AB perspektifi çerçevesinde GAP Bölge Kalkınma Planı ve Uygulama Programı revize edilecektir.
- 1.2. 2011 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde sosyal gelişmenin ve yoksulluğun azaltılmasına yönelik programlar hazırlanacaktır.
- 1.3. 2010 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde yatırım ortamını iyileştirecek ve geliştirecek strateji belgeleri ve programlar hazırlanacaktır.

- 1.4. Plan dönemi boyunca, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde çevreye ve kültürel değerlere duyarlı sürdürülebilir tarımsal ve kırsal kalkınmayı gerçekleştirmeye yönelik plan ve programlar hazırlanacaktır.
- 1.5. 2011 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde çevreye ve kültürel değerlere duyarlı sürdürülebilir kentsel gelişme programları hazırlanacaktır.
- 1.6. 2010 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde çevrenin korunmasına yönelik bir program hazırlanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 2 : Sektörlerarası entegrasyonu gerçekleştirmek için kurum ve kuruluşlararası koordinasyonu sağlamak.

- 2.1. 2008 yılı sonuna kadar, kurum ve kuruluşlararası koordinasyonu sağlamaya yönelik kurum içi mekanizma etkinleştirilecektir.
- 2.2. Plan dönemi boyunca, GAP kapsamındaki gerçekleştirmeleri, çözüm ve koordinasyon gerektiren konuları ele almak üzere yılda iki kez ilgili tarafların katılımı ile GAP Koordinasyon Kurulu toplantıları düzenlenecektir.
- 2.3. GAP Bölgesi'ndeki yatırım ve faaliyetlerin koordinasyonuna yönelik olarak konu bazlı koordinasyon kurulları oluşturulacak ve plan dönemi boyunca her kurul yılda en az bir kez toplanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 3 : Güneydoğu Anadolu Projesi'ndeki gelişmeleri izlemek, değerlendirmek ve sonuçları ilgili taraflarla paylaşmak.

- 3.1. 2008 yılından itibaren altışar aylık periyotlarla Güneydoğu Anadolu Projesi'nin ve sektörlerin performansı ölçülecek ve sonuçlar raporlanarak ilgili taraflarla paylaşılacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 4 : Bölgesel kalkınmayı hızlandırmak için yeni finansman modelleri geliştirmek ve olası fonları yönlendirmek.

- 4.1. 2008 yılı sonuna kadar, GAP Bölgesi'nde sulama yatırımlarının hızlandırılmasını amaçlayan, kamu kaynakları yanında başka kaynakların da geliştirilmesi ve kullanılmasına yönelik olarak Bölge'de uygulanabilecek finansman modelleri geliştirilecek ve karar vericilere sunulacaktır.
- 4.2. Plan dönemi boyunca, yıllık bazda GAP İdaresi bütçesinin ortalama % 25'i oranında iç ve dış kaynaklardan bölgesel kalkınmaya yönelik faaliyetler için fon bulunacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 5 : Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek sürdürülebilir insani kalkınmanın hayata geçirilmesine yönelik olarak Bölge'nin ihtiyaçları doğrultusunda katılımcı ve yenilikçi pilot projeler geliştirmek.

- 5.1. Plan döneminde, GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak en az 6 adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.
- 5.2. Plan dönemi içinde, GAP İdaresi tarafından halihazırda uygulanmakta olan pilot projeler tamamlanacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 6 : Yerel kurum ve kuruluşların, sürdürülebilir bölgesel kalkınmaya katkısını artırmaya yönelik olarak kurumsal kapasitelerini geliştirmek.

- 6.1. Plan dönemi boyunca, GAP Bölgesi'ndeki yerel kuruluşların insan kaynakları kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik bir program hazırlanacak ve uygulamaya yönelik etkinlikler düzenlenecektir.

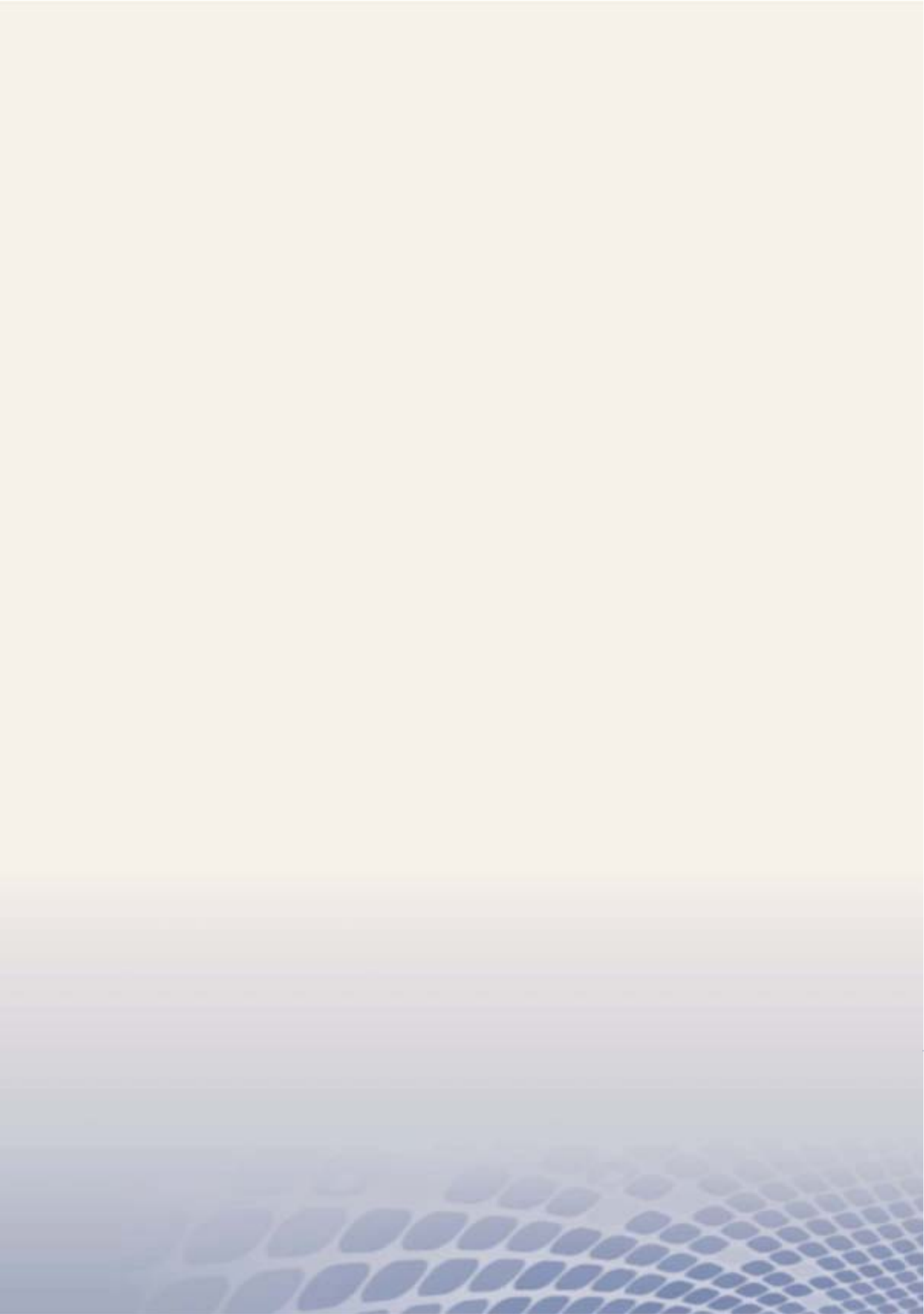
STRATEJİK AMAÇ 7 : Ulusal ve uluslararası düzeyde Güneydoğu Anadolu Projesi'nin tanıtımını yapmak.

- 7.1. 2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi'nin tanıtım ve halkla ilişkiler stratejisi ve politikaları oluşturulacaktır.
- 7.2. Plan dönemi boyunca, belirlenen tanıtım ve halkla ilişkiler stratejisi ve politikalarının uygulanmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.
- 7.3. Plan dönemi boyunca GAP'tan elde edilen deneyimlerin ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşılmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.
- 7.4. 2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi'nin yayın çalışmalarının etkinlik düzeyinin yükseltilmesine yönelik düzenlemeler yapılacaktır.

STRATEJİK AMAÇ 8 : GAP İdaresi'nin görevlerini daha nitelikli, verimli ve etkin şekilde yerine getirebilmesi için eğitim ve teknoloji desteğiyle gelişmeye açık bir kurumsal yapı oluşturmak, kurum çalışanlarının gelişimini ve iş tatminini sağlamak.

- 8.1. 2012 yılı sonuna kadar, Kalite Yönetim Sistemi kurulacak; ISO 9001 Belgesi alınacaktır.
- 8.2. Plan dönemi sonuna kadar, GAP İdaresi'nin Yönetim Bilgi Sistemi kurulacaktır (e-GAP).
- 8.3. Plan dönemi boyunca, Merkez ve Bölge birimlerinin konumları, çalışma biçim ve yoğunluklarına göre gözden geçirilerek, gereksinimler doğrultusunda fiziksel düzenlemeler yapılacaktır.
- 8.4. 2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi kurumsal yapısının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
- 8.5. Plan dönemi boyunca, GAP İdaresi'nin personel varlığının niteliği geliştirilecek ve motivasyonu artırılacaktır.

BÖLÜM 6

HEDEFLERE İLİŞKİN PERFORMANS GÖSTERGELERİ VE GAP İDARESİ 2008 – 2012 YILLARI PROJE VE FAALİYETLERİ

26 Mayıs 2006 tarihinde yürürlüğe giren Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 17. maddesine göre stratejik planlarda performans göstergelerinin yer alması gereklidir. DPT'nin Haziran 2006'da kesinleşen Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nda da, hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği durumlarda, stratejik planda, hedeflere yönelik performans göstergelerine yer verilmesinin gerekli olduğu belirtilmiştir. Aynı belgede performans göstergeleri olarak girdi, çıktı, verimlilik, sonuç ve kalite göstergelerinin kullanılabileceğine de değinilmektedir. Öte yandan, Maliye Bakanlığı'nın Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı Performans Esaslı Bütçeleme Rehberi'nde de; "...performans esaslı bütçeleme sistemi, bütçelemenin çıktı odaklı yapılmasını öngörmektedir. Çıktı ve sonuç göstergeleri kamu idarelerinin ürettikleri ürün ve hizmetlerin çıktı ve sonuç odaklı ölçülmesinde veya faaliyetlerin tasarlanmasında önemli bir yer teşkil eder" açıklaması yapılmaktadır.

Bu düzenlemeler göz önünde bulundurularak, Stratejik Plan'da yer alan hedeflere ilişkin performans göstergeleri geliştirilmiştir.

GAP İdaresi personeli tarafından 2008 – 2012 yılları için toplam 617 proje ve faaliyet önerisi üretilmiş ve üretilen öneriler Stratejik Planlama Çalışma Grubu tarafından Stratejik Planlama Yürütme Kurulu'na sunulmuştur.

Öneriler, Proje Yürütme Kurulu tarafından değerlendirilmiş, yinelenenler ortadan kaldırılmış, proje ve faaliyet adımları olabilecek nitelikteki öneriler proje kapsamı oluşturulurken yararlanılmak üzere ayrılmıştır. Diğer öneriler üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda 2008 –2012 yıllarında yürütülecek proje ve faaliyetler seti ortaya çıkarılmış, 6 Haziran 2007 tarihinde gerçekleştirilen Stratejik Planlama Üst Kurulu Toplantısı'nda kesinleştirilmiştir.

Belgede, proje veya faaliyetin başlığının yanı sıra hangi dönemde gerçekleştirileceğine, koordinatör birime ve kapsamına da açıklık getirilmiştir.

Bu bölümde, GAP İdaresi 2008 – 2012 Stratejik Planı kapsamında her Stratejik Amacın altında hedefler, hedeflere yönelik performans göstergeleri ve her hedefin altında da o hedefe ulaşılması için yürütülecek proje ve faaliyetler yer almaktadır.

STRATEJİK AMAÇ 1

GAP Bölge Kalkınma Planı doğrultusunda kamu ve özel sektör yatırımlarını yönlendirmek için ilgili tüm tarafların katılımıyla konu ve sektör bazında işlevsel plan ve programlar hazırlamak.

HEDEF 1.1. 2009 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle 9. Ulusal Kalkınma Planı ve AB perspektifi çerçevesinde GAP Bölge Kalkınma Planı ve Uygulama Programı revize edilecektir.

Performans Göstergesi 1.1. 2009 yılı sonuna kadar, GAP Bölge Kalkınma Planı ve Uygulama Programı revize edildi.

Proje 1.1.1. GAP Bölge Kalkınma Planı'nın ve Uygulama Programı'nın Revize Edilmesi

- Dönem : 2008 – 2009
Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon
İlgili Birimler : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik, İnsani ve Sosyal Gelişme, Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler, Uluslararası İlişkiler
- Kapsam :
- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
  - 2) İhale duyurusunun yapılması
  - 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
  - 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
  - 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
  - 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
  - 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

HEDEF 1.2. 2011 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde sosyal gelişmenin ve yoksulluğun azaltılması na yönelik programlar hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi 1.2. Plan dönemi sonuna kadar, GAP Bölgesi'nde sosyal gelişmenin ve yoksulluğun azaltılmasına yönelik 2 adet program hazırlandı.

Proje 1.2.1. Yoksullukla Mücadelede Çerçeve Programı'nın Hazırlanması

Dönem : 2009 – 2010
Sorumlu Birim : İnsani ve Sosyal Gelişme
İlgili Birimler : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik, Stratejik Planlama – İzleme
Değerlendirme ve Koordinasyon

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 1.2.2. GAP Bölgesi'nde İnsan Kaynakları Geliştirme Master Planı'nın Yapılması

Dönem : 2009 – 2011
Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon
İlgili Birimler : İnsani ve Sosyal Gelişme, Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik, İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

HEDEF 1.3. 2010 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde yatırım ortamını iyileştirecek ve geliştirecek strateji belgeleri ve programlar hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi 1.3. Plan dönemi sonuna kadar, GAP Bölgesi'nde yatırım ortamını iyileştirecek ve geliştirecek 3 adet strateji belgesi ve program hazırlandı.

Proje 1.3.1. GAP Bölgesi İllerinin Sektörel Bazda Yatırım Potansiyelinin Belirlenmesi ile Öncelikli Sektör ve Pazar Analizinin Yapılması

Dönem : 2008 – 2009
Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik
Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 1.3.2. GAP Bölgesi Kümelenme Uygulama Programının Hazırlanması

Dönem : 2008 – 2009

Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 1.3.3. GAP Bölgesi Turizm Master Planı'nın Hazırlanması

Dönem : 2009 – 2010

Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

HEDEF 1.4. Plan dönemi boyunca, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde çevreye ve kültürel değerlere duyarlı sürdürülebilir tarımsal ve kırsal kalkınmayı gerçekleştirmeye yönelik plan ve programlar hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi 1.4. Plan dönemi sonuna kadar, GAP Bölgesi'nde çevreye ve kültürel değerlere duyarlı sürdürülebilir tarımsal ve kırsal kalkınmayı gerçekleştirmeye yönelik 3 adet alt bölge gelişme planı ve 1 adet program hazırlandı.

Proje 1.4.1. Sulamaya Açılmış ve Açılacak Olan Alanlarda Çevreye Duyarlı 3 adet Alt Bölge Gelişme Planının Hazırlanması

Dönem : 2010 – 2012

Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

İlgili Birimler : İnsani ve Sosyal Gelişme, Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 1.4.2. Ulusal Tarım ve Kırsal Kalkınma Planlarına Uyumlu Olarak GAP Bölgesi Tarım ve Kırsal Kalkınma Uygulama Programının Hazırlanması

Dönem : 2010 – 2011
Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik
Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

HEDEF 1.5. 2011 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde çevreye ve kültürel değerlere duyarlı sürdürülebilir kentsel gelişme programları hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi 1.5. Plan dönemi sonuna kadar, GAP Bölgesi'ndeki 5 kent için çevreye ve kültürel değerlere duyarlı sürdürülebilir kentsel gelişme planı ve programı hazırlandı.

Proje 1.5.1. Hızlı Göç Alan Beş Kentin Kentsel Gelişme Planının Hazırlanması

Dönem : 2009 – 2011
Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler
Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

HEDEF 1.6. 2010 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde çevrenin korunmasına yönelik bir program hazırlanacaktır.

Performans Göstergesi 1.6. Plan dönemi sonuna kadar, GAP Bölgesi'nde çevrenin korunmasına yönelik 1 adet program hazırlandı.

Proje 1.6.1. GAP Bölgesi'nde Çevrenin Korunmasına Yönelik Çerçeve Programının Hazırlanması

Dönem : 2009 – 2010

Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

STRATEJİK AMAÇ 2

Sektörlerarası entegrasyonu gerçekleştirmek için kurum ve kuruluşlararası koordinasyonu sağlamak.

HEDEF 2.1. 2008 yılı sonuna kadar, kurum ve kuruluşlararası koordinasyonu sağlamaya yönelik kurum içi mekanizma etkinleştirilecektir.

Performans Göstergesi 2.1. 2008 yılı sonuna kadar, kurum ve kuruluşlararası koordinasyonu sağlamaya yönelik kurum içi mekanizma etkinleştirildi.

Proje 2.1.1. Kurum ve Kuruluşlararası Koordinasyonu Sağlamaya Yönelik Kurum içi Mekanizmanın Etkinleştirilmesi

Dönem : Ocak – Haziran 2008

Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon

Kapsam :

- 1) Koordinasyona yönelik kurum içi mekanizma geliştirmek için çalışma grubu oluşturulması
- 2) Kurumlararası koordinasyon sağlamaya yönelik görevlerin tanımlanması
- 3) Bu görevleri yerine getirecek kurumsal yapıların tanımlanması
- 4) Başkanlık Oluru ile bu mekanizmanın oluşturulması ve etkinleştirilmesi
- 5) Konular ve sektörlerarası koordinasyonu sağlamaya yönelik gösterge ve araçların geliştirilmesi
- 6) Koordinasyon usul ve esaslarının belirlenmesi

HEDEF 2.2. Plan dönemi boyunca, GAP kapsamındaki gerçekleştirmeleri, çözüm ve koordinasyon gerektiren konuları ele almak üzere yılda iki kez ilgili tarafların katılımı ile GAP Koordinasyon Kurulu toplantıları düzenlenecektir.

Performans Göstergesi 2.2.1. Plan dönemi sonuna kadar, 10 adet GAP'ta Gelişme raporu hazırlandı ve ilgili taraflara gönderildi.

Performans Göstergesi 2.2.2. Plan dönemi boyunca, yılda 2 kez GAP Koordinasyon Kurulu toplantısı yapıldı.

Faaliyet 2.2.1. Nisan ve Ekim aylarında GAP'ta Gelişme raporlarının hazırlanması ve ilgili taraflara gönderilmesi

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon

Faaliyet 2.2.2. Mayıs ve Kasım aylarında GAP Koordinasyon Kurulu'nun toplanması

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon
İlgili Birimler : Basın ve Halkla İlişkiler genel Koordinatörlüğü

HEDEF 2.3. GAP Bölgesi'ndeki yatırım ve faaliyetlerin koordinasyonuna yönelik olarak konu bazlı koordinasyon kurulları oluşturulacak ve plan dönemi boyunca her kurul yılda en az bir kez toplanacaktır.

Performans Göstergesi 2.3. Plan dönemi boyunca, her yıl 8 adet konu bazlı koordinasyon kurulu toplantısı yapıldı.

Faaliyet 2.3.1. Sulama Koordinasyon Kurulunun toplanması

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik
İlgili Birimler : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon

Faaliyet 2.3.2. Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Hizmetler Koordinasyon Kurulunun toplanması

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : İnsani ve Sosyal Gelişme
İlgili Birimler : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik, Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon

Faaliyet 2.3.3. GAP Kalkınma Platformunun toplanması

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik
İlgili Birimler : Basın ve Halkla İlişkiler, Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon

Faaliyet 2.3.4. Kültür ve  evre Koordinasyon Kurulunun toplanması

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim :  evre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler
İlgili Birimler : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon

Faaliyet 2.3.5. Eğitim ve İnsan Kaynakları Koordinasyon Kurulunun toplanması

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : İnsani ve Sosyal Gelişme
İlgili Birimler : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon, İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri

Faaliyet 2.3.6. Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinasyon Kurulunun toplanması

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik
İlgili Birimler : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon

STRATEJİK AMAÇ 3

Güneydoğu Anadolu Projesi'ndeki gelişmeleri izlemek, değerlendirmek ve sonuçları ilgili taraflara paylaşmak.

HEDEF 3.1. 2008 yılından itibaren altı ar aylık periyotlarla Güneydoğu Anadolu Projesi'nin ve sektörlerin performansı ölçülecek ve sonuçlar raporlanarak ilgili taraflarla paylaşılacaktır.

Performans Göstergesi 3.1.1. 2009 yılı sonuna kadar, GAP'ın İzleme Değerlendirme Sistemi kuruldu.

Performans Göstergesi 3.1.2. İzleme Değerlendirme Sisteminin tanımladığı göstergeler 6 aylık periyotlarda izlendi, değerlendirildi ve raporlandı.

Proje 3.1.1. GAP'ın İzleme Değerlendirme Sisteminin Kurulması

Dönem : 2008 – 2009
Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon
İlgili Birimler : İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri, İdari ve Mali İ ler
Kapsam :

- 1) İ  tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve i e ba lanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Faaliyet 3.1.1. İzleme Değerlendirme Sisteminin gerektirdiği alt yapı donanımının sağlanması

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : İdari ve Mali İşler

Faaliyet 3.1.2. Yıllık yatırımların nakdi ve fiziki gerçekleştirmelerinin 6 aylık dönemler itibariyle sektörler ve iller bazında izlenmesi (*)

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon

Faaliyet 3.1.3. Yılsonu itibariyle toplam proje maliyetlerinin sektörel bazda kümülatif nakdi gerçekleşme düzeyinin belirlenmesi (*)

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon

Faaliyet 3.1.4. Bölge Planının hedefleri ile kamu yatırım gerçekleştirmelerinin izlenmesi (*)

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon

Faaliyet 3.1.5. Toplanan verilerin 6 aylık raporlarının hazırlanması ilgili kuruluşlara dağıtılması (*)

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon

Faaliyet 3.1.6. GAP kapsamındaki konulara ilişkin veri, bilgi ve konu bazlı raporların derlenerek sürekli güncellenmesi

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon

STRATEJİK AMAÇ 4

Bölgesel kalkınmayı hızlandırmak için yeni finansman modeli geliştirmek ve olası fonları yönlendirmek.

HEDEF 4.1. 2008 yılı sonuna kadar, GAP Bölgesi'nde sulama yatırımlarının hızlandırılmasını amaçlayan, kamu kaynakları yanında başka kaynakların da geliştirilmesi ve kullanılmasına yönelik olarak Bölge'de uygulanabilecek finansman modelleri geliştirilecek ve karar vericilere sunulacaktır.

Performans Göstergesi 4.1. 2010 yılı sonuna kadar, sulama yatırımlarının hızlandırılması konusunda finansman modeli geliştirildi ve karar vericilere sunuldu.

(*) İD faaliyetleri 2010 yılından itibaren Proje 3.1.1.'in çıktıları doğrultusunda güncellenecektir.

Proje 4.1.1. Sulama Yatırımlarının Finansmanı Model Etüdünün Hazırlanması

Dönem : 2008

Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

HEDEF 4.2. Plan dönemi boyunca, yıllık bazda GAP İdaresi bütçesinin ortalama % 25'i oranında iç ve dış kaynaklardan bölgesel kalkınmaya yönelik faaliyetler için fon bulunacaktır.

Performans Göstergesi 4.2. Plan dönemi sonuna kadar, GAP İdaresi bütçesinin ortalama % 25'i oranında fon bulundu.

Proje 4.2.1. Katılım Öncesi Mali Yardım Mekanizması (IPA) kapsamında açıklanan hibe programlarına proje sunulması ve uygulanması

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : Uluslararası İlişkiler

Kapsam :

- 1) Hibe programların duyurulması
- 2) Hibe programlarının tanıtımına yönelik GAP Bölgesi'nde toplantıların organize edilmesi
- 3) Uygunluk kriteri kapsamında uygun sektörlerde ve konularda proje hazırlanması
- 4) Proje hazırlama, yönetimi ve benzeri konularda kurumsal kapasiteye yönelik eğitim programları organize edilmesi

Faaliyet 4.2.1. GAP'a ilişkin tüm dış kaynaklı projelerin ve sonuçlarının incelenmesi, Bölge'ye etkilerinin belirlenmesi, dış kaynaklı proje portföyünün hazırlanması ve güncellenmesi

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : Uluslararası İlişkiler

Kapsam :

- 1) Proje Bilgi Fişinin Hazırlanması
- 2) Proje Kimlik Fişinin hazırlanması
- 3) Hazırlanan Fişlerin Bölge il valiliklerine resmi olarak gönderilmesi
- 4) 9 il bazında gelen yanıtların sektörel, kurumsal, hibe alınan donörün (Dünya Bankası, AB, BM kalkınma programı vb) sınıflandırılması ve tablolara aktarılması
- 5) Kullanılan dış kaynağın etkilerine (istihdam, yatırım, eğitim vb) yönelik değerlendirme çalışmalarının yapılması
- 6) GAP'ta kullanılan Dış Kaynak (1997-2007) kitabının hazırlanması

Faaliyet 4.2.2. Hazırlanan projelerin fon kuruluşlarına sunulması

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : Uluslararası İlişkiler

STRATEJİK AMAÇ 5

Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek sürdürülebilir insani kalkınmanın hayata geçirilmesine yönelik olarak Bölge'nin ihtiyaçları doğrultusunda katılımcı ve yenilikçi pilot projeler geliştirmek.

HEDEF 5.1. Plan döneminde, GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak en az 5 adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.

Performans Göstergesi 5.1. Plan dönemi sonuna kadar, 5 adet yenilikçi pilot proje geliştirildi.

Proje 5.1.1. Şanlıurfa Sürdürülebilir Arazi Yönetimi Modelinin Oluşturulması

- Dönem : 2008 – 2009
Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik
İlgili Birimler : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler, Uluslararası İlişkiler
Kapsam :
1) Şanlıurfa İli, Harran ve Akçakale İlçelerinde, arazi bozulmasının önlenmesi
2) Biyolojik çeşitliliğin korunması yoluyla sürdürülebilir kırsal kalkınmanın gerçekleştirilmesi için doğal kaynakların akılcı kullanımını sağlayan, katılımcı, entegre ve sürdürülebilir bir arazi yönetim modelinin oluşturulması
3) Modelin uygulanması

Proje 5.1.2. GAP Bölgesi'nde Sele Maruz Kalan Bölgelerde Sel Riskinin Azaltılması

- Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Uluslararası İlişkiler
İlgili Birimler : İnsani ve Sosyal Gelişme
Kapsam :
1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
2) İhale duyurusunun yapılması
3) Değerlendirme komitesinin kurulması
4) Tekliflerin değerlendirilmesi
5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 5.1.3. GAP Bölgesi'nde Güneş Enerjisinden Yararlanma İmkanlarının Geliştirilmesi

Dönem : 2008 – 2011
Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler
İlgili Birimler : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik
Kapsam :
1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
2) İhale duyurusunun yapılması
3) Değerlendirme komitesinin kurulması
4) Tekliflerin değerlendirilmesi
5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 5.1.4. GAP Yatırım Danışmanlığı Merkezleri

Dönem : 2008 – 2009
Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik
Kapsam :
1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
2) İhale duyurusunun yapılması
3) Değerlendirme komitesinin kurulması
4) Tekliflerin değerlendirilmesi
5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Proje 5.1.5. Kadınlar ve Kadın STK'ların Güçlendirilmesi

Dönem : 2008 – 2011
Sorumlu Birim : Uluslararası İlişkiler
İlgili Birimler : İnsani ve Sosyal Gelişme
Kapsam :
1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
2) İhale duyurusunun yapılması
3) Değerlendirme komitesinin kurulması
4) Tekliflerin değerlendirilmesi
5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

Faaliyet 5.1.1. AR-GE faaliyetlerinin yürütülmesi

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon
İlgili Birimler : Tüm Genel Koordinatörlükler

HEDEF 5.2. Plan dönemi içinde, GAP İdaresi tarafından halihazırda uygulanmakta olan pilot projeler tamamlanacaktır.

Performans Göstergesi 5.2. Plan dönemi sonuna kadar, mevcut uygulama projelerinin % 75'i tamamlandı.

Proje 5.2.1. Tarımsal Araştırma Projesi

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Kapsam :

Alt Proje 5.2.1.1. GAP Bölgesi'nde Kendine Döllenen Türlerde Kaliteli Üretim ve Sertifikalı Tohumluk Kullanımının Yaygınlaştırılması

Alt Proje 5.2.1.2. GAP Bölgesi'nde Zeytin Yetiştiriciliğinde Mevcut Durum Tespiti ve Kaliteli Zeytin Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması

Alt Proje 5.2.1.3. Tuzlanan Alanlarda Bitkilendirme Projesi

Proje 5.2.2. Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 5.2.3. Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrol Projesi

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 5.2.4. Sulama Kanallarında Suyun Regülasyonu ve İşletilmesi ile Su Tasarrufu Sağlayan Sulama Metod ve Teknolojileri (Lider Çiftçi Yetiştirme Projesi)

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 5.2.5. GAP Sulama Sistemlerinin İşletme Bakım ve Yönetim Projesi

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 5.2.6. GAP Bölgesi Hayvancılığını Geliştirme Projesi

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 5.2.7. GAP Sosyal Araştırma ve Eylem Programı

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : İnsani ve Sosyal Gelişme

Proje 5.2.8. Hasankeyf Tarihi ve Arkeolojik Sit Alanı Araştırma, Kazı ve Kurtarma Projesi

Dönem : 2008 – 2010

Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Proje 5.2.9. GAP Bölgesi'nde Halk Sağlığı Projesi

Dönem : 2008

Sorumlu Birim : İnsani ve Sosyal Gelişme

Proje 5.2.10. GAP Bölgesi Halihazır Harita Yapımı

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Proje 5.2.11. Kahta Kanalizasyon Projesi

Dönem : 2008

Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Proje 5.2.12. Ilısu Baraj Gölü Çevresi Alt Bölge Gelişme Planı Hazırlanması

Dönem : 2008 – 2009

Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Proje 5.2.13. Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi

Dönem : 2008 – 2009

Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik

Proje 5.2.14. GAP Bölgesi Entegre Bölgesel Kalkınmanın Güçlendirilmesi ve Sosyo-ekonomik Farklılığın Giderilmesi Proje Paketi

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : İnsani ve Sosyal Gelişme

Proje 5.2.15. GAP Bölgesi Katı Atık Yönetimi Projesi

Dönem : 2008 – 2009

Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Proje 5.2.16. GAP Bölgesi'nin ihtiyacı olan İmar Planlarının Yapılması

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

STRATEJİK AMAÇ 6

Yerel kurum ve kuruluşların, sürdürülebilir bölgesel kalkınmaya katkısını artırmaya yönelik olarak kurumsal kapasitelerini geliştirmek.

HEDEF 6.1. Plan dönemi boyunca, GAP Bölgesi'ndeki yerel kuruluşların insan kaynakları kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik bir program hazırlanacak ve uygulamaya yönelik etkinlikler düzenlenecektir.

Performans Göstergesi 6.1.1. 2009 yılı sonuna kadar, GAP Bölgesi'ndeki yerel kuruluşların insan kaynakları kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik 1 adet program hazırlandı.

Performans Göstergesi 6.1.2. Plan dönemi sonuna kadar, 5 ana konuda eğitim düzenlendi.

Proje 6.1.1. Bölge'deki Yerel Kuruluşların Kurumsal Eğitim İhtiyaç Analizinin Yapılması

Dönem : 2008 – 2009
Sorumlu Birim : İnsani ve Sosyal Gelişme
İlgili Birimler : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik, İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri
Kapsam :
1) Kurumsal Eğitim İhtiyaç Analiz Çalışması Proje metninin hazırlanması
2) Kaynak aranması
3) Analiz çalışmasının bulunan kaynak ile kurum içinde yapılması veya bir kuruluşa yaptırılması
4) Analiz çalışması sonuç raporuna dayalı olarak eğitim müfredatı ve programlarının geliştirilmesi

Faaliyet 6.1.1. Bölge'deki yerel yönetimlere Halihazır Harita ve İmar Planı ve uygulamaları ile altyapı konularında her yıl 1 adet teknik eğitim seminerinin gerçekleştirilmesi

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler
İlgili Birimler : İnsani ve Sosyal Gelişme

Faaliyet 6.1.2. Eğitim ihtiyaç analizi raporuna dayalı olarak hazırlanmış eğitim programlarından yerel kuruluşlara yönelik olarak yılda en az iki tanesinin düzenlenmesi

Dönem : 2009 – 2012
Sorumlu Birim : İnsani ve Sosyal Gelişme
İlgili Birimler : İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri

Faaliyet 6.1.3. Plan dönemi boyunca her yıl GAP Bölgesi'ndeki illerden birinde yerel medyaya yönelik kapasite geliştirme amacıyla eğitim semineri düzenlenmesi

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : İnsani ve Sosyal Gelişme
İlgili Birimler : Basın ve Halkla İlişkiler, İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri

Faaliyet 6.1.4. Suyun verimli kullanımı konusunda yerel kuruluşlardaki insan kaynağı kapasitesinin geliştirilmesine yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi

Dönem : 2008 – 2011
Sorumlu Birim : Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler
İlgili Birimler : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik, İnsani ve Sosyal Gelişme, İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri, Basın ve Halkla İlişkiler

Faaliyet 6.1.5. Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelere (KOBİ) yönelik kapasite geliştirme eğitimlerinin düzenlenmesi

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik
İlgili Birimler : İnsani ve Sosyal Gelişme

STRATEJİK AMAÇ 7

Ulusal ve uluslararası düzeyde Güneydoğu Anadolu Projesi'nin tanıtımını yapmak.

HEDEF 7.1. 2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi'nin tanıtım ve halkla ilişkiler stratejisi ve politikaları oluşturulacaktır.

Performans Göstergesi 7.1. 2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi'nin tanıtım ve halkla ilişkiler stratejisi ve politikaları oluşturuldu.

Proje 7.1.1. Halkla İlişkiler ve Tanıtım Stratejisi Geliştirme Projesi

Dönem : 2008

Sorumlu Birim : Basın ve Halkla İlişkiler

Kapsam :

- 1) GAP İdaresi'nin, tanıtım ve halkla ilişkiler stratejisi ve politikalarının oluşturulması amacıyla kurum içi çalışma grubunun oluşturulması
- 2) GAP İdaresi'nin Tanıtım ve Halkla ilişkiler politika ve stratejilerinin tespiti için usul ve esaslarının belirlenmesi
- 3) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 4) İhale duyurusunun yapılması
- 5) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 6) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 7) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 8) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 9) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

HEDEF 7.2. Plan dönemi boyunca, belirlenen tanıtım ve halkla ilişkiler stratejisi ve politikalarının uygulanmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.

Performans Göstergesi 7.2. Plan dönemi sonuna kadar, halkla ilişkiler stratejisinde belirtilen sayıda etkinlik gerçekleştirildi.

Proje 7.2.1. Halkla İlişkiler ve Tanıtım Stratejisi Dokümanı Çerçevesinde, GAP İdaresi'nin Halkla İlişkiler ve Tanıtım Eylem Planının Hazırlanması

Dönem : 2009

Sorumlu Birim : Basın ve Halkla İlişkiler

Faaliyet 7.2.1. Halkla ilişkiler ve tanıtım faaliyetlerinin sürdürülmesi (*)

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : Basın ve Halkla İlişkiler

(*) Faaliyetler 2009 – 2012 döneminde Eylem Planı çıktıları doğrultusunda yürütülecektir

Faaliyet 7.2.2. Uluslararası GAP Kültür ve Turizm Festivalinin düzenlenmesi

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Basın ve Halkla İlişkiler
İlgili Birimler :  evre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

Faaliyet 7.2.3. Yazılı ve görsel materyalin basımı ve  o altılması

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : Basın ve Halkla İlişkiler

HEDEF 7.3. Plan dönemi boyunca GAP'tan elde edilen deneyimlerin ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşılmaya yönelik etkinlikler düzenlenecektir.

Performans Göstergesi 7.3.1. 2010 yılı sonuna kadar, bir Sürekli Eğitim Merkezi Kuruldu.

Performans Göstergesi 7.3.2. Plan dönemi sonuna kadar 2 konuda etkinlik düzenlendi.

Proje 7.3.1. GAP deneyimlerinin ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşılmasına ve teknik kapasite geliştirmeye yönelik eğitimlerin ger ekle tirilebilece i bir sürekli eğitim merkezinin kurulması

Dönem : 2010
Sorumlu Birim : İnsani ve Sosyal Gelişme
Kapsam :
1) Merkezin kurulmasına yönelik i  tanımının hazırlanması
2) Kaynak bulunması
3) Merkezin kurulacağı ilin ve yerin belirlenmesi
4) İ birli i yapılacak kuruluşlar ile işbirliği  er eve protokolünün hazırlanarak imzalanması
5) Teknik ve fiziki alt donanımın sağlanması
6) Yıllık eğitim programının belirlenmesi ve müfredatın hazırlanması
7) E itici kadrosunun belirlenmesi
8) Yerel yönetimleri, STK'ların ve diğer kurum ve kuruluşların eğitim ihtiyaçlarını ortaya koyabilecek her türlü rapor, belge ve bilginin derlenmesi
9) Veri tabanının oluşturulması

Faaliyet 7.3.1. GAP İdaresi'nin dünyadaki önemli su kuruluşları ile ilişkilerini geliştirmesi

Dönem : 2009 – 2012
Sorumlu Birim : Uluslararası İlişkiler
İlgili Birimler : Basın ve Halkla İlişkiler

Faaliyet 7.3.2. Türk Kalkınma ve İ birli i İdaresi'nin (TİKA)  alı tı ı 5 ülkede GAP'ta edinilen proje deneyimlerinin aktarılmasına yönelik çalışmaların yapılması

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : İnsani ve Sosyal Gelişme
İlgili Birimler : Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik,  evre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler

HEDEF 7.4. 2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi'nin yayın çalışmalarının etkinlik düzeyinin yükseltilmesine yönelik düzenlemeler yapılacaktır.

Performans Göstergesi 7.4. 2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi'nin yayın politikası geliştirildi.

Proje 7.4.1. GAP İdaresi Yayın Politikasının Geliştirilmesi

Dönem : 2008

Sorumlu Birim : Basın ve Halkla İlişkiler

İlgili Birimler : Tüm Birimler

Kapsam :

- 1) GAP İdaresi'nin yayın kurulunun oluşturulması
- 2) Yayın Kurulu tarafından yayın yönetmeliğinin hazırlanması

Proje 7.4.2. e-kütüphanenin kurulması

Dönem : 2008

Sorumlu Birim : Basın ve Halkla İlişkiler

Kapsam :

- 1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
- 2) İhale duyurusunun yapılması
- 3) Değerlendirme komitesinin kurulması
- 4) Tekliflerin değerlendirilmesi
- 5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
- 6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
- 7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

STRATEJİK AMAÇ 8

GAP İdaresi'nin görevlerini daha nitelikli, verimli ve etkin şekilde yerine getirebilmesi için eğitim ve teknoloji desteğiyle gelişmeye açık bir kurumsal yapı oluşturmak, kurum çalışanlarının gelişimini ve iş tatminini sağlamak.

HEDEF 8.1. 2012 yılı sonuna kadar, Kalite Yönetim Sistemi kurulacak; ISO 9001 Belgesi alınacaktır.

Performans Göstergesi 8.1.1. Plan dönemi sonuna kadar, Kalite Yönetim Sistemi kuruldu.

Performans Göstergesi 8.1.2. 2008 yılı sonuna kadar, Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Sistemi kuruldu.

Proje 8.1.1. Kalite Yönetim Sisteminin Kurulması ve ISO 9001 Belgesinin alınması

- Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri
İlgili Birimler : Tüm Genel Koordinatörlükler ve Bölge Müdürlüğü
Kapsam :
1) Danışmanlık hizmetlerinin alınması
2) Kalite politikasının belirlenmesi
3) Dokümantasyon sisteminin kurulması
4) İnsan kaynakları ve performans yönetim sisteminin kurulması
5) ISO Belgesi için başvurulması

Proje 8.1.2. Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Sisteminin Kurulması

- Dönem : Ocak – Haziran 2008
Sorumlu Birim : Stratejik Planlama – İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon
Kapsam :
1) Stratejik Planın izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik kurum içi mekanizma geliştirmek için komisyon oluşturulması
2) Görevlerin ve araçların tanımlanması
3) Başkanlık Oluru ile bu mekanizmanın oluşturulması ve etkinleştirilmesi
4) Stratejik amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesine ilişkin gelişmelerin raporlama sıklık ve biçiminin belirlenmesi
5) Stratejik Plan izleme ve değerlendirme usul ve esaslarının belirlenmesi
6) Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Sisteminin işletilmesi için gerekli teknolojik altyapı gereksinimlerinin karşılanması

HEDEF 8.2. Plan dönemi sonuna kadar, GAP İdaresi'nin Yönetim Bilgi Sistemi kurulacaktır (e-GAP).

Performans Göstergesi 8.2. Plan dönemi sonuna kadar, GAP İdaresi'nin Yönetim Bilgi Sistemi (e-GAP) kuruldu.

Proje 8.2.1. GAP İdaresi'nin Yönetim Bilgi Sistemi'nin Kurulması

- Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : İdari ve Mali İşler
İlgili Birimler : Bölge Müdürlüğü ve Genel Koordinatörlükler
Kapsam :
1) İş tanımının ve ihale dokümanının hazırlanması
2) İhale duyurusunun yapılması
3) Değerlendirme komitesinin kurulması
4) Tekliflerin değerlendirilmesi
5) Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması
6) Proje izleme ve yönlendirme komitesinin kurulması
7) İzleme, yönlendirme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi

HEDEF 8.3. Plan dönemi boyunca, Merkez ve Bölge birimlerinin konumları, çalışma biçim ve yoğunluklarına göre gözden geçirilerek, gereksinimler doğrultusunda fiziksel düzenlemeler yapılacaktır.

Performans Göstergesi 8.3.1. Plan dönemi sonuna kadar, Merkez ve Bölge birimlerinin donanım altyapısı güçlendirildi.

Performans Göstergesi 8.3.2. Plan dönemi sonuna kadar, Merkez ve Bölge ofislerinin bakım ve onarım işleri yapıldı.

Performans Göstergesi 8.3.3. Plan dönemi sonuna kadar, Bölge Müdürlüğü eğitim ve sosyal tesislerinin bakım ve onarımı yapılarak hizmete açıldı.

Faaliyet 8.3.1. Merkez ve Bölge birimlerinin donanım altyapısının güçlendirilmesi

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : İdari ve Mali İşler

Faaliyet 8.3.2. Merkez ve Bölge ofislerinin bakım ve onarım işlerinin yapılması

Dönem : 2008 – 2012
Sorumlu Birim : İdari ve Mali İşler

Faaliyet 8.3.3. Bölge Müdürlüğü eğitim ve sosyal tesislerinin bakım ve onarımının yapılarak hizmete açılması

Dönem : 2008
Sorumlu Birim : İdari ve Mali İşler

HEDEF 8.4. 2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi kurumsal yapısının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

Performans Göstergesi 8.4. 2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi kurumsal yapısının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli düzenlemeler yapıldı.

Proje 8.4.1. GAP İdaresi'nin Organizasyonel Yeniden Yapılanması

Dönem : 2008
Sorumlu Birim : İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri

Proje 8.4.2. GAP İdaresi Mevzuatının Yeniden Düzenlenmesi

Dönem : 2008
Sorumlu Birim : İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri
İlgili Birimler : Bölge Müdürlüğü ve Tüm Genel Koordinatörlükler

HEDEF 8.5. Plan dönemi boyunca, GAP İdaresi'nin personel varlığının niteliği geliştirilecek ve motivasyonu artırılacaktır.

Performans Göstergesi 8.5.1. 2008 yılı sonuna kadar, Tüm GAP İdaresi çalışanlarının mali haklarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapıldı.

Performans Göstergesi 8.5.2. Plan dönemi sonuna kadar, personelin niteliğinin geliştirilmesine yönelik her yıl ortalama 40 saat eğitim verildi.

Proje 8.5.1. Tüm GAP İdaresi çalışanlarının mali haklarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması

Dönem : 2008

Sorumlu Birim : İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri

Faaliyet 8.5.1. Personelin niteliğinin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin yürütülmesi

Dönem : 2008 – 2012

Sorumlu Birim : İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri

İlgili Birimler : Bölge Müdürlüğü ve Tüm Genel Koordinatörlükler

Kapsam :

- 1) Yabancı dil eğitiminin desteklenmesi
- 2) Teknik eğitimin desteklenmesi
- 3) Akademik kariyer çalışmalarının desteklenmesi ve yapılması
- 4) Hizmetiçi eğitimlerin düzenlenmesi

ŞEKİL 4: GAP İDARESİ 2008–2012 STRATEJİK PLANI
AMAÇ – HEDEF – PROJE VE FAALİYETLER SETİ

Stratejik Amaç	Hedef	Proje ve Faaliyet	Uygulama Dönemi
1. GAP Bölge Kalkınma Planı doğrultusunda kamu ve özel sektör yatırımlarını yönlendirmek için ilgili tüm tarafların katılımıyla konu ve sektör bazında işlevsel plan ve programlar hazırlamak	1.1. 2009 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle 9. Ulusal Kalkınma Planı ve AB perspektifi çerçevesinde GAP Bölge Kalkınma Planı ve Uygulama Programı revize edilecektir	P-1.1.1.1. GAP Bölge Kalkınma Planı'nın ve Uygulama Programının Revize Edilmesi	2008 – 2009
	1.2. 2011 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde sosyal gelişmenin ve yoksulluğun azaltılmasına yönelik programlar hazırlanacaktır	P-1.2.1. Yoksullukla Mücadelede Çerçeve Programının Hazırlanması	2009 – 2010
		P-1.2.2. GAP Bölgesi'nde İnsan Kaynakları Geliştirme Master Planının Yapılması	2009 – 2011
	1.3. 2010 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde yatırım ortamını iyileştirecek ve geliştirecek strateji belgeleri ve programlar hazırlanacaktır	P-1.3.1. GAP Bölgesi İllerinin Sektörel Bazda Yatırım Potansiyelinin Belirlenmesi ile Öncelikli Sektör ve Pazar Analizinin Yapılması	2008 – 2009
		P-1.3.2. GAP Bölgesi Kümelenme Uygulama Programının Hazırlanması	2008 – 2009
		P-1.3.3. GAP Bölgesi Turizm Master Planı'nın Hazırlanması	2009 – 2010
	1.4. Plan dönemi boyunca, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde çevreye ve kültürel değerlere duyarlı sürdürülebilir tarımsal ve kırsal kalkınmayı gerçekleştirmeye yönelik plan ve programlar hazırlanacaktır	P-1.4.1. Sulamaya Açılmış ve Açılacak Olan Alanlarda Çevreye Duyarlı 3 adet Alt Bölge Gelişme Planının Hazırlanması	2010 – 2012
		P-1.4.2. Ulusal Tarım ve Kırsal Kalkınma Planlarına Uyumlu Olarak GAP Bölgesi Tarım ve Kırsal Kalkınma Uygulama Programının Hazırlanması	2010 – 2011
	1.5. 2011 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde çevreye ve kültürel değerlere duyarlı sürdürülebilir kentsel gelişme programları hazırlanacaktır	P-1.5.1. Hızlı Göç Alan Beş Kentin Kentsel Gelişme Planının Hazırlanması	2009 – 2011
	1.6. 2010 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde çevrenin korunmasına yönelik bir program hazırlanacaktır	P-1.6.1. GAP Bölgesi'nde Çevrenin Korunmasına Yönelik Çerçeve Programının Hazırlanması	2009 – 2010

Stratejik Amaç	Hedef	Proje ve Faaliyet	Uygulama Dönemi
2. Sektörlerarası entegrasyonu gerçekleştirmek için kurum ve kuruluşlararası koordinasyonu sağlamak	2.1. 2008 yılı sonuna kadar, kurum ve kuruluşlararası koordinasyonu sağlamaya yönelik kurum içi mekanizma etkinleştirilecektir	P-2.1.1.1. Kurum ve Kuruluşlararası Koordinasyonu Sağlamaya Yönelik Kurum içi Mekanizmanın Etkinleştirilmesi	Ocak-Haz. 2008
	2.2. Plan dönemi boyunca, GAP kapsamındaki gerçekleştirmeleri, çözüm ve koordinasyon gerektiren konuları ele almak üzere yılda iki kez ilgili tarafların katılımı ile GAP Koordinasyon Kurulu toplantıları düzenlenecektir	F-2.2.1. Nisan ve Ekim aylarında GAP'ta Gelişme raporlarının hazırlanması ve ilgili taraflara gönderilmesi F-2.2.2. Mayıs ve Kasım aylarında GAP Koordinasyon Kurulu'nun toplanması	2008 – 2012 2008 – 2012
	2.3. GAP Bölgesi'ndeki yatırım ve faaliyetlerin koordinasyonuna yönelik olarak konu bazı koordinasyon kurulları oluşturulacak ve plan dönemi boyunca her kurul yılda en az bir kez toplanacaktır	F-2.3.1. Sulama Koordinasyon Kurulunun toplanması F-2.3.2. Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Hizmetler Koordinasyon Kurulunun toplanması F-2.3.3. GAP Kalkınma Platformunun toplanması F-2.3.4. Kültür ve Çevre Koordinasyon Kurulunun toplanması F-2.3.5. Eğitim ve İnsan Kaynakları Koordinasyon Kurulunun toplanması F-2.3.6. Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinasyon Kurulunun toplanması	2008 – 2012 2008 – 2012 2008 – 2012 2008 – 2012 2008 – 2012 2008 – 2012 2008 – 2012

Stratejik Amaç	Hedef	Proje ve Faaliyet	Uygulama Dönemi
3. Güneydoğu Anadolu Projesi'ndeki gelişmeleri izlemek, değerlendirmek ve sonuçları ilgili taraflarla paylaşmak	3.1. 2008 yılından itibaren altışar aylık periyotlarla Güneydoğu Anadolu Projesi'nin ve sektörlerin performansını ölçülecek ve sonuçlar raporlanarak ilgili taraflarla paylaşılacaktır	P-3.1.1. GAP'ın İzleme Değerlendirme Sisteminin Kurulması	2008 – 2009
		F-3.1.1. İzleme Değerlendirme Sisteminin gerektirdiği altyapı donanımının sağlanması	2008 – 2012
		F-3.1.2. Yıllık yatırımların nakdi ve fiziki gerçekleşmelerinin 6 aylık dönemler itibarıyla sektörler ve iller bazında izlenmesi (*)	2008 – 2012
		F-3.1.3. Yılsonu itibarıyla toplam proje maliyetlerinin sektörel bazda kümülatif nakdi gerçekleştirme düzeyinin belirlenmesi (*)	2008 – 2012
		F-3.1.4. Bölge Planı'nın hedefleri ile kamu yatırım gerçekleşmelerinin izlenmesi (*)	2008 – 2012
		F-3.1.5. Toplanan verilerin 6 aylık raporlarının hazırlanması ilgili kuruluşlara dağıtılması (*)	2008 – 2012
		F-3.1.6. GAP kapsamındaki konulara ilişkin veri, bilgi ve konu bazlı raporların derlenerek sürekli güncellenmesi	2008 – 2012

(*) İzleme Değerlendirme faaliyetleri 2010 yılından itibaren 3.1.1.'in çıktıları doğrultusunda güncellenecektir.

Stratejik Amaç	Hedef	Proje ve Faaliyet	Uygulama Dönemi
4. Bölgesel kalkınmayı hızlandırmak için yeni finansman modelleri geliştirmek ve olası fonları yönlendirmek	4.1. 2008 yılı sonuna kadar, GAP Bölgesi'nde sulama yatırımlarının hızlandırılmasını amaçlayan, kamu kaynakları yanında başka kaynakların da geliştirilmesi ve kullanılmasına yönelik olarak Bölge'de uygulanabilecek finansman modelleri geliştirilecek ve karar vericilere sunulacaktır	P-4.1.1. Sulama Yatırımlarının Finansmanı Model Etüdünün Hazırlanması	2008
	4.2. Plan dönemi boyunca, yıllık bazda GAP İdaresi bütçesinin ortalama % 25'i oranında iç ve dış kaynaklardan bölgesel kalkınmaya yönelik faaliyetler için fon bulunacaktır	P-4.2.1. Katılım Öncesi Mali Yardım Mekanizması (IPA) kapsamında açıklanan hibe programlarına proje sunulması ve uygulanması F-4.2.1. GAP'a ilişkin tüm dış kaynaklı projelerin ve sonuçlarının incelenmesi, Bölge'ye etkilerinin belirlenmesi, dış kaynaklı proje portföyünün hazırlanması ve güncellenmesi F-4.2.2. Hazırlanan projelerin fon kuruluşlarına sunulması	2008 – 2012 2008 – 2012 2008 – 2012
5. Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek sürdürülebilir insani kalkınmanın hayata geçirilmesine yönelik olarak, Bölge'nin ihtiyaçları doğrultusunda katılımcı ve yenilikçi pilot projeler geliştirmek	5.1. Plan döneminde, GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak en az 5 adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir	P-5.1.1. Şanlıurfa Sürdürülebilir Arazi Yönetimi Modelinin Oluşturulması	2008 – 2009
		P-5.1.2. GAP Bölgesi'nde Sele Maruz Kalan Bölgelerde Sel Riskinin Azaltılması	2008 – 2012
		P-5.1.3. GAP Bölgesi'nde Güneş Enerjisinden Yararlanma İmkanlarının Geliştirilmesi	2008 – 2011
		P-5.1.4. GAP Yatırım Danışmanlığı Merkezleri	2008 – 2009
		P-5.1.5. Kadınlar ve Kadın STK'ların Güçlendirilmesi	2008 – 2011
		F-5.1.1 AR-GE Faaliyetlerinin Yürütülmesi	2008 – 2012

Stratejik Amaç	Hedef	Proje ve Faaliyet	Uygulama Dönemi
5. Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek sürdürülebilir insani kalkınmanın hayata geçirilmesine yönelik olarak, Bölge'nin ihtiyaçları doğrultusunda katılımcı ve yenilikçi pilot projeler geliştirmek	5.2. Plan dönemi içinde, GAP İdaresi tarafından halihazırda uygulanmakta olan pilot projeler tamamlanacaktır	P-5.2.1. Tarımsal Araştırma Projesi	2008 – 2012
		P-5.2.2. Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi	2008 – 2012
		P-5.2.3. Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrol Projesi	2008 – 2012
		P-5.2.4. Sulama Kanallarında Suyun Regülasyonu ve İşletilmesi ile Su Tasarrufu Sağlayan Sulama Metod ve Teknolojileri (Lider Çiftçi Yetiştirme Projesi)	2008 – 2012
		P-5.2.5. GAP Sulama Sistemlerinin İşletme Bakım ve Yönetim Projesi	2008 – 2012
		P-5.2.6. GAP Bölgesi Hayvancılığını Geliştirme Projesi	2008 – 2012
		P-5.2.7. GAP Sosyal Araştırma ve Eylem Programı	2008 – 2012
		P-5.2.8. Hasankeyf Tarihi ve Arkeolojik Sit Alanı Araştırma, Kazı ve Kurtarma Projesi	2008 – 2010
		P-5.2.9. GAP Bölgesi'nde Halk Sağlığı Projesi	2008
		P-5.2.10. GAP Bölgesi Halihazır Harita Yapımı	2008 – 2012
		P-5.2.11. Kahta Kanalizasyon Projesi	2008 – 2009
		P-5.2.12. Ilısu Baraj Gölü Çevresi Alt Bölge Gelişme Planı Hazırlanması	2008 – 2009
		P-5.2.13. Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi	2008 – 2009
		P-5.2.14. GAP Bölgesi Entegre Bölgesel Kalkınmanın Güçlendirilmesi ve Sosyo-ekonomik Farklılığın Giderilmesi Proje Paketi	2008 – 2012
		P-5.2.15. GAP Bölgesi Katı Atık Yönetimi Projesi	2008 – 2009
		P-5.2.16. GAP Bölgesi'nin ihtiyacı olan İmar Planlarının yapılması	2008 – 2012

Stratejik Amaç	Hedef	Proje ve Faaliyet	Uygulama Dönemi
6. Yerel kurum ve kuruluşların, sürdürülebilir bölgesel kalkınmaya katkısını artırmaya yönelik olarak kurumsal kapasitelerini geliştirmek	6.1. Plan dönemi boyunca, GAP Bölgesi'ndeki yerel kuruluşların insan kaynakları kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik bir program hazırlanacak ve uygulamaya yönelik etkinlikler düzenlenecektir	P-6.1.1. Bölge'deki Yerel Kuruluşların Kurumsal Eğitim İhtiyaç Analizinin Yapılması	2008 – 2009
		F-6.2.1. Bölge'deki yerel yönetimlere halihazır harita ve imar planı ve uygulamaları ile altyapı konularında her yıl 1 adet teknik eğitim seminerinin gerçekleştirilmesi	2008 – 2012
		F-6.2.2. Eğitim ihtiyaç analizi raporuna dayalı olarak hazırlanmış eğitim programlarından yerel kuruluşlara yönelik olarak yılda en az iki tanesinin düzenlenmesi	2009 – 2012
		F-6.2.3. Plan dönemi boyunca her yıl GAP Bölgesi'ndeki illerden birinde yerel medyaya yönelik kapasite geliştirme amacıyla eğitim semineri düzenlenmesi	2008 – 2012
		F-6.2.4. Suyun verimli kullanımı konusunda yerel kuruluşlardaki insan kaynağı kapasitesinin geliştirilmesine yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi	2008 – 2011
		F-6.2.5. KOBİ'lere yönelik kapasite geliştirme eğitimlerinin düzenlenmesi	2008 – 2012

Stratejik Amaç	Hedef	Proje ve Faaliyet	Uygulama Dönemi
7. Ulusal ve uluslararası düzeyde Güneydoğu Anadolu Projesi'nin tanıtımını yapmak	7.1. 2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi'nin tanıtım ve halkla ilişkiler stratejisi ve politikaları oluşturulacaktır	P-7.1.1. Halkla ilişkiler ve Tanıtım Stratejisi Geliştirme Projesi	2008
	7.2. Plan dönemi boyunca, belirlenen tanıtım ve halkla ilişkiler stratejisi ve politikalarının uygulanmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir	P-7.2.1. Halkla ilişkiler ve Tanıtım Stratejisi Dokümanı çerçevesinde, GAP İdaresi'nin Halkla ilişkiler ve Tanıtım Eylem Planının hazırlanması	2009
		F-7.2.1. Halkla ilişkiler ve tanıtım faaliyetlerinin sürdürülmesi (*)	2008 – 2012
		F-7.2.2. Uluslararası GAP Kültür ve Turizm Festivalinin düzenlenmesi	2008 – 2012
		F-7.2.3. Yazılı ve görsel materyalin basımı ve çoğaltılması	2008 – 2012
	7.3. Plan dönemi boyunca GAP'tan elde edilen deneyimlerin ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşılmaya yönelik etkinlikler düzenlenecektir	P-7.3.1. GAP deneyimlerinin ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşılmasına ve teknik kapasite geliştirmeye yönelik eğitimlerin gerçekleştirilebileceği bir sürekli eğitim merkezinin kurulması	2010
		F-7.3.1. GAP İdaresi'nin dünyadaki önemli su kuruluşları ile ilişkilerini geliştirmesi. Yeni üyeliklerde aktif olarak rol alması	2008 – 2012
		F-7.3.2. TİKA'nın çalıştığı 5 ülkede GAP'ta edinilen deneyimlerin aktarılmasına yönelik çalışmaların yapılması	2008 – 2012
	7.4. 2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi'nin yayın çalışmalarının etkinlik düzeyinin yükseltilmesine yönelik düzenlemeler yapılacaktır	P-7.4.1. GAP İdaresi Yayın Politikasının Geliştirilmesi	2008
		P-7.4.2. e-kütüphanenin kurulması	2008

(*) Halkla ilişkiler ve Tanıtım faaliyetleri 2009 - 2012 döneminde Eylem Planı çıktıları doğrultusunda yürütülecektir.

Stratejik Amaç	Hedef	Proje ve Faaliyet	Uygulama Dönemi
8. GAP İdaresi'nin görevlerini daha nitelikli, verimli ve etkin şekilde yerine getirebilmesi için eğitim ve teknoloji desteğiyle gelişmeye açık bir kurumsal yapı oluşturmak, kurum çalışanlarının gelişimini ve iş tatminini sağlamak	8.1. 2012 yılı sonuna kadar, Kalite Yönetim Sistemi kurulacak; ISO 9001 Belgesi alınacaktır	P-8.1.1. Kalite Yönetim Sisteminin Kurulması ve ISO 9001 Belgesinin alınması	2008 – 2012
	8.2. Plan dönemi sonuna kadar, GAP İdaresi'nin Yönetim Bilgi Sistemi kurulacaktır (e-GAP)	P-8.1.2. Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Sisteminin Kurulması	Ocak – Haziran 2008
	8.3. Plan dönemi boyunca, Merkez ve Bölge birimlerinin konumları, çalışma biçim ve yoğunluklarına göre gözden geçirilerek, gereksinimler doğrultusunda fiziksel düzenlemeler yapılacaktır	P-8.2.1. GAP İdaresi'nin Yönetim Bilgi Sistemi'nin Kurulması	2008 – 2012
	8.4. 2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi kurumsal yapısının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır	F-8.3.1. Merkez ve Bölge birimlerinin donanım altyapısının güçlendirilmesi	2008 – 2012
		F-8.3.2. Merkez ve Bölge ofislerinin bakım ve onarım işlerinin yapılması	2008 – 2012
		F-8.3.3. Bölge Müdürlüğü eğitim ve sosyal tesislerinin bakım ve onarımının yapılarak hizmete açılması	2008
	8.5. Plan dönemi boyunca, GAP İdaresi'nin personel varlığının niteliği geliştirilecek ve motivasyonu artırılabilecektir	P-8.4.1. GAP İdaresi'nin Organizasyonel Yeniden Yapılanması	2008
		P-8.4.2. GAP İdaresi Mevzuatının Yeniden Düzenlenmesi	2008
	8.6. Plan dönemi boyunca, GAP İdaresi'nin personel varlığının niteliği geliştirilecek ve motivasyonu artırılabilecektir	P-8.5.1. Tüm GAP İdaresi çalışanlarının mali haklarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması	2008
		F-8.5.1. Personelin niteliğinin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin yürütülmesi	2008 – 2012

BÖLÜM 7

MALİYETLENDİRME

Maliyetlendirmede, olası personel giderleri, mal ve hizmet satın alma giderleri ve geçmiş yıllardaki benzer nitelikteki Proje ve Faaliyetlere ilişkin gerçekleştirmeler baz alınmıştır.

Tablo 16: GAP İdaresi 2008 – 2012 Stratejik Planı Yıllara Göre Tahmini Maliyet Tablosu (*)

(Hedefler Bazında)

2007 Yılı Fiyatlarıyla, bin YTL

HEDEFLER	2008	2009	2010	2011	2012	TOPLAM
Stratejik Amaç 1	3 342	5 625	5 137	5 467	0	19 571
1.1.	651	649	0	0	0	1 300
1.2.	0	519	623	683	0	1 825
1.3.	781	692	0	0	0	1 474
1.4.	1 910	1 904	2 283	2 506	0	8 602
1.5.	0	1 731	2 075	2 278	0	6 084
1.6.	0	130	156	0	0	285
Stratejik Amaç 2	486	398	477	524	634	2 519
2.1.	87	0	0	0	0	87
2.2.	191	190	228	251	303	1 164
2.3.	208	208	249	273	331	1 269
Stratejik Amaç 3	347	346	208	228	276	1 405
3.1.	347	346	208	228	276	1 405
Stratejik Amaç 4	347	0	0	0	0	347
4.1.	347	0	0	0	0	347
Stratejik Amaç 5	17 870	16 953	19 908	21 061	27 702	103 494
5.1.	5 642	4 760	5 291	5 014	8 276	28 983
5.2.	12 228	12 193	14 617	16 047	19 426	74 511
Stratejik Amaç 6	422	419	270	296	359	1 766
6.1.	422	419	270	296	359	1 766
Stratejik Amaç 7	1 286	978	1 173	1 287	1 559	6 283
7.1.	130	0	0	0	0	130
7.2.	963	961	1 152	1 264	1 531	5 871
7.3.	19	17	21	23	28	108
7.4.	174	0	0	0	0	174
Stratejik Amaç 8	781	745	841	877	1 049	4 293
8.1.	104	87	83	57	69	400
8.2.	69	52	31	23	14	189
8.3.	421	419	523	583	728	2 674
8.4.	100	100	100	100	100	500
8.5.	87	87	104	114	138	529
TOPLAM	24 881	25 464	28 014	29 740	31 579	139 678

(*) 2008, 2009 yılları toplam bütçe öngörülürü, Orta Vadeli Mali Plan değerleri doğrultusunda belirlenmiştir. 2010, 2011, 2012 toplam bütçe değerleri ise, İdare'nin son üç yılki bütçe değerlerindeki artış oranları doğrultusunda, ağırlıklandırmaya gidilerek hesaplanmıştır.

Tablo 17: GAP İdaresi 2008 – 2012 Stratejik Planı Yıllara Göre Tahmini Maliyet Tablosu

2007 Yılı Fiyatlarıyla, bin YTL

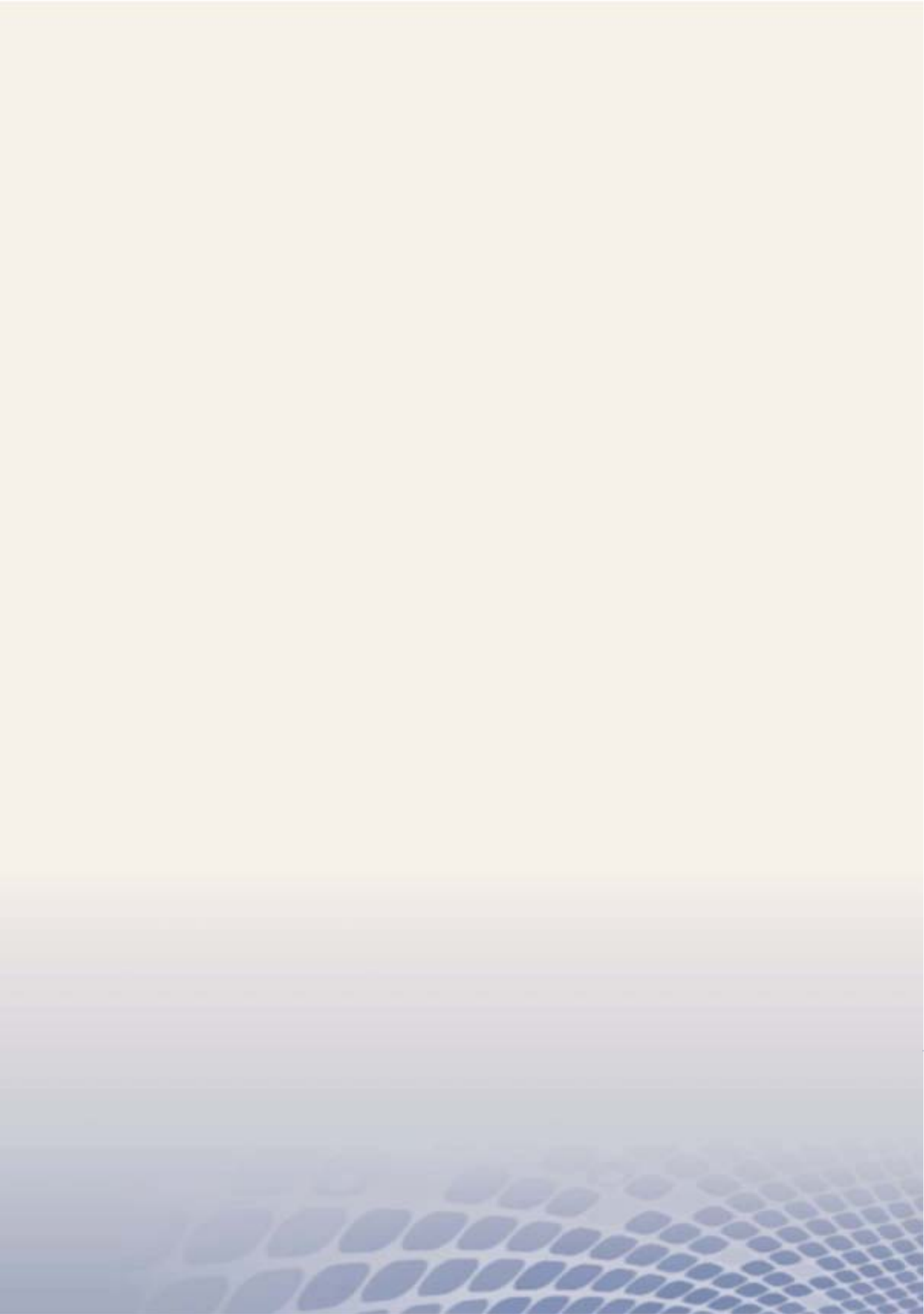
STRATEJİK AMAÇLAR – STRATEJİK HEDEFLER	2008	2009	2010	2011	2012	TAHMINİ MALİYET
1. GAP Bölge Kalkınma Planı doğrultusunda kamu ve özel sektör yatırımlarını yönlendirmek için ilgili tüm tarafların katılımıyla konu ve sektör bazında işlevsel plan ve programlar hazırlamak	3 342	5 625	5 137	5 467	0	19 571
1.1. 2009 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle 9. Ulusal Kalkınma Planı ve AB perspektifi çerçevesinde GAP Bölge Kalkınma Planı ve Uygulama Programı revize edilecektir	651	649	0	0	0	1 300
1.2. 2011 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde sosyal gelişmenin ve yoksulluğun azaltılmasına yönelik programlar hazırlanacaktır	0	519	623	683	0	1 825
1.3. 2010 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde yatırım ortamını iyileştirecek ve geliştirecek strateji belgeleri ve programlar hazırlanacaktır	781	692	0	0	0	1 473
1.4. Plan dönemi boyunca, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde çevreye ve kültürel değerlere duyarlı sürdürülebilir tarımsal ve kırsal kalkınmayı gerçekleştirmeye yönelik plan ve programlar hazırlanacaktır	1 910	1 904	2 283	2 506	0	8 603
1.5. 2011 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde çevreye ve kültürel değerlere duyarlı sürdürülebilir kentsel gelişme programları hazırlanacaktır	0	1 731	2 075	2 278	0	6 084
1.6. 2010 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliğiyle GAP Bölgesi'nde çevrenin korunmasına yönelik bir program hazırlanacaktır	0	130	156	0	0	286
2. Sektörlerarası entegrasyonu gerçekleştirmek için kurum ve kuruluşlararası koordinasyonu sağlamak	486	398	477	524	634	2 519
2.1. 2008 yılı sonuna kadar, kurum ve kuruluşlararası koordinasyonu sağlamaya yönelik kurum içi mekanizma etkinleştirilecektir	87	0	0	0	0	87
2.2. Plan dönemi boyunca, GAP kapsamındaki gerçekleştirmeleri, çözüm ve koordinasyon gerektiren konuları ele almak üzere yılda iki kez ilgili tarafların katılımı ile GAP Koordinasyon Kurulu toplantıları düzenlenecektir	191	190	228	251	303	1 163
2.3. GAP Bölgesi'ndeki yatırım ve faaliyetlerin koordinasyonuna yönelik olarak konu bazlı koordinasyon kurulları oluşturulacak ve plan dönemi boyunca her yıl yılda en az bir kez toplanacaktır	208	208	249	273	331	1 269
SAYFA TOPLAMI (1 + 2)	3 828	6 023	5 614	5 991	634	22 090

2007 Yılı Fiyatlarıyla, bin YTL

STRATEJİK AMAÇLAR – STRATEJİK HEDEFLER (devam)		2008	2009	2010	2011	2012	TAHİMİNİ MALİYET
3.	Güneydoğu Anadolu Projesi'ndeki gelişmeleri izlemek, değerlendirmek ve sonuçları ilgili taraflarla paylaşmak	347	346	208	228	276	1 405
3.1.	2008 yılından itibaren altı yıl periyotlarla Güneydoğu Anadolu Projesi'nin ve sektörlerin performansı ölçülecek ve sonuçlar raporlanarak ilgili taraflarla paylaşılacaktır	347	346	208	228	276	1 405
4.	Bölgesel kalkınmayı hızlandırmak için yeni finansman modelleri geliştirmek ve olası fonları yönlendirmek	347	0	0	0	0	347
4.1.	2008 yılı sonuna kadar, GAP Bölgesi'nde sulama yatırımlarının hızlandırılmasını amaçlayan, kamu kaynakları yanında başka kaynakların da geliştirilmesi ve kullanılmasına yönelik olarak Bölge'de uygulanabilecek finansman modelleri geliştirilecek ve karar vericilere sunulacaktır	347	0	0	0	0	347
4.2.	Plan dönemi boyunca, yıllık bazda GAP İdaresi bütçesinin ortalama % 25'i oranında iç ve dış kaynaklardan bölgesel kalkınmaya yönelik faaliyetler için fon bulunacaktır	0	0	0	0	0	0
5.	Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek sürdürülebilir insani kalkınmanın hayata geçirilmesine yönelik olarak Bölge'nin ihtiyaçları doğrultusunda katılımcı ve yenilikçi pilot projeler geliştirmek	17 870	16 953	19 908	21 061	27 702	103 494
5.1.	Plan döneminde, GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişimin sağlanmasına yönelik olarak en az 5 adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir	5 642	4 760	5 291	5 014	8 276	28 983
5.2.	Plan dönemi içinde, GAP İdaresi tarafından halihazırda uygulanmakta olan pilot projeler tamamlanacaktır	12 228	12 193	14 617	16 047	19 426	74 511
6.	Yerel kurum ve kuruluşların, sürdürülebilir bölgesel kalkınmaya katkısını artırmaya yönelik olarak kurumsal kapasitelerini geliştirmek	422	419	270	296	359	1 766
6.1.	Plan dönemi boyunca, GAP Bölgesi'ndeki yerel kuruluşların insan kaynakları kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik bir program hazırlanacak ve uygulamaya yönelik etkinlikler düzenlenecektir	422	419	270	296	359	1 766
SAYFA TOPLAM I (3 + 4 + 5 + 6)		18 986	17 718	20 386	21 585	28 337	107 012

STRATEJİK AMAÇLAR – STRATEJİK HEDEFLER (devam)		2008	2009	2010	2011	2012	TAHİMİNİ MALİYET
7.	Ulusal ve uluslararası düzeyde Güneydoğu Anadolu Projesi'nin tanıtımını yapmak	1 286	978	1 173	1 287	1 559	6 283
7.1.	2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi'nin tanıtım ve halkla ilişkiler stratejisi ve politikaları oluşturulacaktır	130	0	0	0	0	130
7.2.	Plan dönemi boyunca, belirlenen tanıtım ve halkla ilişkiler stratejisi ve politikalarının uygulanmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir	963	961	1 152	1 264	1 531	5 871
7.3.	Plan dönemi boyunca GAP'tan elde edilen deneyimlerin ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşılmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir	19	17	21	23	28	108
7.4.	2008 yılı sonuna kadar, GAP İdaresi'nin yayın çalışmalarının etkinlik düzeyinin yükseltilmesine yönelik düzenlemeler yapılacaktır	174	0	0	0	0	174
8.	GAP İdaresi'nin görevlerini daha nitelikli, verimli ve etkin şekilde yerine getirebilmesi için eğitim ve teknoloji desteğiyle gelişmeye açık bir kurumsal yapı oluşturmak, kurum çalışanlarının gelişimini ve iş tatminini sağlamak	781	745	841	877	1 049	4 293
8.1.	2012 yılı sonuna kadar, Kalite Yönetim Sistemi kurulacak; ISO 9001 Belgesi alınacaktır	104	87	83	57	69	400
8.2.	Plan dönemi sonuna kadar, GAP İdaresi'nin Yönetim Bilgi Sistemi kurulacaktır (e-GAP)	69	52	31	23	14	189
8.3.	Plan dönemi boyunca, Merkez ve Bölge birimlerinin konumları, çalışma biçim ve yoğunluklarına göre gözden geçirilerek, gereksinimler doğrultusunda fiziksel düzenlemeler yapılacaktır	421	419	523	583	728	2 674
8.4.	Plan dönemi boyunca, GAP İdaresi kurumsal yapısının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır	100	100	100	100	100	500
8.5.	Plan dönemi boyunca, GAP İdaresi'nin personel varlığının niteliği geliştirilecek ve motivasyonu artırılacaktır	87	87	104	114	138	530
SAYFA TOPLAMI (7 + 8)		2 067	1 723	2 014	2 164	2 608	10 576
GENEL TOPLAM		24 881	25 464	28 014	29 740	31 579	139 678

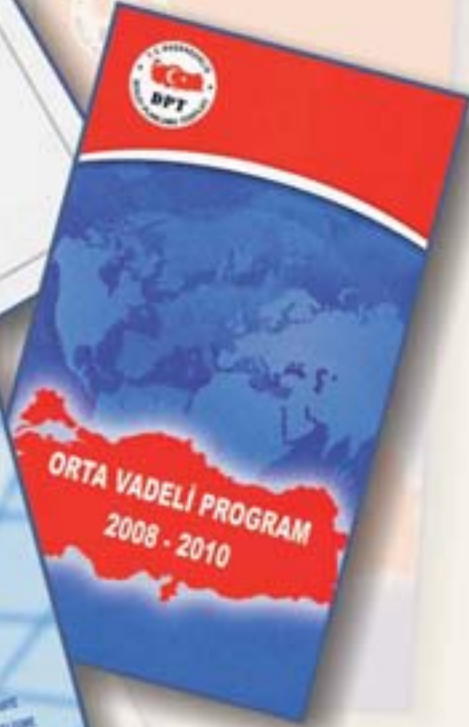

BÖLÜM 8

GAP İDARESİ 2008 – 2012 STRATEJİK PLANI İLE ÜST ÖLÇEK PLANLAR ARASINDAKİ UYUM

GAP İdaresi'nin vizyonu oluşturulurken Dokuzuncu Kalkınma Planı'nın vizyonunda yer alan hususlar yol gösterici olmuş ve vizyonda istikrarlı büyüme, gelirlerin adil paylaşımı ve küresel rekabet gücünün artırılması -benzer ifadelerle- özel olarak vurgulanmıştır.

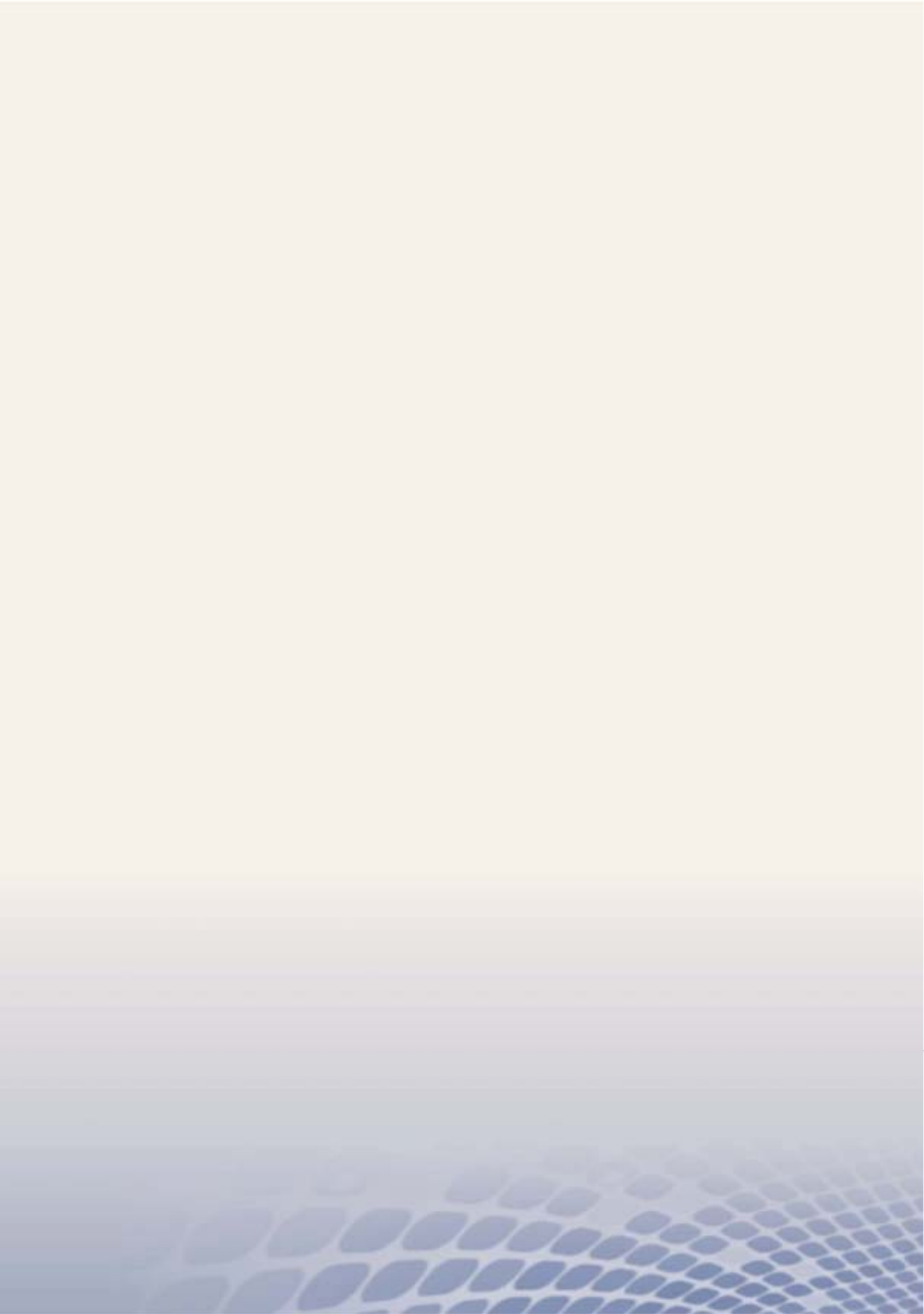
GAP İdaresi'nin temel ilkeleri belirlenirken Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda verilen; entegre yaklaşım, katılımcılık, insan odaklılık, saydamlık, verimlilik, çevreye ve kültürel değerlere duyarlılık, vb. ilkeleri aynı şekilde benimsenmiştir.

GAP İdaresi'nin stratejik amaçları ve hedefleri, Dokuzuncu Kalkınma Planı'nın ve Orta Vadeli Programın (2008-2010) değişik politika alanları arasında bütünlüğü ve stratejik amaçları sağlamak için belirlediği gelişme eksenleri baz alınarak belirlenmiştir. Gelişme eksenleri ile GAP İdaresi'nin stratejik amaçları ve hedefleri arasındaki ilişki – stratejik amaçlar ve hedefler, gelişme eksenleri bazında kategorize edilerek – aşağıda verilmektedir.

1. Rekabet Gücünün Artırılması eksen: Stratejik Amaç ve Hedef 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 5.1 ve 5.2
2. İstihdamın Artırılması eksen: Stratejik Amaç ve Hedef 1.3 ve 1.4
3. Beşeri Gelişme ve Sosyal Dayanışmanın Güçlendirilmesi eksen: Stratejik Amaç ve Hedef 1.2, 5.1 ve 5.2
4. Bölgesel Gelişmenin Sağlanması eksen: Tüm strateji ve amaçlar özünde bu eksene yönelik olmakla beraber spesifik olarak Stratejik Amaç ve Hedef 1.1, 2.2, 2.3, 4.1, 4.2, 6.1 ve 6.2 doğrudan bu ekseni karşılamıştır.
5. Kamu Hizmetlerinde Kalite ve Etkinliğin Artırılması eksen: Stratejik Amaç ve Hedef 2.1, 2.2, 3.1, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 8.1, 8.2, 8.3, 8.4 ve 8.5

GAP İdaresi 2008-2012 Stratejik Planı ile uyumu yukarıda irdelenen Dokuzuncu Kalkınma Planıyla olduğu gibi; Orta Vadeli Program'da belirtilen öncelikler de gözetilerek stratejik amaç, hedef, proje ve faaliyetler hazırlanmıştır. Bunun yanında sektör bazında hazırlanmış olan stratejik yol haritası niteliğindeki çalışmalar (örneğin tarım stratejisi 2006-2010, KOBİ stratejisi ve eylem planı, bilgi toplumu stratejisi ve eylem planı vb.) ele alınarak GAP Bölge Kalkınma Planı (BKP) ile uyumlu olan stratejiler dikkate alınmıştır.

Bilindiği üzere Bölge'nin kalkınması 1989 yılında hazırlanan GAP Master Plan amaç ve hedefleri doğrultusunda yönlendirilmekte ve izlenmektedir. 1989 GAP Master Planı 2001 yılında Bölge'de ve dünyada değişen şartlar ve yeni kalkınma modelleri çerçevesinde ve GAP İdaresi'nin Bölge'de yaptığı uygulama sonucunda elde ettiği deneyimlerin değerlendirilmesi amacıyla yeniden gözden geçirilmiş ve GAP BKP (2002-2010) hazırlanmıştır. Bu planın üç temel amacı (sürdürülebilir insani kalkınmanın sosyal, ekonomik, kültürel ve çevresel ortamın hazırlanması, insan kaynaklarının ve yerel kurumsal kapasitenin geliştirilmesi suretiyle toplumsal yapının güçlendirilmesi, adil ve dengeli bir kalkınma için mekansal düzenlemelerin etkinleştirilmesi) GAP İdaresi Stratejik Planı'nın tüm faaliyet ve projelerine yansıtılmıştır.

BÖLÜM 9

STRATEJİK PLANI UYGULAMA, İZLEME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Zamanın Soluk Aldığı Yer Güneydoğu Anadolu

Çağdaş Bir İnsanlık Projesi

Sürdürülebilir İnsani kalkınma ilkeleri doğrultusunda;

- Yöre insanının gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmek,
- İnsan kaynaklarını geliştirerek, sürdürülebilirliği getirmek,
- Kalkınmada eşitlik ve adilliği sağlamak,
- Kalkınma demokratik bir toplum ve kültür oluşturmaktır.

Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM):
Kadınların toplumsal, eğitici ve kültürel faaliyetler yürütme kapasitelerini geliştirerek, toplumsal kalkınmada rol almalarına destek sağlanarak amaçtır. Düzenlenen programlar kapsamında eğitim etkinlikleri sağlanarak, yerel ve kadın iş sahibi oldu.

Gençlik İçin Sosyal Gelişim Projesi:
Gençlerin sosyal, eğitici ve kültürel faaliyetlerle toplumsal kalkınmada rol almalarına destek sağlanarak amaçtır. "Gençlik ve Kültür Evi" kuruldu.

Sokakta Çalışan Çocukların Rehabilitasyonu:
Sokakta çalışan çocukların eğitime kazandırarak ve kurtulmalarını sağlamak amacıyla çocuklara yem ve eğitici ortamlar oluşturuldu.

Çocuk Okuma Odaları:
Çocukların eğitime yönelik, erken çocukluk eğitimi programları, sportif, sanatsal ve kültürel yürütüldüğü platformlar oluşturuldu.

Halk Sağlığı Projesi:
Tıbbi faaliyetlerin değişmesi sonucu, çevresel olarak ortaya çıkabilecek sağlık sorunlarının önlenmesi politikası, strateji ve uygulama yöntemleri geliştirildi.

GAP İdaresi Stratejik Planı'nda yer verilen Misyon, Vizyon ve Temel Değerler bildirimleri ile misyona ulaşmak için yürütülecek proje ve faaliyetler, GAP İdaresi'nde bir dönüşümü de gerektirmektedir. Planın belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi, strateji metinlerinde ortaya konan dönüşümün hayata geçirilmesini de sağlayacaktır. GAP İdaresi Stratejik Planı'nın uygulanma, izlenme ve değerlendirilme sürecinin kararlı ve dinamik bir sistem bütünselliği içinde yürütülmesi zorunluluğu, süreç içinde başka teknik, idari ve hukuksal düzenlemeleri de gündeme getirebilecektir.

Stratejik Planın bu bölümünde, sözü edilen uygulama, izleme ve değerlendirme süreçlerine ilişkin çerçeveye değinilmiştir. *Planın uygulanması sürecinin*, temelde ilgili mevzuatın öngördüğü doğrultuda işletilmesi gerekmektedir. Ancak, Plan içinde yer alan “Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Sisteminin Kurulması” (Proje 8.1.2) projesiyle belirlenecek usul ve esaslar da bu doğrultuda yönlendirici olacaktır. Yine *Planın izlenmesi ve değerlendirilmesine* yönelik çalışmalar da, Proje 8.1.2. çıktıları doğrultusunda yürütülecektir.

Bu çerçevede, öncelikle Stratejik Planın izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik kurum içi mekanizmaların geliştirilmesi için bir komisyon oluşturulacaktır. Bu komisyonun çalışmaları doğrultusunda Stratejik Amaç ve Hedeflerin gerçekleştirilmesine ilişkin gelişmelerin raporlama sıklık ve biçimleri belirlenecek, Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme usul ve esasları ortaya konacaktır. Bunun yanı sıra Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Sisteminin işletilmesi için gerekli teknolojik altyapı gereksinimlerinin karşılanması da öngörülmektedir.

Böylece, Stratejik Planın ana çerçevesini oluşturan Misyon, Vizyon ve Temel Değerler doğrultusunda hareket edilip edilmediği, GAP İdaresi'nin misyonunu gerçekleştirmek için öngördüğü teknik, idari, hukuki düzenlemelerle kültürel dönüşümün planlanan kapsamda sağlanıp sağlanamadığı konularının izlenip değerlendirileceği bir sistem oluşturulması planlanmıştır.

9.1. Stratejik Planın Uygulanması

GAP İdaresi Stratejik Planı 2008 yılı başında uygulamaya konulacaktır. SP çerçevesinde 2008 – 2012 yılları için öngörülen Proje ve Faaliyetler, GAP İdaresi'nin 2008 için önceden belirlediği, daha önce başlamış olup 2008'de devam eden projeler ve faaliyetlerle bir arada yürütülecektir.

2008 – 2012 yıllarında gerçekleştirilecek proje ve faaliyetlerle ilgili çalışmalar, “Sorumlu Birim” olarak adlandırılan Genel Koordinatörlüklerin eşgüdümünde, GAP İdaresi'nin tüm birimlerinden gerekli nitelik ve sayıda personelin katılımları ve katkılarıyla yürütülecektir.

Genel Koordinatörler ve Bölge Müdürü bu katılım ve katkıların gerektiğince sağlanmasından, “Sorumlu Birimler” de çalışmaların aksatılmadan yürütülebilmesinden Başkana karşı sorumlu olacaklardır.

9.2. Stratejik Planın İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

GAP İdaresi Stratejik Planı'nın izlenmesi ve değerlendirilmesi Proje 8.1.2.'nin (Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Sisteminin Kurulması) çıktıları ile yapılacaktır.

NEDEN GAP BÖLGESİ'NE YATIRIM YAPMALISINIZ?

- Ortadoğu ve diğer pazarlara erişim kolaylığı
- Tarımsal üretim kapasitesi
- Tarıma dayalı sanayilere girdi olacak hammadde potansiyeli
- Uygun yatırım alanları
- Doğal kaynakların zenginliği
- Turizm potansiyeli
- Dinamik nüfus yapısı
- Madencilikten gıdaya yatırım çeşitliliği
- Yüksek maliyetlerinin düşüklüğü
- Altyapı ve ulaşım olanakları
- Enerji fiyatlarının düşüklüğü
- Uygun yatırımlar için Serbest Bölge ve Organize Sanayi Bölgeleri
- Devlet yardımları ve teşvikler

YUKARI MEZAPOTAMYA'NIN BEREKETLİ TOPRAKLARI GÜNEYDOĞU ANADOLU

GAP'A YATIRIM İNSANA YATIRIM EKONOMİK KALKINMA BÜYÜK TÜRKİYE

GAP Bölge Kalkınma İdaresi

İnsanlara açılacak alanlarda ve sulhu tarım yapılan alanlarda modern teknik ve teknolojilerin yaygınlaştırılması, sulhu tarımdan elde edilecek faydadan azamiye çıkarılması amacıyla "İslama Sistemlerinin İzletme, Bakım ve Yönetimi Projesi"

- İslama dışı alanlarda halkın gelir düzeyinin artırılması
- GAP Bölgesi'nde Hayvancılığın Geliştirilmesi (İslama Modeli) Hayvancılık (GAP Halkaları Modeli)
- İslama Modeli Kılın Keçisi Üretimi Karşılıklı İşletmesi Karşılıklı Projesi Yem Bıçkileri Üretiminin Desteklenmesi
- Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü konularında projeler yürütmektedir

Diğer taraftan

- Uygulamalı Tarımsal Yayın ve Eğitim Çalışmaları
- İl Eko sistemlerine uygun "Katma Değeri Yüksek Tarımsal Ürünlerin Belirlenmesi"
- Arıcılık, örnek bahçe ve sebze tesisi

Ayrıca GAP İdaresi, Avrupa Birliği ile yürüttüğü Bölgesel Kalkınma Programı bünyelerinden olan

Kırsal Kalkınma Projesi kapsamında

- ✓ Bıçkileri üretim (tarla, endüstri, yem, bahçe bıçkileri, bağcılık)
- ✓ Hayvansal üretim (küçükbaş ve büyükbaş)
- ✓ Arıcılık (Bal üretiminde verim ve kalitenin artırılması)
- ✓ Organik tarım (Organik tahıl, baklagil, meyve ve sebze üretimi)
- ✓ Tahıllık üretim (İklimaya uygun tahılların çoğaltılması) projelerini uygulamaktadır

